

ആമുഖം

ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ശരാശരിയിലും കൂടുതൽ മഴ കേരളത്തിൽ ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ ഗുണം അനുഭവിക്കുവാൻ നമുക്ക് കഴിയുന്നില്ല. മണ്ണിന്റെ ഭൗതിക രാസഘടന, ഉപരിതല പ്ലവനത, ഭൂമിയുടെ ഭൗതിക സ്വഭാവം തുടങ്ങിയവ അനുകൂലമായിട്ടുപോലും ഭൂഗർഭജലവിതാനം ഉയർത്തുവാനും ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുവാനും സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഭൂമിയിൽ ജലം ഒരു സ്ഥിരമായ പാളിയായോ നിക്ഷേപമായോ നിലനിൽക്കുന്നില്ല. മഴയായി വന്ന് മണ്ണിലൂടെ കിണിഞ്ഞിറങ്ങി മണ്ണിന്റെയും പാറയുടെയും ഉള്ളുകൾ നിറയുന്നതാണ് ഭൂഗർഭജലം.

കേരളത്തിന്റെ ജലസമ്പത്തിന്റെ മുദ്രയായി പരാമർശിക്കുന്ന 44 നദികൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ജലം സംരക്ഷിക്കുന്നില്ല. ഇവിടെ പെയ്യുന്ന മഴയെയും ഉറവകളെയും ഒഴുക്കി കടലിലെത്തിക്കുകയാണ് നദികൾ ചെയ്യുന്നത്. കുറഞ്ഞ ഭൂവിസ്തൃതിയിൽ കൂടുതൽ എണ്ണം നദികൾ എന്നതുതന്നെ ജലസുരക്ഷയ്ക്കുള്ള ഭീഷണിയാണ്. വളരെ നീളം കുറഞ്ഞ ചരിവു കൂടിയ നദികൾ ആണെന്നത് ഗൗരവം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. മഴ പെയ്താൽ മാത്രമേ കേരളത്തിലെ നദികളിൽ വെള്ളമുണ്ടാകൂ.

സാമാന്യം നല്ല തോതിൽ മഴ ലഭിച്ചിരുന്ന കേരളത്തിൽ ഭൂഗർഭജലവിതാനം അധികമായി കുറഞ്ഞ് തുടങ്ങിയതിന് പലകാരണങ്ങളുമുണ്ട്. ജലത്തെ ഭൂഗർഭജല അറകളിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ച് സംരക്ഷിക്കുന്ന ചെറു ചാനലുകൾ, നാം അശ്രദ്ധമായി വലിച്ചെറിയുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് സ്ക്രാപ്പുകൾ തുടങ്ങിയവകൊണ്ട് അടഞ്ഞുപോകുകയും ജലം കിണിഞ്ഞിറങ്ങുന്നതിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്മൂലം മഴവെള്ളം കിണിഞ്ഞിറങ്ങലിന് വിധേയമാകാതെ അതിവേഗം കുത്തിയൊലിച്ച് കടലിൽ പതിക്കുന്നതിനും ശുദ്ധജലം എണ്ണുന്നേക്കുമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും ഇടവരുന്നു. മറ്റൊരു കാരണം, ബാഷ്പീകരണം വഴി നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകുന്ന ഉപരിതല ജലത്തിന്റെ അളവ് തിട്ടപ്പെടുത്താനോ, അതിന് പരിഹാരം കാണാനോ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നതാണ്. കേരളത്തിൽ പെയ്യുന്ന മഴയുടെ പകുതിഭാഗവും ഭൂഗർഭജല അറകളിലേയ്ക്ക് എത്തിപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പേതന്നെ ബാഷ്പമായി പോകുന്നു. നമ്മുടെ വീടുകളിൽ നിന്ന് ആവാശ്യം കഴിഞ്ഞ് പോകുന്ന ജലം കിണറുകളിലേയ്ക്കോ ജലഅറകളിലേയ്ക്കോ റിചാർജ്ജ് ചെയ്യുക വഴി നമുക്ക് ബാഷ്പീകരണ നഷ്ടം ഒതുപരിധി വരെ നീകർത്താം. അപ്പോഴാണ് ജലം ഒരു പുനരുൽപ്പാദന വിഭവമായി മാറുന്നത്.

ഉപരിതല-ഭൂഗർഭജല ലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും, ജലമലിനീകരണം തടയുന്നതിലൂടെയും, ജലസുരക്ഷാ ബോധവൽക്കരണത്തിലൂടെയും ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. വിവിധ ആവാശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ജലോപയോഗവും ജലനഷ്ടവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള വ്യാപകമായ ബോധവൽക്കരണവും അനിവാര്യമാണ്. ജലമലിനീകരണം

തടയുന്നതിനും ജലസംരക്ഷണത്തിനുമുള്ള നിലവിലെ നിയമങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി അവ കർക്കശമായി നടപ്പാക്കേണ്ടതും അത്യാവശ്യമാണ്.

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും, ആഗോള താപനവും ഏറെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ നിർത്തസായിഷ്ഠിത ആസൂത്രണത്തിന്റേയും വികസനത്തിന്റേയും പ്രസക്തി കൂടുതൽ ബോധ്യപ്പെട്ടു വരികയാണ്. അടിസ്ഥാന വിഭവങ്ങളായ മണ്ണ്, ജലം, ജൈവസമ്പത്ത് എന്നിവയുടെ പരസ്പര ബന്ധവും വികസനവും തമ്മിൽ സംയോജിപ്പിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ് ഏറ്റവും ശാസ്ത്രീയമായി ലോകം അംഗീകരിക്കുന്ന നിർത്തസായിഷ്ഠിതവികസനം. സമയോചിതമായ ശാസ്ത്രീയ ഇടപെടൽ നടത്തേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യത തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട്, പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളും സംരക്ഷണവും ഒപ്പം വികസനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും പുന:സ്ഥാപനവും എന്ന ലക്ഷ്യ പ്രാപ്തിക്കായി നിർത്തസായിഷ്ഠിത വികസന പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം കൊടുത്തു.

നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നമഴയുടെ ഭൂരിഭാഗവും ഉപയോഗിക്കാനാവാതെ ജലാശയങ്ങളിലേയ്ക്കും സമുദ്രത്തിലേയ്ക്കും ഒഴുകിപ്പോവുകയാണ്. മഴവെള്ളം ഭൂമിയിൽ പതിച്ച് ഉപരിതല പ്രവാഹമായി ഒഴുകി ജലാശയങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതിനുള്ള സമയദൈർഘ്യം വർദ്ധിപ്പിച്ച്, വേണ്ടത്ര വെള്ളം ഭൂമിയിൽ ആഗിരണം ചെയ്യപ്പെടാൻ അവസരമൊരുക്കിയാൽ ഭൂഗർഭപാളികളിലും ഉറവകളിലും ജലലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും. ജലസംരക്ഷണത്തിലെ അശ്രദ്ധമൂലം അമൂല്യമായ ജലം നഷ്ടമാവുകയും, കാർഷികമേഖലയെ മാത്രമല്ല കുടിവെള്ള ലഭ്യതയേയും വ്യവസായ പാരിസ്ഥിതിക മേഖലയേയും പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതി

വരാൻ പോകുന്ന നാളുകളിൽ നാം അഭിമുഖീകരിക്കുവാൻ പോകുന്നത് ജലക്ഷാമമെന്ന വലിയ ദുരന്തത്തെയാണ്. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം, ആഗോളതാപനം, തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ മഴയുടെ ലഭ്യതയിലും, വിതരണത്തിലും കാര്യമായ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ കേരളത്തിലും സംഭവിക്കുകയാണ്. മഴയുടെ സമയം, സ്ഥലം, തിന്വത എന്നിവയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റമനുസരിച്ച് മഴക്കാലത്ത് വെള്ള ഷൊക്കവും, തുടർന്ന് മഴമാറിയാൽ വശിച്ചയുമെന്നതാണ് സ്ഥിതി. വനനശീകരണം, ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ നാശം, അശാസ്ത്രീയമായ നിർമ്മാണ രീതികൾ തുടങ്ങിയ വിവിധകാരണങ്ങളാൽ ജലസമൃദ്ധിയും ജലശുദ്ധിയും കുറഞ്ഞുവരികയാണ്. മഴയെ കരുതിയും, ജലം മലിനമാക്കാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുമാത്രമേ ജലസുരക്ഷ നേടാനാകുകയുള്ളൂ.

മേൽപറഞ്ഞ വസ്തുതകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കാട്ടാക്കട അസംബ്ലി നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ആറുപഞ്ചായത്തുകളിലെ ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് ജനപ്രതിനിധികളുമായി എം.എൽ.എ.യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 05/07/2016 തീയതി മലയിൻകീഴ് സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഓഫീസിലായിരുന്നു. അന്നു ജലസമൃദ്ധി കാട്ടാക്കട നിയോജകമണ്ഡലം എന്ന ആശയം ചർച്ചചെയ്യുകയും, മണ്ഡലമാകെ ജലസമൃദ്ധിയും ജലശുദ്ധിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി **വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായി ജലസമൃദ്ധി - കാട്ടാക്കട മണ്ഡലം** തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജലസംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗം വിളിക്കുകയും വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി നടത്തിവരുന്ന നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ സംയോജനം വഴിപദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു തീരുമാനിക്കുകയും അതിനുള്ള രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു.

ജലസമൃദ്ധമായ കാട്ടാക്കട മണ്ഡലം, ജലസുരക്ഷ-ജീവസുരക്ഷ, ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം, ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന, ജനകീയ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ എന്നിവ ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രസ്തുത പദ്ധതി 2016 ഒക്ടോബറിൽ ആരംഭിച്ച് 3 വർഷ കാലാവധിയിൽ പൂർത്തിയാക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. പ്രചരണ അവബോധപരിപാടികൾ, ഫീൽഡ് സർവ്വെ, പരിശീലനപരിപാടികൾ, നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ, തുടർപരിപാലനപരിപാടികൾ എന്നിവയാണ് കർമ്മപരിപാടിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ജനപങ്കാളിത്ത പ്രചരണ നിർമ്മാണ പരിപാടികളായിരുന്നു നടപ്പാക്കിയത്.കുളങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കാൻ, തോട്, കനാൽ, ശുചീകരണം, കിണറുകളിലെ ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന എന്നിവയാണ് നടപ്പാക്കിയത്.തുടർന്ന് രണ്ടാം ഘട്ടമായി ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണവും നവീകരണവും, കിണർ റീചാർജ്ജ്, തടയണനിർമ്മാണം, മണ്ണുജലസംരക്ഷണ പരിപാടികൾ, മഴവെള്ളക്കായ്ത്ത് എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതായിരിക്കും. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗ്രാമ വികസന വകുപ്പ്, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്, ജലവിഭവ വകുപ്പ്,

കൃഷി വകുപ്പ്, വനം വകുപ്പ്, മണ്ണുപരിവേഷണ സംരക്ഷണ വകുപ്പ്, മറ്റുസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ സംയോജനം, ജനകീയപ്രവർത്തനങ്ങൾ, സ്പോൺസറിങ് എന്നിവ വഴി നടത്തുന്നതായിരിക്കും. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കി പഞ്ചായത്തുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മാത്രമേ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയുള്ളൂ.

പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വിപുലമായ സംഘടനാ സംവിധാനം രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസമൃദ്ധി നിയോജകമണ്ഡലം നിർവാഹക സമിതി, ജലസമൃദ്ധി നിയോജകമണ്ഡലം ഏകോപനസമിതി, ജലസമൃദ്ധി സാങ്കേതിക കോർ ഗ്രൂപ്പ്, ജലസമൃദ്ധി പഞ്ചായത്ത് സഭ, ജലസമൃദ്ധി വാർഡ് സഭ, ജലസമൃദ്ധി അയൽസഭ എന്നിവയാണ് സംഘടനാ സംവിധാനം. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ വിവിധ തലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതു ബന്ധപ്പെട്ട സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങൾ വഴി തിരുമാനിക്കുന്നതായിരിക്കും.

സംസ്ഥാന സർക്കാർരൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഹരിത കേരളം മിഷൻ ഊന്നൽ നൽകുന്ന ജലസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ ഒരു മോഡൽപദ്ധതിയാണ് **വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായി ജലസമൃദ്ധി - കാട്ടാക്കട മണ്ഡലം.**

സംഘാടനം

കാട്ടാക്കട അസംബ്ലി നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ആറുപഞ്ചായത്തുകളിലെ ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് ജനപ്രതിനിധികൾ ശ്രീ. ഐ. ബി. സതീഷ് എം.എൽ.എ.യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 05.07.2016 ന് മലയിൻകീഴ് ദ്വാരക ഓഡിറ്റോറിയത്തിൽ ഒത്തുകൂടി, ജലസമൃദ്ധി കാട്ടാക്കട നിയോജകമണ്ഡലം എന്ന ആശയം ചർച്ചചെയ്തു. മണ്ഡലമാകെ ജലസമൃദ്ധിയും ജലശുദ്ധിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി **വാറ്റാത്ത ഉറവായ്ക്കായി ജലസമൃദ്ധി - കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലം** തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗം വിളിക്കുകയും വകുപ്പുകൾ വഴി നടത്തിവരുന്ന നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ സംയോജനം വഴി പ്രസ്തുത പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു തീരുമാനിച്ചു.

20.09.2016 ൽ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ കൂടിയ യോഗത്തിൽ വെച്ച് ജലസ്രോതസ്സുകളെ സംബന്ധിച്ച സർവ്വേ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനായി ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. 05.10.2016 ൽ നേമം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഹാളിൽ വെച്ച് മണ്ഡലത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുത്ത സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർക്കായി ഏകദിന ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു. 03.11.2016 ൽ നേമം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഹാളിൽ വെച്ച് മണ്ഡലത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർക്കുമായി ഏകദിന പരിശീലന പരിപാടി നടത്തി. മണ്ഡലത്തിലെ എല്ലാ വില്ലേജുകളുടെയും കമ്പസ്ട്രൽ ഭൂപടങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് അവയെ ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്ത് ഉപഗ്രഹ ചിത്രവുമായി സംയോജിപ്പിച്ചു ജലവിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവര ശേഖരണം നടത്തുന്നതിനായി പഞ്ചായത്തുതല പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. 2016 ഡിസംബറിൽ സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് ഉപാദ്ധ്യക്ഷന്റെ ചേമ്പറിൽ കൂടിയ യോഗത്തിൽ വെച്ച് പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി ഒരു പദ്ധതിരേഖ തയ്യാറാക്കുവാനായി നിർദ്ദേശിച്ചു.

വാർഡുകളിൽ ജലസ്രോതസ്സുകളെ സംബന്ധിച്ച സർവ്വേ പൂർത്തിയാക്കി. ഓരോ വാർഡിലും ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനായി നിശ്ചിത പ്രൊഫോർമ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾക്ക് നൽകി. ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഫീൽഡ് സന്ദർശനം നടത്തി വിവരങ്ങൾ ആരായുകയും ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ ചിത്രങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു. സർവ്വേയിൽ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളും, ഫീൽഡ് വിവരങ്ങളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും ക്രോഡീകരിക്കുന്നതിനും ലഭ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളുടെ വിശകലനത്തിനും തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി മണ്ഡലതലത്തിൽ ഒരു ഏകദിന ശില്പശാല തിരുവനന്തപുരം പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ ഹാളിൽ 2017 മാർച്ച് 6 ന് സംഘടിപ്പിച്ചു.

വിവിധ പ്രമേയ ഭൂപടങ്ങളുടെ സ്വാംശീകരണവും സമഗ്ര വിഭവ അപഗ്രഥനവും നടത്തി ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റെയും വിഭവ സാധ്യതകളും വിഭവ പരിമിതികളും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നിശ്ചയിച്ചു. പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വീതരണം, വ്യാപനം, അവയുടെ പരിമിതികൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കി പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും വിഭവവികസനത്തിനും വേണ്ട സാങ്കേതിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ/ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി. ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർമാർ, കർഷക പ്രതിനിധികൾ, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരടങ്ങുന്ന നിയോജക മണ്ഡല തല വിദഗ്ദ്ധ സമിതികളു മൂന്നാകെ പ്രമേയ ഭൂപടങ്ങളും അനുബന്ധ കർമ്മ പദ്ധതികളും അവതരിപ്പിച്ചു. ചർച്ചയിലൂടെയും സാങ്കേതിക സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയിലൂടെയും കർമ്മ പദ്ധതികൾക്ക് ഉചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി നിയോജക മണ്ഡല തല വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയുടെ അംഗീകാരം നേടി, അസ്സൽ ഭൂപടങ്ങളും റിപ്പോർട്ടും പൂർത്തിയാക്കി.

2018-19 പ്രവർത്തന രേഖ

വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായ് ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിലയിരുത്തുന്നതിനും വരുന്ന ഒരു വർഷം ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു രൂപ രേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമായി സംഘാടക സമിതി തീരുമാനിച്ചു. തുടക്കം വർഷം എന്ന നിലയിൽ ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിക്ഷണ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു ഏറ്റെടുത്തത്. ജനങ്ങളിൽ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയും, വിദഗ്ദ്ധർമാരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും സ്വീകരിച്ചും, ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും ഗുണഫലം നിലയിരുത്തിയുമാണ് തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകിയത്. ഇതിനായി ഒരു നിശ്ചിത ചോദ്യാവലി തയ്യാറാക്കി ജനപ്രതിനിധികൾക്ക് നൽകി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. പ്രധാനമായും രണ്ട് ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്ന ചോദ്യാവലിയിൽ ആദ്യ ഭാഗത്ത് 2017-18 വർഷത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ 2018-19 വർഷത്തെ കർമ്മ പദ്ധതി സംബന്ധിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങളുമായിരുന്നു. ചോദ്യാവലി നൽകിയതിന് പുറമെ ജനപ്രതിനിധികളുമായി നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തരവും ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു. ഇത് കൂടാതെ ഈ ഒരു വർഷം നടത്തിയ ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കണ്ടെത്തിയ വിവരങ്ങളും, താഴെ തട്ടിലെ ജനങ്ങൾ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും, വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഉപദേശങ്ങളും ക്രോഡീകരിച്ചാണ് 2018-19 പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

ജലവിഭവ പരിപാലനരേഖ

അടിസ്ഥാന വിവര ശേഖരണം, ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ, ഉപഗ്രഹ ചിത്രങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ എന്നിവ ക്രോഡീകരിച്ച് ജല ലഭ്യതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളും പ്രാദേശിക അഭിപ്രായങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുള്ള പരിഹാരങ്ങളും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ജലവിഭവ പരിപാലനരേഖകളെ സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡിന്റെ സാങ്കേതിക മേൽനോട്ടത്തിൽ തയ്യാറാക്കി.

ഏതൊരു പദ്ധതിയുടേയും ശാസ്ത്രീയവും സുതാര്യവുമായ നടത്തിപ്പ് അതിന്റെ പദ്ധതി രേഖയെ ആശ്രയിച്ചാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പരമപ്രധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ് പദ്ധതി രേഖ. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏതൊക്കെ, അവ ആര്, എപ്പോൾ, എവിടെ, എങ്ങനെ നടപ്പിലാക്കും തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ ഇതിലുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അവ സമയബന്ധിതമായും സമഗ്രമായും നടപ്പിലാക്കുവാൻ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾക്ക് കഴിയൂ.

ജനകീയ സമിതികൾ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പുകാരായി വരുമ്പോഴാകട്ടെ, ഈ പദ്ധതി രേഖയുടെ പ്രാധാന്യം വീണ്ടും വർദ്ധിക്കുന്നു. ഓരോ ഇടപെടൽ പ്രവർത്തനവും എങ്ങനെ, എവിടെ, ആര്, എപ്പോൾ നടത്തുമെന്ന് വ്യക്തമായ ധാരണ നൽകാൻ പദ്ധതി രേഖയ്ക്ക് കഴിയണം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ തികച്ചും പങ്കാളിത്തപരമായ രീതിയിൽ ജനങ്ങളുടെ ആശയാഭിലാഷങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അവരുടെ ശേഷിയും കഴിവും വിഭവങ്ങളും അവസരങ്ങളും തിട്ടപ്പെടുത്തി, കഴിയാവുന്ന ഇടങ്ങളിൽ ഇവയെ പരിപോഷിപ്പിച്ച്, പരിമിതികളെയും കുറവുകളെയും കണക്കിലെടുത്ത് അതിലേയ്ക്ക് ആധുനികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ പുതിയ അറിവുകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്താണ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചതും, പിന്നീടത് ഒരു രേഖയാക്കി മാറ്റിയതും.

അതായത് പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കിയത് ജനകീയ സമിതികളെ സംഘടിപ്പിച്ച്, അവർക്കാവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ നൽകി, പങ്കാളിത്തപഠനങ്ങൾ നടത്തി, ഓരോ കുടുംബത്തിന്റേയും, പ്രദേശത്തിന്റേയും പ്രശ്നങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും മനസ്സിലാക്കിയിട്ടാണ്.

കാട്ടാകാട് ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയിലൂടെ 3 വർഷം കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സംഗ്രഹമാണ് പദ്ധതി രേഖ. കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ പദ്ധതികൾക്കനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ടും പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രവും സന്തുലിതവുമായ വികസനത്തിന് മുൻഗണനാ ക്രമം നിശ്ചയിച്ച് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്ന രേഖയാണിത്. പദ്ധതി പ്രദേശത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പൊതു വിവരണം, വിഭവാവസ്ഥയുടെ സമഗ്രമായ അവലോകനം, തദ്ദേശവാസികളുടെ ആവശ്യങ്ങളുടെ മുൻഗണനാ ക്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി ഓരോ വർഷവും വിവിധ മേഖലകളിൽ നടപ്പിലാക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിശദമാക്കുന്ന രേഖയാണിത്. മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണത്തിനും ജൈവ കൃഷിക്കും പരിസ്ഥിതിക്ക് അനുയോജ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പ്രധാനമായും ഈ രേഖയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്.

പദ്ധതി രേഖയിൽ ഹ്രസ്വകാല കർമ്മ പരിപാടികളും ദീർഘകാല പരിപാടികളും ഉൾപ്പെടു
ന്നു. കുടിവെള്ള ക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകൾ എങ്ങനെ
ഉപയോഗപ്പെടുത്താം, നിലവിലുള്ള കുളങ്ങൾ, പൊതുകിണറുകൾ എന്നിവ എങ്ങനെ സംരക്ഷിച്ച്
കുടുതൽ ഉപയോഗ പ്രദമാക്കാം, പുതുതായി കുളങ്ങൾ, തടയണകൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് ജലസംര
ക്ഷണം എങ്ങനെ സാധ്യമാക്കാം, കിണർ നിറയ്ക്കാൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തൽസ്ഥല ജലസംരക്ഷണ
പ്രവർത്തനങ്ങൾ എങ്ങനെ അവലംബിക്കാം, ഓരോ പ്രദേശത്തിനും അവലംബിക്കാവുന്ന ജലസംര
ക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയാണ് പരിപാലനരേഖയിലെ കർമ്മ പരിപാടികളിലുള്ളത്.

ജലസമൃദ്ധമായ കാട്ടാക്കട മണ്ഡലം, ജലസുരക്ഷ-ജീവസുരക്ഷ, ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ
സംരക്ഷണം, ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന, ജനകീയ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ എന്നിവ
ലക്ഷ്യമാക്കി കൊണ്ടുള്ള പദ്ധതി 2017 ഏപ്രിൽ 14, കാർഷിക വർഷാരംഭദിനത്തിൽ ആരംഭിച്ചു.
പ്രചരണ അവബോധപരിപാടികൾ, പരിശീലന പരിപാടികൾ, നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ, തുടർപരി
പാലന പരിപാടികൾ എന്നിവയാണ് ആദ്യഘട്ടത്തിൽ നടപ്പാക്കിയത്. തുടർന്ന് കിണറുകളിലെ ജലഗു
ണനിലവാര പരിശോധന, കുളങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കാൻ, തോട്, കനാൽ, ശുചീകരണം, എന്നിവ നടപ്പിലാ
ക്കി. തുടർന്ന് രണ്ടാം ഘട്ടമായി ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണവും നവീകരണവും, കിണർ
റീചാർജ്ജ്, തടയണനിർമ്മാണം, മണ്ണുജലസംരക്ഷണ പരിപാടികൾ, മഴവെള്ളക്കായ്ത്ത് എന്നീ
പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗ്രാമ വികസന വകുപ്പ്, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്,
ജലവിഭവ വകുപ്പ്, കൃഷി വകുപ്പ്, ഭൂജല വകുപ്പ്, മണ്ണുപരിവേഷണ സംരക്ഷണ വകുപ്പ്, മറ്റുസ്ഥാപന
ങ്ങൾ എന്നിവയുടെ നിലവിലുള്ള പദ്ധതികളുടെ സംയോജനം, ജനകീയപ്രവർത്തനങ്ങൾ,
സ്പോൺസറിങ് എന്നിവ വഴി നടത്തിയത്. പദ്ധതിയിൽ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തം
ഉറപ്പാക്കി പഞ്ചായത്തുകളുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കിയത്. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്
വിപുലമായ സംഘടനാ സംവിധാനം രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹരിത കേരളം മിഷൻ ഉന്നത നൽകുന്ന
ജല സംരക്ഷണ മേഖലയിൽ ഒരു മോഡൽ പദ്ധതി കുടിയാനുമായി **വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായി
ജലസമൃദ്ധി - കാട്ടാക്കട മണ്ഡലം.**

കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലം

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ രണ്ട് പ്രധാന നദികളായ നെയ്യാറ്റു കരമനയാറ്റും അതിരിടുന്ന കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിന്റെ വടക്ക് കിഴക്ക് ഭാഗത്തായി അരുവിക്കര, പേഷാവ, നെയ്യാർ ജലസംരക്ഷണകൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ ഈ നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ 70 ശതമാനത്തോളം പ്രദേശത്തുനിന്നും ഒഴുകിയിറങ്ങുന്ന ജലം കേരളത്തിലെ ശുദ്ധജല തടാകങ്ങളിലൊന്നായ വെള്ളായണി കായലിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നു. 113 ചതുരശ്ര മീറ്റർ വിസ്തൃതിയുള്ള ഈ മണ്ഡലത്തിൽ ഒന്നാം നിര മുതൽ അഞ്ചാം നിര വരെയുള്ള തോടുകൾ ഏകദേശം 300 കിലോമീറ്ററോളം നീളത്തിൽ ഒഴുകുന്നു. ഉറപ്പുകുഴികളും നിർമ്മാണങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ 314 ചെറുതും വലുതുമായ കുളങ്ങളും 43000 ത്തിലധികം കിണറുകളുമുണ്ട്. നെയ്യാർ ജലസേചന പദ്ധതിയുടെ 31 കിലോമീറ്ററോളം കനാലും ഈ മണ്ഡലത്തിലൂടെ കടന്നു പോകുന്നു. പ്രദേശത്ത് ലഭിക്കുന്ന മഴയുടെ അളവിൽ ഉണ്ടായ ഗണ്യമായ കുറവും കഴിഞ്ഞ 10 വർഷത്തിനിടയിൽ ഭൂഗർഭജല വിതാനത്തിൽ വന്ന ക്രമാതീതമായ കുറവും നമ്മെ ആശങ്കപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രകൃതി വരദാനമായി നൽകുന്ന ജലം ഭൂമിയിലേക്കാഴ്ന്നിറങ്ങാതെ, കൂടുതൽ ചരിവാർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലൂടെ അതിവേഗം ഒഴുകി നഷ്ടപ്പെടുന്ന സാഹചര്യമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. ഇതെല്ലാം കൊണ്ട് തന്നെ മണ്ഡലത്തിലെ ജലസൗകര്യത്തിന് അടിയന്തിര പരിഹാരം തേടേണ്ടുന്നത് ഇന്നിന്റെ ആവശ്യമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. ചരിവ് കൂടുതലുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലൂടെയുള്ള നീരൊഴുക്ക് ക്രമീകരിച്ച് പരമാവധി ജലം ഭൂമിയിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്നതിനും അതിലൂടെ ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ വെള്ളം എത്തിക്കുവാനും ഭൂഗർഭജലത്തിന്റെ ലഭ്യത മെച്ചപ്പെടുത്തി മണ്ഡലം ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു സംരംഭമാണ് പദ്ധതി. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജലസംരക്ഷണത്തോടൊപ്പം ശരിയായ ജല വിനിയോഗത്തിന്റെ ആവശ്യകത ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുവാനുള്ള ജലസാക്ഷരതാ യജ്ഞത്തിനും മുൻതൂക്കം നൽകുന്നതാണ്.

കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിന്റെ മുഖ്യ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് കാർഷിക മേഖലയാണ്. തെങ്ങ്, റബ്ബർ, നെൽകൃഷി, വാഴ, മരച്ചീനി, പച്ചക്കറി മുതലായവയാണ് പ്രധാനമായും കൃഷിചെയ്യുന്നത്. സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കാർഷിക മേഖലയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. കാർഷിക ഉൽപാദന മേഖലയിൽ യന്ത്രവാൽകരണം നിലവിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ മേഖലയിൽ പണിയെടുത്തിരുന്ന തൊഴിലാളികൾ മറ്റു മേഖലകളിലേക്ക് മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ യഥാസമയം കൃഷിചെയ്യുന്നതിനോ വിളവെടുക്കുന്നതിനോ കഴിയുന്നില്ല. ഭക്ഷ്യോൽപാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തമല്ലാത്തതിനാൽ വിപണിയെ ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു പ്രവണത ഇവിടെ കണ്ടുവരുന്നു.

കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങളിൽ പ്രമുഖസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന നെല്ലിന്റെ ഉൽപാദനം കുറഞ്ഞു പോയിട്ടുണ്ട്. കാലാവസ്ഥയിൽ വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റവും ജലസൗകര്യവും രാസവളത്തിന്റെ അമിതമായ ഉപയോഗവും, മണ്ണിന്റെ പ്രകൃതം മാറ്റിയിട്ടുള്ളതും നെല്ലുൽപാദനത്തെ സാരമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തരിശു നിലങ്ങൾ കൃഷിയ്ക്ക് ഉപയുക്തമാക്കിയും ജൈവവളങ്ങൾ ഉത്പാദിപ്പിച്ച് ഉപയോഗിച്ചും കൃഷിചെയ്തവർ വർദ്ധിക്കാത്ത രീതിയിൽ നടീൽ യന്ത്രം, മെതിയന്ത്രം എന്നിവ പ്രചാരത്തിൽ വരുത്തിയും കൂട്ടുകൃഷി സമ്പ്രദായത്തിലൂടെ മികച്ച ഇനം നെൽ വിത്തുകളും ജലസേചന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയും പ്രകൃതിക്ക് ഇണങ്ങുന്ന വിധത്തിൽ ശാസ്ത്രീയമായി കൃഷിരീതി നടപ്പാക്കിയാൽ നെൽകൃഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. കാറ്റുവീഴ്ച, മണ്ഡലി തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങളാണ് തെങ്ങുകൃഷി നേരിടുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളി.

ഇവീടെ അധിവാസിക്കുന്ന പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരെല്ലാം പരമ്പരാഗത കാർഷിക മേഖലയിൽ പണിയെടുത്തിരുന്നവരാണ്. കാർഷികമേഖലയിൽ ഉണ്ടായ മാറ്റം ഇവരുടെ ജീവിതരീതിയിലും സാരമായമാറ്റം വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കരിങ്കൽ വ്യവസായം, കെട്ടിട നിർമ്മാണം, എന്നീ മേഖലകളിലേക്ക് ഈ വിഭാഗത്തിലുള്ളവർ തൊഴിൽ അന്വേഷിച്ച് പോകുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇവരിൽ ദാരിദ്ര്യം ഇപ്പോഴും പ്രകടമാണ്. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം, മെച്ചപ്പെട്ട വാസസൗകര്യങ്ങൾ, ആരോഗ്യശീലങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഇവരിപ്പോഴും പിന്നോക്ക മാണ്. സ്ത്രീകളോടുള്ള അവഗണന, സ്ത്രീപുരുഷ അസമത്വം, തൊഴിലിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വരുമാനത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ, ആരോഗ്യകാര്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകേണ്ട ബോധവൽകരണത്തിന്റെ കുറവ് എന്നിവ പ്രശ്നങ്ങളാണ്.

മണ്ണൊലിപ്പും ജലസൗര്യവും ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നമാണ്. പൊതുവേ ചരിഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളുൾപ്പെട്ട ഇവീടെ ഉണ്ടാകുന്ന മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുന്നതിന് വ്യക്തിഗത നിക്ഷേപങ്ങൾ കൊണ്ടു മാത്രം പരിഹരിക്കാൻ കഴിയില്ല. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ മണ്ണുസംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ മുഖേന മഴക്കുഴികൾ, കോണ്ടൂർ ബണ്ടിംഗ് എന്നിവ നിർമ്മിച്ചു കൊണ്ട് മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുവാനും, മഴവെള്ളം ഭൂമിയിലേക്ക് താഴ്ത്തുന്നതിനും കഴിയുന്നതാണ്. ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങളില്ലാത്തതിനാലും നാമമാത്രമായി ഭൂമിയുള്ള ആളുകൾ തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്നതിനാലും ജലസൗര്യ മുളളതിനാലും വൈദ്യുതി എല്ലായിടത്തും എത്താത്തതിനാലും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ചില ദരിദ്ര സങ്കേതങ്ങൾ ഇവീടെയുണ്ട്.

2011 ലെ കാനേഷുമാരി കണക്കുകൾ പ്രകാരം നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യ 227540 ആണ്. ഇതിൽ 116162 വനിതകളും 111378 പുരുഷൻമാരുമാണ്. 25093 പട്ടിക ജാതിക്കാരും, 776 പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരും ഉൾപ്പെടുന്നു.

പിന്നിട്ട ഒരു വർഷം .....

- ലോക അന്താരാഷ്ട്ര ജലദിനമായ 2017 മാർച്ച് 22ന് ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ഉൽഘാടനം കരമനയാറിന്റെ തീരത്ത് നടന്നു.
- **ലക്ഷം വൃക്ഷം ലക്ഷ്യം:** ആദ്യ പ്രവർത്തനം വിഷു ദിനമായ ഏപ്രിൽ 14 ന് സുപ്രസിദ്ധ സിനിമാ താരവും നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ താമസക്കാരനുമായ ശ്രീ. ജഗതി ശ്രീകുമാർ അത്തിപ്പുഴത്തിന്റെ വീത്തുകൾ പ്രശസ്ത കവി പ്രൊഫ. വി. മധുസൂദനൻ നായർക്ക് നല്കിക്കൊണ്ട് ലക്ഷം വൃക്ഷം ലക്ഷ്യം പദ്ധതിയുടെ നിയോജകമണ്ഡല തല പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചു.
- **വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി:** മറ്റൊരു ജനകീയ പ്രവർത്തനമായിരുന്നു വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴിയെന്നത്. ഇതിനായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാർഡ് തലത്തിൽ പ്രത്യേക വാർഡ് സഭകൾ, ഹെസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ, യുവജനസംഘടനകൾ യൂത്ത് ക്ലബ്ബുകൾ, ഗ്രന്ഥശാലകൾ എന്നിവയുടെ പ്രത്യേക യോഗങ്ങൾ ചേർന്ന് ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കിയിരുന്നു. നിയോജകമണ്ഡലതല ഉദ്ഘാടനം ലോക തൊഴിലാളി ദിനമായ 2017 മെയ് 1 ന് കുരുതംകോട് എൽ.പി.എസിൽ മഴക്കുഴി എടുത്ത് നിർവ്വഹിച്ചു.
- **കയർ ഭൂവസ്ത്രം:** വീളപ്പിൽ പഞ്ചായത്തിലെ മിണ്ണുകോട് കുളവും കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്തിലെ ചീറക്കുഴി കുളവുമാണ് കയർ ഗവേഷണകേന്ദ്രത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കിയത്. തുടർന്ന് ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെ കുളങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് വരുന്നു.
- **കിണർ സംപോഷണം:** സംസ്ഥാന ഭൂജല വകുപ്പിന്റെ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ ഓഫീസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കുളത്തുമ്മൽ ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂൾ, കണ്ടല ഹൈസ്കൂൾ, മച്ചേൽ എൽ.പി.എസ്., നേമം യു.പി.എസ്, വീളവൂർക്കൽ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ എന്നീ സ്കൂളുകളിലാണ് കിണർ സംപോഷണം പൂർത്തിയാക്കിയത്. തുടർന്ന് 9 സ്കൂളുകളിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.
- **ജല ഗുണനിലവാര പരിശോധന:** കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആന്റ് കൺസ്യൂമിംഗ് ഡവലപ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (സി.സി.ഡി.യു.) നൽകിയ കിറ്റ് ഉപയോഗിച്ചാണ് ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്തിയത്. ഓരോ വാർഡിൽ നിന്നും 150 മുതൽ 200 വരെ കിണറുകളിലെ pH, ക്ലോറൈഡ്, ഇരുമ്പ്, മൈഗ്രേറ്റ്, ഫ്ലൂറൈഡ് എന്നിവയാണ് പരിശോധിച്ചത്.
- **നിർമ്മാണ സംരക്ഷണ യാത്ര:** ജലസമൃദ്ധമായ നാളെക്ക് വേണ്ടി മണ്ഡല അതിർത്തിയായ കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്തിലെ കടുവാക്കുഴി മുതൽ മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്തിലെ കല്ലുവരമ്പ് വരെ സംഘടിപ്പിച്ച നിർമ്മാണ സംരക്ഷണ യാത്ര ശ്രദ്ധേയമായി. ഐ.ബി. സതീഷ് എം.എൽ.എയും

ജില്ലാ കളക്ടർ ഡോ. വാസുകിയും നേതൃത്വം നൽകിയ യാത്രയിൽ ജില്ലയിലെ വികസനവകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും ജനപ്രതിനിധികളും നാട്ടുകാരും പങ്കെടുത്തു. തോടിന്റെ തീരങ്ങളിൽ തൈകൾ നടും, ജലപ്രതിജ്ഞ എടുത്തും തദ്ദേശവാസികൾ യാത്രയിൽ അണിചേർന്നു.

- **തോട് പുനഃസമർപ്പണം:** ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കടുവാക്കുഴി മുതൽ കല്ലുവരമ്പ് വരെ 6 കി.മീറ്റർ നീളം തോടിന്റെ ഇരുവശങ്ങളും വൃത്തിയാക്കി തടസ്സങ്ങളും മാലിന്യങ്ങളും നീക്കം ചെയ്ത് തോടിൽ നിരൊഴുക്ക് സാധ്യമാക്കുകയെന്നതായിരുന്നു ആദ്യ പ്രവർത്തനം. തുടർന്ന് ഫീൽഡ് പരിശോധനയിലൂടെ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്തി 19 ജൈവതടയണകളും, 29 ചാക്ക് തടയണകളും, 6 കല്ല് തടയണകളും നിർമ്മിച്ചു. ഒഴുകി നഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്ന ജലത്തെ തടഞ്ഞു നിർത്തി ഭൂമിയിലേക്ക് ആഴ്ന്നിറങ്ങുന്നതിന് ഇതിലൂടെ അവസരമൊരുക്കി. ഈ തോടിൽ വന്നുചേരുന്ന 9 കൈതോടുകളിൽ 3 എണ്ണം വൃത്തിയാക്കി തോടിലേക്കുള്ള നിരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ വർഷം ജനുവരി പകുതിയോടെ തന്നെ നിരൊഴുക്ക് നിലച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്ന ഈ തോടിൽ വിവിധ ജലസംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിച്ച് ജലസമൃദ്ധമാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

- **പാറ ക്വാറി കിണർ റിചാർജിംഗ്:** ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിലെ കണ്ണൻകോട് വാർഡിൽ പാറ ക്വാറിയിലെ ജലം ഉപയോഗിച്ച് കിണർ റിചാർജിംഗ് നടത്തി. 25-ൽ അധികം കുടുംബങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന ഈ പ്രദേശത്ത് സമീപത്തുള്ള ഒരു പാറ ക്വാറിയിൽ നിന്നും ഏകദേശം 500 അടി അകലത്തിൽ 200 അടി താഴ്ന്നാഗതമായി 2.10 മീ x 1.80 മീ x 1.50 മീ അളവിൽ ഒരു റിചാർജ്ജ് പിറ്റ് നിർമ്മിച്ച് ഹൈഡ്രോളിക് ഗ്രേഡിയന്റ് തത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു ഇഞ്ച് വ്യാസമുള്ള ഒരു പി.വി.സി. പൈപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ ക്വാറിയിൽ നിന്നും ജലം പിറ്റിലെത്തിച്ചു. ഈ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സമീപത്തുള്ള 12 കിണറുകളുടെ ജലനിരപ്പ് ഉയർത്തുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- **കുളം നവീകരണം:** ഇന്നു വരെ അനുഭവിച്ച കുടിവെള്ള ക്ഷാമത്തെക്കാൾ അതിരൂക്ഷമായതാണ് വരാനിരിക്കുന്ന വേനൽക്കാലമെന്ന് ഓർത്ത് കുളങ്ങളെ ശരിയായ വിധത്തിൽ സംരക്ഷിക്കുകയും അവയുടെ സംരക്ഷണം ലളിതമായതും ചെലവു കുറഞ്ഞതുമായ രീതിയിൽ നടത്തേണ്ടതും കാലഘട്ടത്തിന്റെ അനിവാര്യതയാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ജലസേചന വകുപ്പിന്റെ ഹരിത കേരളം മിഷൻ ഘടകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 10 കുളങ്ങൾ നവീകരിക്കുന്ന പണികൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്.

- **പുതിയ 150 കാർഷിക കുളങ്ങൾ:** സാമാന്യം മോശമല്ലാത്ത മഴ ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും പ്രദേശത്തെ ഭൂഗർഭജല നിരക്ക് ആശങ്കാജനകമായി താഴുന്നതായിട്ടാണ് മുൻപഠനങ്ങളിൽ നിന്നും മനസ്സിലായത്. ചെറുതോടുകളുടെ സാന്ദ്രത കുടുതലായതിനാലും നിമ്നോന്മമായ ഭൂപ്രകൃതിയായതിനാലും ലഭിക്കുന്ന മഴ വേഗത്തിൽ ഒഴുകി നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയാണ് കണ്ട്

വരുമ്പോൾ ഇതിനൊരു പരിഹാരം എന്ന നിലയിലാണ് ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ ഒരു വാർഡിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു പുതിയ കുളം നിർമ്മിക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യമിട്ട് 122 വാർഡുകളിലായി 150 പുതിയ കാർഷിക കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി കുളങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചത്.

- ചെറുതോടുകളുടെ നവീകരണം:** സാധാരണയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി രണ്ടാം നീര, മൂന്നാം നീര തോടുകളിൽ ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനോടൊപ്പം കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ (അമ്പത് മുതൽ നൂറു മീറ്റർ അകലത്തിൽ) ജൈവ തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് തിരുമാനമെടുക്കുകയും അത്തരത്തിൽ ഈ വർഷം തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം പ്രവർത്തനം നടത്തിയ എല്ലാ ചെറുതോടുകളിലും ജൈവ തടയണകളും കല്ലു തടയണകളും നിർമ്മിച്ചും ഇതിലൂടെ ജലത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും തോടുകളിൽ മഴക്കാലത്തിന് ശേഷവും ജലത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- തോട്പുനരുജ്ജീവനം:** വമ്പനൂ രേഖകളിൽ മാത്രം അവശേഷിക്കുന്ന ചെറുകോട് കുത്തുകോണം തോട് ജനപ്രതിനിധിയുടെയും തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികളുടെയും നിശ്ചയദാർഢ്യത്തിന്റെ ഫലമായി പുനർജനിച്ചു. വീളപ്പീൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ചെറുകോട് കുത്തുകോണം ഏലായുടെ സമീപത്തായി 30 വർഷത്തോളം മണ്ണ് മുടി കിടന്ന തോടാണ് ഇപ്പോൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചത്. നിലവക്കാട് കുളത്തിൻ നിന്നും ആരംഭിച്ച് വീട്ടിയം അലകുന്നം തോടിലാണ് പുതിയ തോടിനെ ബന്ധിപ്പിച്ചത്.
- സംഘടനകളുടെ സഹകരണം:** ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുമായി സഹകരിക്കുവാൻ കേരള ശാസ്ത്ര സാഹിത്യ പരിഷത്ത്, ഫെഹ്റു യുവകേന്ദ്രം, നല്ലപാറം, എസ്.പി.സി., എൻ.എസ്.എസ്. തുടങ്ങി നിരവധി സംഘടനകൾ മുന്നോട്ടു വന്നു.
- ജലമിത്ര സംഗമം:** പദ്ധതി ജനകീയമാക്കുന്നതിന് നേതൃപരമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നവരാണ് ജലമിത്രങ്ങൾ. സംസ്ഥാന യുവജനക്ഷേമ ബോർഡുമായി ചേർന്ന് ജലമിത്രങ്ങളുടെ ആദ്യസംഗമം 2017 ജൂലൈ 8 ന് മലയിൻകീഴ് ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്.ൽ നടന്നു.
- സന്ദർശനങ്ങൾ:** ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ വിജയഗാഥ നേരിട്ട് കാണുന്നതിനായി ജപ്പാനിലെ നിഹോൺ-ഹുക്കുഷി യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ പഠനസംഘം, സംസ്ഥാന ജലവിഭവ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി ടി.കു. ബിന്യാൾ ഐ.എ.എസ്, ഹരിതകേരളം മിഷൻ വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ ഡോ.ടി.എൻ. സീമ, ജലവിഭവ വകുപ്പിലെ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ, പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് പുരോഗതി വിലയിരുത്തി.
- എൻ.എസ്.എസ്. ക്രിസ്മസ് അവധിക്കാല ക്യാമ്പ്:** 15 വീദ്യാലയങ്ങളിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എൻ.എസ്.എസ് വോളന്റിയർമാർ നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ 15 ജലസ്രോതസ്സു(തോട്/കുളം) കളുടെ സമീപത്തായി ഓരോ വീദ്യാലയത്തിൽ ക്യാമ്പു ചെയ്ത് ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി. ഒറ്റത്തവണ പ്രവൃത്തിയായി

അവസാനിപ്പിക്കാതെ ഈ ജലസ്രോതസ്സിലെ നിരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളും വരും നാളുകളിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. കൈതോടുകൾ നവീകരിച്ചതിനോടൊപ്പം തോടിൽ ജലം തടഞ്ഞ് നിർത്താൻ കഴിയുന്ന ചെറിയ ജൈവ തടയണകളും, ചാക്ക് തടയണകളും, കല്ല് തടയണകളും സ്ഥലത്തിന് അനുയോജ്യമായതരത്തിൽ നിർമ്മിച്ചു. കൂടാതെ ജലസ്രോതസ്സിന്റെ വൃഷ്ടി പ്രദേശങ്ങളിൽ (ജലസ്രോതസ്സിലേക്ക് വെള്ളം ഒഴുകി വരുന്ന പ്രദേശം) മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിച്ചും വൃക്ഷങ്ങളുടെ തടം വൃത്തിയാക്കിയും ജലം സംഭരിക്കാൻ കഴിയുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ തദ്ദേശവാസികളുടെ സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കി. ക്യാമ്പിന്റെ ഭാഗമായി ജലസ്രോതസ്സിന്റെ വൃഷ്ടി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ വീടുകൾ സന്ദർശിച്ച് ജലവിനിയോഗത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം സംബന്ധിച്ച് ജലസാക്ഷരതാ ക്യാമ്പയിൻ നടത്തി. ക്യാമ്പ് അംഗങ്ങളായ വിദ്യാർത്ഥികൾ ജല സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കലാപരിപാടികൾ തയ്യാറാക്കി അവതരിപ്പിച്ചു.

• **ജലസമൃദ്ധി വെബ്സൈറ്റ് (www.jalasaridhi.com)**

വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായ് ജലസമൃദ്ധി - കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലം പദ്ധതിയുടെ വെബ്സൈറ്റ് ബഹു. കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ പ്രകാശനം നിർവ്വഹിച്ചു. ജലവിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഭൂവിവരസംവിധാനത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ സ്ഥലപരമായ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ **ഭൂപടങ്ങൾ** എന്ന ലിങ്കിൽ ലഭ്യമാണ്. നാളിതുവരെ ഏറ്റെടുത്ത വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ **കർമ്മപഥത്തിലൂടെ** എന്ന ലിങ്കിൽ ലഭ്യമാണ്.

ഉയരുന്ന ജലനിരപ്പ്

കേന്ദ്ര ഭൂജല ബോർഡിലും സംസ്ഥാന ഭൂജല വകുപ്പിലും ലഭ്യമായ കണക്കുകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ കാട്ടാകാട് നിയോജക മണ്ഡലംപരിധിയിൽ വരുന്ന രണ്ട് തുറന്ന കിണറുകളിലും മൂന്ന് നിരീക്ഷണ കുഴൽ കിണറുകളിലും ജനുവരി മാസത്തെ ജലനിരപ്പ് മുൻ വർഷങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് 2018 ൽ ഉയർന്നതായി കാണുന്നു. ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷക്കാലം നടപ്പിലാക്കിയ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രദേശത്തെ ഭൂഗർഭജലനിരപ്പ് ഉയർത്തുവാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇതിൽ നിന്നും മനസ്സിലാകുന്നതാണ്.

കേന്ദ്ര ഭൂജല ബോർഡ്

കിണർ	ജലനിരപ്പ് (മീറ്റർ)		
	ജനുവരി 2016	ജനുവരി 2017	ജനുവരി 2018
കാട്ടാകാട്	3.65	4.14	3.90
വീളപ്പിൾശാല	7.15	9.60	8.01
കുഴൽ കിണർ			
വീളപ്പിൾശാല	6.73	8.90	8.33

സംസ്ഥാന ഭൂജല വകുപ്പ്

കുഴൽ കിണർ	ജലനിരപ്പ് (മീറ്റർ)		
	ജനുവരി 2016	ജനുവരി 2017	ജനുവരി 2018
മലയിൻകീഴ്	7.200	9.460	6.110
മാറനല്ലൂർ	7.230	8.670	6.070
വീളപ്പിൾ	15.040	16.460	14.650

ഇത് കൂടാതെ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കിയ 5 സ്കൂളുകളിലും പരിസര പ്രദേശത്തെ കിണറുകളിലും ജലലഭ്യതയിൽ വന്നിട്ടുള്ള പ്രകടമായ പുരോഗതി പദ്ധതിയുടെ വിജയത്തോടൊപ്പം ജനങ്ങളിൽ വിശ്വാസ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുൻ വർഷങ്ങളിൽ നവംബർ-ഡിസംബർ മാസം മുതൽ വറ്റുമായിരുന്ന ഈ കിണറുകളിൽ മാർച്ച് മാസാരംഭത്തിൽ പോലും ജലലഭ്യത സാമാന്യം നല്ല നിലയിൽ തന്നെ ഉണ്ട്.

ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കിയ സ്കൂളുകൾ

സ്കൂൾ	ജലനിരപ്പ് (മീറ്റർ)	
	മെയ് 2017	മാർച്ച് 2018
കുളത്തുമ്മൽ ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂൾ	9.16	6.33
കണ്ടല ഹൈസ്കൂൾ	12.28	10.27

മച്ചേൽ എൽ.പി.എസ്	12.76	12.06
നേമം യു.പി.എസ്	8.29	7.91
വീളവൂർക്കാൽ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ	6.25	5.34

തോട് പുനരുജ്ജീവനത്തിന്റെ മാതൃകാ പദ്ധതിയായി നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തുള്ള ചെറുമിർത്തടത്തിലെ പ്രധാന തോടായ കടുവാക്കുഴി- കൊല്ലോട്-കല്ലുവരമ്പ് തോട് (6 കിലോമീറ്റർ) നിർമ്മാണ നടത്തവും തുടർന്ന് തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി നവീകരിച്ച് 53 ചെറുതടയണകൾ നിർമ്മിച്ച് ജലസംരക്ഷണം നടത്തിയതിന്റെ ഫലമായി മാർച്ച് മാസമായിട്ടും തോടിൽ ജലം ലഭിക്കുന്നത് ജലസമൃദ്ധി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിജയമാണെന്ന് തദ്ദേശവാസികൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ തോടുകൾ വറ്റിയ സമയത്താണ് ഇതെന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ജലക്ഷാമം അതിശയമായിരുന്ന പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിലെ മൂന്നാം വാർഡിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പാറ ക്യാനിയിൽ നിന്നുള്ള റിചാർജിംഗിലൂടെ പ്രദേശത്തെ 15 കിണറുകൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കി കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതും വലിയ നേട്ടമായി പ്രദേശവാസികൾ വിലയിരുത്തുന്നു. ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെ നിർമ്മിച്ച 150 കാർഷിക കുളങ്ങളിലൂടെ വലിയൊരളവ് ജലം ഭൂമിയിലേക്ക് ആഴ്ന്നിറക്കിയതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ഭൂഗർഭ ജലവിതാനം ഉയർത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. റവന്യൂ ഹെക്കാർഡുകളിൽ ഉണ്ടാകുകയും കാലക്രമേണ മൂടപ്പെട്ട് പോവുകയും ചെയ്ത തോടുകളും കുളങ്ങളും വീണ്ടെടുക്കുവാനുള്ള വലിയ ഒരു മുന്നേറ്റത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കുവാൻ സാധിച്ചു. ഇതിൽ എടുത്ത് പറയേണ്ടത് വീളപ്പീൽ പഞ്ചായത്തിലെ അലകുന്നം വാർഡിലെ ചെറുകോട് കുഞ്ഞുകോണം തോട് (1200 മീറ്റർ) മാറനെല്ലൂർ പഞ്ചായത്തിലെ അരുമാളൂർ വാർഡിലെ കുളവുമാണ് (46 സെന്റ്) .മേൽ പദ്ധതികൾ കൂടാതെ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ജനപ്രതിനിധികൾ മുന്നോട്ട് വരുമ്പോൾ പദ്ധതിയുടെ വിജയമാണ്.

രണ്ടാം വർഷത്തിൽ

ആദ്യ വർഷത്തിൽ, പ്രഖ്യാപിച്ച 15 ഇന കർമ്മ പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തതിനു പുറമെ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ്, പാറക്വറിയിൽ നിന്നുള്ള കിണർ റിചാർജിംഗ്, 150 പുതിയ കാർഷിക കുളങ്ങൾ, തോടുകളുടെ പുനരുജ്ജീവനം, എൻ.എസ്.എസ് ക്യാമ്പുകൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളും വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു.

15 ഇന കർമ്മ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ലക്ഷ്യം വ്യക്തം ലക്ഷ്യം, വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി, കിണർ റിചാർജിംഗ്, കിണർ വിണ്ടെടുക്കൽ, തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം എന്നിവ രണ്ടാം വർഷവും തുടരുന്നതിനോടൊപ്പം ആദ്യ വർഷത്തെ അനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിരവധിയായ പുതിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടി ഈ വർഷം ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. രണ്ടാം വർഷത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ എല്ലാ വാർഡുകളിലും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം ജലക്ലബ്ബുകൾ, ജലമിത്രങ്ങൾ എന്നീ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുവാനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇവയുടെ ശാക്തീകരണത്തിലൂടെ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെ തട്ടിലും എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളിലും പദ്ധതി എത്തിക്കുക എന്ന വലിയൊരു വെല്ലുവിളി കൂടി ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

കർമ്മപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം പുതുതായി ലഭിക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ പ്രയോഗവൽക്കരിക്കുന്നതിനും പരിശ്രമിക്കുന്നതാണ്. ജനപ്രതിനിധികളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെയും കൂട്ടായ്മയിലൂടെ പ്രവർത്തന ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാധ്യമാകുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ ഈ രേഖ പരിശോധിക്കുന്ന എല്ലാവരിൽ നിന്നും പുതിയ ആശയങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉണ്ടാകണമെന്ന അഭ്യർത്ഥനയോടെ ഈ രേഖ സമർപ്പിക്കുന്നു.

2018-19 വർഷത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

ക്രമ നമ്പർ	പ്രവർത്തനം	നേതൃത്വ നൽകുന്ന വകുപ്പ്
1	ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ് (കിണർ/ഭൂജല സംപോഷണം)	ഭൂജലവകുപ്പ്
2	അങ്കണവാടികളിൽ കിണർ/ഭൂജല റിചാർജിംഗ്	സി.എസ്.ആർ
3	ജനപ്രതിനിധികൾ/ജീവനക്കാർ/സി.ഡി.എസ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവരുടെ വീടുകളിൽ കിണർ റിചാർജിംഗ്	സന്നദ്ധസേവനം
4	കിണർ റിചാർജിംഗ് നിർവ്വഹണമാക്കൽ	പഞ്ചായത്ത്
5	പൊതുകിണറുകൾ ശുചീകരിക്കൽ	പഞ്ചായത്ത്

ക്രമ നമ്പർ	പ്രവർത്തനം	നേതൃത്വ നൽകുന്ന വകുപ്പ്
6	പാറക്വാനികൾ ജലസംരക്ഷണത്തിന്	തൊഴിലുറപ്പ്
7	കാർഷിക കുളങ്ങൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കാൻ	തൊഴിലുറപ്പ്
8	കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം	ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് വനം വകുപ്പ്
9	ഉറപ്പുകുഴികളുടെ സംരക്ഷണം	ജലവിഭവ വകുപ്പ് മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പ്
10	ജലക്ലബ്ബുകളുടെ ശാക്തീകരണം	വീദ്യാഭ്യാസം
11	ജലമിത്രങ്ങൾ	യുവജനക്ഷേമം
12	വാർഡിൽ ഒരു ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം	തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണം
13	പഞ്ചായത്തിൽ ജലപരിശോധനാ കേന്ദ്രങ്ങൾ	സി.സി.ഡി.യു
14	തോടുകളിൽ ബന്ധാകൾ	ജലവിഭവ വകുപ്പ്
15	പാഴ്ഭൂമികളിൽ മഴക്കൊയ്ത്ത്	മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പ് തൊഴിലുറപ്പ്
16	പൊട്ടകിണറുകൾ ജലസംഭരണികൾ	പഞ്ചായത്ത്
17	പഞ്ചായത്തിൽ ഒരു മാതൃക തോട്	തൊഴിലുറപ്പ്
18	ജലസ്രോതസ്സുകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ	തൊഴിലുറപ്പ്
19	ജല ആഡിറ്റിംഗ്	സി.ഡബ്ല്യു.ആർ. ഡി.എം
20	ലക്ഷം വൃക്ഷം ലക്ഷ്യം	കുടുംബശ്രീ, തൊഴിലുറപ്പ്
21	വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി	സന്നദ്ധസേവനം
22	ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷി	ഫിഷറീസ് വകുപ്പ്
23	ചെറുകിട കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ	പഞ്ചായത്ത് ഗുണഭോക്തൃ സമിതി
24	ജലസ്രോതസ്സുകളിലെ മലിനീകരണം തടയാൻ	ശുചിത്വ മിഷൻ
25	ജലസ്രോതസ്സിൽ നിന്നും കുളങ്ങൾ നിറയ്ക്കാൻ	ജലവിഭവ വകുപ്പ്
26	മാതൃക നിർമ്മാണങ്ങൾ	മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പ്
27	നെൽകൃഷി വ്യാപനം	കൃഷി വകുപ്പ്
28	താൽകാലിക തടയണകൾ	മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പ് തൊഴിലുറപ്പ്
29	ജലപുനരുപയോഗം	ശുചിത്വമിഷൻ
30	ഹരിത പ്രോട്ടോക്കോൾ	ഹരിത കേരളം മിഷൻ ശുചിത്വ മിഷൻ
31	ബോധവൽക്കരണം/ജലസാക്ഷരത	യുവജനക്ഷേമം, കുടുംബശ്രീ സാക്ഷരത മിഷൻ
32	ഡോക്യുമെന്റേഷൻ	ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡ്

1. ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ് (കിണർ/ഭൂജല സംപോഷണം)

2017-18 വർഷത്തിൽ ഏറ്റെടുത്ത പ്രവർത്തനത്തിൽ വിജയകരമായതും ജനങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഫലം പ്രകടമാക്കിയതുമായ ഒരു സംഭവമായിരുന്നു കിണർ സംപോഷണം. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ പരിക്ഷണമെന്ന നിലയിൽ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ അഞ്ച് സ്കൂളുകളിൽ

നടപ്പിലാക്കിയ ഈ പദ്ധതി തുടർന്ന് 9 സ്കൂളുകളിൽ കുടി പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട് കഴിഞ്ഞു. കിണർ സംപോഷണം നടപ്പിലാക്കിയ സ്കൂളുകളിൽ ഭൂജലവിതാനം ഉയർന്നതിനൊപ്പം സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ വീടുകളിലെ കിണറുകളിലും ജലനിരപ്പ് ഉയർത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞു. 2018-19 വർഷത്തിൽ എല്ലാ സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലും, പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് ജില്ലാ ഭൂജലവകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്വന്തം നിലയിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ സി.എസ്.ആർ ഫണ്ട് കണ്ടെത്താനായാൽ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും ഇത് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

2. അകണവാടികളിൽ കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 6 പഞ്ചായത്തുകളിലായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന 218 അകണവാടികളിൽ 116 എണ്ണം സ്വന്തം കെട്ടിടത്തിലും ബാക്കിയുള്ളവ വാടക കെട്ടിടത്തിലുമാണ്. ആകെ 102 അകണവാടികളിലാണ് കിണർ ഉള്ളത് (സ്വന്തം കെട്ടിടത്തിലും വാടക കെട്ടിടത്തിലും). ആദ്യഘട്ടത്തിൽ സ്വന്തമായി കെട്ടിടവും കിണറുമുള്ള അകണവാടികളിൽ കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണം നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്. തുടർന്ന് സ്വന്തമായി കെട്ടിടമുള്ള അകണവാടികളിലും ശേഷം മറ്റ് അകണവാടികളിലും ഇത് നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

3. ജനപ്രതിനിധികൾ/ജീവനക്കാർ/സി.ഡി.എസ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവരുടെ വീടുകളിൽ കിണർ വീചാർജിംഗ്

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 122 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങളുടെയും 122 സി.ഡി.എസ് അംഗങ്ങളുടെയും വീടുകളിലെ കിണറുകൾ വീചാർജ് ചെയ്യുന്നതാണ്. നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ വീടുള്ളവരും നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ തന്നെ ജോലി നോക്കുന്നവരുമായ ജീവനക്കാരുടെ വീടുകളിലെ കിണറുകളിൽ ആദ്യഘട്ടത്തിലും, തുടർന്ന് രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ഇവീടെ താമസിക്കുകയും മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിൽ ജോലി നോക്കുന്നവരുമായ ജീവനക്കാരുടെ വീടുകളിലെ കിണറുകളിലും ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി അല്പാപകരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും സർവ്വീസ് സംഘടനകളുടെയും സഹകരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ജനങ്ങൾ സ്വന്തമായി കിണർ വീചാർജിംഗ് ഏറ്റെടുക്കുന്ന നിലയിലേക്ക് കൊണ്ടെത്തിക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം.

4. കിണർ വീചാർജിംഗ് നിർബന്ധമാക്കൽ

പുതുതായി നിർമ്മിക്കുന്ന എല്ലാ വീടുകളിലും/സ്ഥാപനങ്ങളിലും (നിലവുള്ള ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ള വിസ്തൃതിയ്ക്ക് മുകളിൽ) കിണർ വീചാർജിംഗ് നിർബന്ധമാക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തുകൾ നേതൃത്വം നൽകുന്നതാണ്. കിണർ വീചാർജിംഗ് ശരിയായ രീതിയിൽ നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകൾക്കും/സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മാത്രം പഞ്ചായത്തുകൾ കെട്ടിട നമ്പർ നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനായി ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്.

ഇതോടൊപ്പംജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്ന ജലശ്രീ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി എല്ലാസ്ഥാപനങ്ങളിലും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പിന്നോക്ക ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ വീടുകളിലും കിണർ റിചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഇന്ന് നേരിടുന്ന മെറ്റീരിയൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള തടസ്സങ്ങൾ മറികടക്കുന്നതിനായി പ്രാദേശികമായ പുതിയ മാതൃകകൾ കണ്ടെത്തി നടപ്പിലാക്കാനുമാകുന്നു.

5. പൊതുകിണർ ശുചീകരിക്കൽ

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തിൽ തന്നെപഞ്ചായത്തുകളുടെ സഹായത്തോടെ നിരവധി പൊതുകിണറുകൾ ശുചീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞു. ഇനിയും ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതുകിണറുകൾ സംബന്ധിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തി റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചായത്തിന്റെ ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയും വിവിധ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തിലൂടെയും നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 6 പഞ്ചായത്തുകളിലുമുള്ള മുഴുവൻ പൊതുകിണറുകളും ശുചീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനൊപ്പം ഭൂഗർഭ ജലത്തെ മലിനമാക്കുന്നത് തടയുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

6. പാറക്വാറികൾ ജലസംരക്ഷണത്തിന്

പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിലെ കണ്ണൻകോട് വാർഡിൽപരിഷ്കരണ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പാറക്വാറിയിൽ നിന്നുള്ള കിണർ റിചാർജിംഗ് പദ്ധതി വലിയ വിജയമായിരുന്നു. ആവർത്തന ഖലവ് ഇല്ലാത്ത ഒരുമാതൃകയെന്ന രീതിയിലും ചിലവ് കുറഞ്ഞ ഒരു മാർഗ്ഗമെന്ന നിലയിലും ഇതിന് വലിയ അംഗീകാരം ലഭിച്ചു. ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ ഈ വാർഡിന്റെ മറ്റൊരു ഭാഗത്തുള്ള ക്വാറി കുളത്തിൽ നിന്നും ഒരു തോട് റിചാർജ്ജ് ചെയ്യുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും പുരോഗമിക്കുകയാണ്. നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ 40 ലധികം ക്വാറി കുളങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് സർവ്വേയിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിഭൂജല വകുപ്പിന്റെയും ജിയോളജി വകുപ്പിന്റെയും സഹായത്തോടെ പഠനം നടത്തി കഴിയാവുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ഈ ക്വാറികളിലെ ജലമുപയോഗിച്ച് റിചാർജിംഗ് സാധ്യമാക്കും.

7. കാർഷിക കുളങ്ങൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കൽ

ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നിർമ്മിച്ച 150 കാർഷിക കുളങ്ങൾ ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാണ്. നിർമ്മിച്ച കുളങ്ങളുടെ വിസ്തൃതി കണക്കാക്കുമ്പോൾ 9 കോടി ലീറ്റർ വെള്ളം അധികമായി സംഭരിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. മഴയുടെ ലഭ്യത അനുസരിച്ച് ഇത് വർദ്ധിക്കുന്നതാണ്. ഈ കുളങ്ങളെ ജലസമൃദ്ധമാക്കി മത്സ്യകൃഷിക്കുള്ള സാധ്യതകൾ കൂടി പരിശോധിക്കുന്നതാണ്. ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഈ കുളങ്ങളുടെ വശങ്ങൾ കയർ ഭൂവസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ച് സംരക്ഷിക്കുകയും വൃഷ്ടിപ്രദേശത്തിൽ ഭൂവികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി മണ്ണ് ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമാണ്.

8. കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ കാവുകളെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് പദ്ധതി രേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ കാവുകളെയും സംബന്ധിക്കുന്ന വിശദമായപഠനം പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിലവിലുള്ള BMC (ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി) കളുടെ സഹായത്തോടെ നടത്തി അനുയോജ്യമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുന്നതാണ്. ഇതിനായി ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, വനം വകുപ്പ്, കേരള സർവ്വകലാശാലയുടെ കീഴിലുള്ള ബോട്ടണി, എൻവയോൺമെന്റൽ സയൻസ്, അക്വാട്ടിക് ബയോളജി എന്നീ വിഭാഗങ്ങളുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്.

9. ഊറ്റുകുഴികളുടെ സംരക്ഷണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തെ ജലസമൃദ്ധമാക്കുവാൻ സഹായകമാകുന്ന പ്രധാന സ്രോതസ്സുകളാണ് ഊറ്റുകുഴികൾ. ഫിൽഡ് പരിശോധനയിൽ നിന്നും ഇതിന്റെ നിലവിലെ അവസ്ഥവ്യക്തമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനപ്രതിനിധികളുടെ സഹായത്തോടെ ഊറ്റുകുഴികൾ സന്ദർശിച്ച് അവയിൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ഒരു ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി സാമ്പത്തിക സഹായത്തിനായി ജലവിഭവ വകുപ്പ് മുഖാന്തിരം സർക്കാരിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ പ്ലാൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും കഴിയുന്നതാണ്.

10. ജലക്ലബ്ബുകളുടെ ശാക്തീകരണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 68 സ്കൂളുകളിലും 2016 നവംബർ 1-ാം തീയതി ജലക്ലബ്ബുകൾ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. ഒരു ടീച്ചർ കോർഡിനേറ്ററുടെയും ഒരു സ്റ്റുഡന്റ് കോർഡിനേറ്ററുടെയും നേതൃത്വത്തിലാണ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നത്. എല്ലാ ജലക്ലബ്ബുകളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇവയുടെ ശാക്തീകരണത്തിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ജലസാക്ഷരതയും ജലസംരക്ഷണവും മുഖ്യ അജണ്ടയാക്കി മാറ്റുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇതിനായി പ്രത്യേക കർമ്മപരിപാടി റിപ്പോർട്ടിൽ ഉള്ളടക്കം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

11. ജലമിത്രങ്ങൾ

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ സന്ദേശവാഹകരാണ് ജലമിത്രങ്ങൾ. ഒരു വാർഡിൽ നിന്നും സന്നദ്ധ സേവനത്തിന് താൽപര്യമുള്ള അഞ്ച് പേരിൽ കുറയാതെ ഒരു ടീമാണ് നിലവിൽ ജലമിത്രങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ആദ്യ വർഷത്തിൽ ചിട്ടയായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ സംഘടനയിൽ പൂർണ്ണമായി ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വരുന്ന വർഷങ്ങളിൽ, ജലം, ശുചിത്വം, ആരോഗ്യം എന്നീ മേഖലകളിൽ ഇവരുടെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള കർമ്മ പരിപാടി റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമായി

ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് ഇവരെ പ്രവർത്തന സജ്ജരാക്കുന്നതിന് യുവജനക്ഷേമ ബോർഡിന്റെയും മറ്റ് വകുപ്പുകളുടെയും സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

12. വാർഡിൽ ഒരു ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തിൽ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരീക്ഷണ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കിയത് എന്നത് കൊണ്ട് തന്നെ എല്ലാ വാർഡുകളിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനായിട്ടില്ല. ജലപരിശോധന, ലക്ഷം വ്യക്ഷം ലക്ഷ്യം, വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി പോലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാ വാർഡുകളിലും ജനകീയമായി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 122 വാർഡുകളിലും ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശത്ത് നടപ്പിലാക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും ജലസമൃദ്ധിയുടെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും വിവരങ്ങൾ ജനപ്രതിനിധികൾ സമർപ്പിച്ചത് ക്രോഡികരിച്ച് രേഖയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടനവധി നല്ല നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ് ഇവയുടെ പരിശോധനയ്ക്കായി സമർപ്പിച്ചപ്പോൾ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ/ഏജൻസികൾ മുഖേന ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

13. പഞ്ചായത്തിൽ ജലപരിശോധനാ കേന്ദ്രങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തിൽ ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള സി.സി.ഡി.യു മുഖാന്തിരം സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ, ആശാവാർക്കർമാർ, അകണവാടി ടീച്ചർമാർ എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ എല്ലാ വാർഡിലും ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്തി കാർഡുകൾ വിതരണം ചെയ്തിരുന്നു. സി.സി.ഡി.യു ഈ പഠനത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ടും സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു പഞ്ചായത്തിലെ ഒരു ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളിൽ ജലഗുണനിലവാരപരിശോധന ലാബുകൾ സജ്ജമാക്കി എൻ.എസ്.എസ് വോളന്റിയർമാർക്ക് പരിശോധന നൽകി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായവും പരിശീലനവും പരിശോധന കിറ്റുകളും സി.സി.ഡി.യു നൽകുന്നതാണ്.

14. തോടുകളിൽ ബന്ധാരകൾ

തോടുകളുടെ സാന്ദ്രതയും ചരിവ് കൂടിയ പ്രദേശങ്ങളുമാണ് നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. ആദ്യ വർഷത്തിൽ പരീക്ഷണമെന്ന നിലയിൽ നടപ്പാക്കിയ താൽക്കാലിക തടയണ നിർമ്മാണം ആശാവഹമായ ഫലമാണ് നൽകിയത്. ഡിസംബർ മാസത്തിൽ വറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്ന തോടുകൾ ഫെബ്രുവരി അവസാനം വരെ ജലലഭ്യതയുള്ള തോടുകളായി മാറി. ഈ താൽക്കാലിക തടയണകൾ കണ്ട് മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് എത്തിയ വിദഗ്ദർ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി വിജയിച്ച ബന്ധാരകൾ എന്ന ആശയം മുന്നോട്ട് വെച്ചു. തോടുകളിൽ ബന്ധാരകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ ജലം തടഞ്ഞ് നിർത്തുന്നതിനും താഴ്ന്ന പ്രദേശത്തുള്ളവർക്ക് ജലം ക്രമീകരിച്ച് നൽകുന്നതിനും സാധ്യമാകും

മെന്നാണ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ മണ്ഡലത്തിലെ മൂന്നാം നിര തോടുകളിൽ ഇത്തരം ബന്ധാകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ പരിശോധിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെയും ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെയും സാങ്കേതിക മേൽനോട്ടം ഇതിനായി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇത് കൂടാതെ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഗാബിയോണുകൾ നിർമ്മിച്ചും ജലത്തിന്റെ വേഗത നിയന്ത്രിച്ച് ഭൂജല പോഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

15. പാഴ്ഭൂമികളിൽ മഴക്കായ്ത്ത്

നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ നിരവധി സ്ഥലങ്ങൾ തരിശ് ഭൂമികളായി ഇപ്പോഴും കിടപ്പുണ്ട്. നീണ്ട കാലമായി നെൽകൃഷി ചെയ്യാത്ത പാടങ്ങൾ, ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ തരിശായി കിടക്കുന്ന കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമായതും അല്ലാത്തതുമായുള്ള പറമ്പുകൾ, ഓഫീസുകളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും അധീനതയിൽ തരിശായി കിടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ കൃത്യമായി പരിശോധന നടത്തി സാധ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ മഴവെള്ളക്കായ്ത്തിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതാണ്.

16. പൊട്ടകിണറുകൾ ജലസംഭരണികൾ

പഞ്ചായത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഉപയോഗശൂന്യമായതോ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടതോ ആയ കിണറുകൾ ഉണ്ടെന്നും ഇവയെ ജലസംഭരണികളാക്കണമെന്നുള്ള ഒരു നിർദ്ദേശം ചില കോണുകളിൽ നിന്നും വന്നിട്ടുണ്ട്. പല സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സമീപത്താണ് ഇവയെന്നതിനാൽ ടി സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജലം ഇതിലേക്ക് റീചാർജ് ചെയ്യുന്നതിനാണ് നിർദ്ദേശം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് കൃത്യമായ ഒരു ഫീൽഡ് പഠനം നടത്തി പ്രായോഗികമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

17. പഞ്ചായത്തിൽ ഒരു മാതൃക തോട്

ആദ്യ വർഷത്തിൽ കാട്ടാകാട്, മാറനല്ലൂർ, മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ ഒഴുകുന്ന കടുവാക്കുഴി കല്ലുവരമ്പ് തോടിൽ (6 കി.മീ) നിർമ്മിക്കാനുള്ള നടപടി സംഘടിപ്പിക്കുകയും തുടർന്ന് തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി കൃത്യമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുകയും ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തോടിനെ ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിനും സാധിച്ചു. നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലായി തോടുകൾ ഇത്തരത്തിൽ മാതൃകാപരമായി സംരക്ഷിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം ഇതിനോടകം തന്നെ ഉയർന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്. 2018-19 ൽ 6 തോടുകൾ കണ്ടെത്തി, തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി, വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തിലൂടെ ശരിയായ മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതാണ്.

18. ജലസ്രോതസ്സുകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കൽ

വിളപ്പീൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ അലകുന്നം വാർഡിലെ തോടും മാറനല്ലൂർ പഞ്ചായത്തിലെ അരുമാളൂർ വാർഡിലെ കുളവും ജനപ്രതിനിധികളുടെയും നാട്ടുകാരുടെയും തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികളുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്

ജലസമൃദ്ധിയുടെ വലിയ നേട്ടമാണ്. ഇതുപോലെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ രേഖകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ജലസ്രോതസ്സുകൾ മൂടപ്പെട്ട് പോയിട്ടുണ്ടെന്നും അവ അളന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് വിവേകമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ജനപ്രതിനിധികളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ പ്രവർത്തന രേഖയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് വമ്പിച്ച വകുപ്പിന്റെ സേവനം കൂടി ലഭ്യമാക്കി ജനകീയമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

19. ജല ആഡിറ്റിംഗ്

ജലസംരക്ഷണത്തിനും ജലസംഭരണത്തിനും പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിനൊപ്പം തന്നെ ജലത്തിന്റെ ഉപയോഗം ശരിയായി ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 8 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ (6 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസുകൾ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ്, സാമൂഹ്യ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രം) CWRDMന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ജലആഡിറ്റിംഗും ബഡ്ജറ്റിംഗും നടപ്പിലാക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇവയിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം സ്ഥാപനങ്ങളിലും തുടർന്ന് വീടുകളിലും ജലആഡിറ്റിംഗും ബഡ്ജറ്റിംഗും തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഒരു കർമ്മ സേനയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കർമ്മസേനയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം CWRDM ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

20. ലക്ഷം വ്യക്ഷം ലക്ഷ്യം

ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 2017-18 വർഷത്തിൽ 2 ലക്ഷത്തിലധികം തൊഴിലുറപ്പ് ഇതിനോടകം ഉൽപാദിപ്പിച്ച് കഴിഞ്ഞു. പ്രധാനമായും ഫലവൃക്ഷതൈകളാണ് ഉൽപാദിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ തൊഴിലുറപ്പ് പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള തരത്തിലാണ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നതെന്നതിനാൽ 2018-19 വർഷത്തിൽ തന്നെ തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികളുടെയും, കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകരുടെയും ജലമിത്രങ്ങളുടെയും, ജലക്ലബ്ബുകളുടെയും സഹായത്തോടെ ഇവ നട്ട് പരിപാലിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ ലക്ഷം വ്യക്ഷം എന്ന ലക്ഷ്യം ഈ വർഷം തന്നെ കൈവരിക്കുന്നതാണ്.

21. വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി

ആദ്യ വർഷത്തിൽ വളരെ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുവാൻ സാധിച്ച ഒരു പ്രവർത്തനമാണ് വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തിയും വിവിധ സന്നദ്ധസംഘടനകളുടെ സഹകരണത്തോടെയും നടപ്പിലാക്കിയ ഈ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കൈവരിച്ച നേട്ടം ജനങ്ങളിൽ വിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിച്ച സാഹചര്യത്തിൽ ഈ വർഷവും ഇത് തുടരുന്നതാണ്. ഇതിനായി റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ, യുവജനസംഘടനകൾ, ഗ്രന്ഥശാലകൾ, വിവിധ ക്ലബ്ബുകൾ എന്നിവയുടെ സഹായം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്.

22. ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷി

ജലസ്രോതസ്സുകൾ ശുചീകരിച്ച് ജലസമൃദ്ധമായതോടെ ഇവയിൽ മത്സ്യകൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി വിവിധ ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകൾ താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. 2017-18 വർഷത്തിൽ ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ 10 കുളത്തിൽ മത്സ്യകൃഷി പുരോഗമിച്ചുവരികയാണ്. നവീകരിച്ച കുളങ്ങളിലും പുതിയ കാർഷിക കുളങ്ങളിലും മത്സ്യകൃഷി നടത്തുന്നതാണ്. ജലസംരക്ഷണത്തോടൊപ്പം ജീവനോപാധി സംരംഭം എന്ന നിലയിൽ കൂടി ഈ പ്രവർത്തനത്തെ കൂടുതൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

23. ചെറുകിട കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ

ജലസ്രോതസ്സുകൾ നവീകരിച്ചും കാർഷിക കുളങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചും ഭൂജലവിതാനം ഉയർന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ജലസ്രോതസ്സുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ചെറുകിട കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ജനപ്രതിനിധികളുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ നിർദ്ദേശവും കൃത്യമായ ഫീൽഡ് പരിശോധന നടത്തി പ്രായോഗികമെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികളുടെയും സഹായത്തോടെ ചെറുകിട കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

24. ജലസ്രോതസ്സുകളിലെ മലിനീകരണ തടയൽ

കുളങ്ങളിൽ അഴുകുവെള്ളം ഒഴുകിയെത്തൽ, തോടുകളിലേക്ക് വീടുകളിലും മാർക്കറ്റുകളിലും നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ഒഴുക്കി വീടൽ, തുടങ്ങിയ മലിനീകരണ പ്രശ്നങ്ങൾ ജനപ്രതിനിധികളും പ്രദേശവാസികളും ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. കുളങ്ങളിലേക്ക് മലിനജലം ഒഴുകിയെത്തുന്നത് തടയുന്നതിന് സ്ഥലപരിശോധന നടത്തി വ്യക്തമായ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ജലസ്രോതസ്സുകൾ മലിനമാക്കുന്നതിനെതിരെ ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. വീണ്ടും ആവർത്തിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെയും ശുചിത്വ മിഷന്റെയും സഹായത്തോടെ നിയമ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ശുചീകരിക്കുന്ന ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ജാഗ്രത സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.

25. ജലസ്രോതസ്സിൽ നിന്നും കുളങ്ങൾ നിറയ്ക്കൽ

മണ്ണ്-ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ മാത്രം പുനരുദ്ധരിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത കുളങ്ങളും തോടുകളും സമീപപ്രദേശത്തുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളായ നദികൾ, കനാലുകൾ എന്നിവയിലെ ജലം തിരിച്ച് വീട്ട് ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ പരിശോധിക്കുന്നതാണ്. ഇത്തരം ഒരു പ്രവർത്തനം ആമച്ചൽ കുളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പഠനം ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നു വരുന്നു. 31 കിലോമീറ്ററോളം നെയ്യാർ ജലസേചന കനാൽ കടന്നു പോകുന്ന നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കനാൽ ജലം ഉപയോഗിച്ച് കുളങ്ങൾ ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിനുള്ള പഠനങ്ങളും ഈ വർഷം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.

26. മാതൃകനിർമ്മാണങ്ങൾ

ജലസംരക്ഷണത്തോടൊപ്പം നിർമ്മാണ സംരക്ഷണത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുന്നതിനായി ശാസ്ത്രീയമായ മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിച്ച് ചെറു നിർമ്മാണങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ച് നിർമ്മാണ മാതൃകകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്. മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ഈ പ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. തുടക്കമെന്ന നിലയിൽ മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണ വകുപ്പിന് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള മീനംപള്ളി ചെറുനിർമ്മാണത്തിലും നിർമ്മാണ നടത്തത്തിലൂടെ പുനർസമർപ്പിച്ച കടുവാക്കുഴി കല്ലുവെണ്ണ് തോടിന്റെ വൃഷ്ടി പ്രദേശങ്ങളിലും മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

27. ഫെൽക്വഷി വ്യാപനം

ജലസ്രോതസ്സുകൾ സമൃദ്ധമാകുന്നതോടെ തരിശ് നിലയങ്ങളിൽ കൃഷി നടത്തുന്നതിനായി കർഷകർ മുന്നോട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ തരിശായി കിടക്കുന്ന പാടങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും അവയിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികളും ജനപ്രതിനിധികൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൃഷി വകുപ്പിന്റെയും ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർ ടി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടികൾ കൊള്ളുന്നതോടെ തരിശ് നിലങ്ങളിൽ കൃഷി സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

28. താൽക്കാലിക തടയണകൾ

ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽപ്പെടുത്തി നവീകരിക്കുന്ന തോടുകളിൽ താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന പ്രവർത്തി ഇതിനോടകം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിച്ച തോടുകളിൽ മറ്റ് തോടുകളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ജലസാന്നിദ്ധ്യം വർദ്ധിച്ചത് ഈ പ്രവർത്തിയോട് ജനങ്ങൾക്കുള്ള വിശ്വാസം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിച്ചതിൽ സംഭവിച്ച ചെറിയ ന്യൂനതകൾ പ്രവർത്തി നടത്തിയവർക്കും ബോധ്യമായിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ സാങ്കേതിക മേൽനോട്ടം ഉറപ്പാക്കി നിലവിലുള്ള താൽക്കാലിക തടയണകൾ ബലപ്പെടുത്തുകയും വരും വർഷങ്ങളിൽ മികച്ച രീതിയിൽ അവ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

29. ജലപുനരുപയോഗം

ജലസംരക്ഷണത്തോടൊപ്പം പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നതാണ് ജലപുനരുപയോഗവും. മഴയുടെ ലഭ്യത കുറഞ്ഞ് വരുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന ജലം പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് ശരിയായ രീതി. അതിനായി കുടുതൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ പഠിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾ, ആശുപത്രികൾ, കോളേജുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ജലപുനരുപയോഗത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ പരിശോധിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി ശുചിത്വ മിഷന്റെ സാങ്കേതിക മേൽനോട്ടവും പിന്തുണയും ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. സന്നദ്ധ

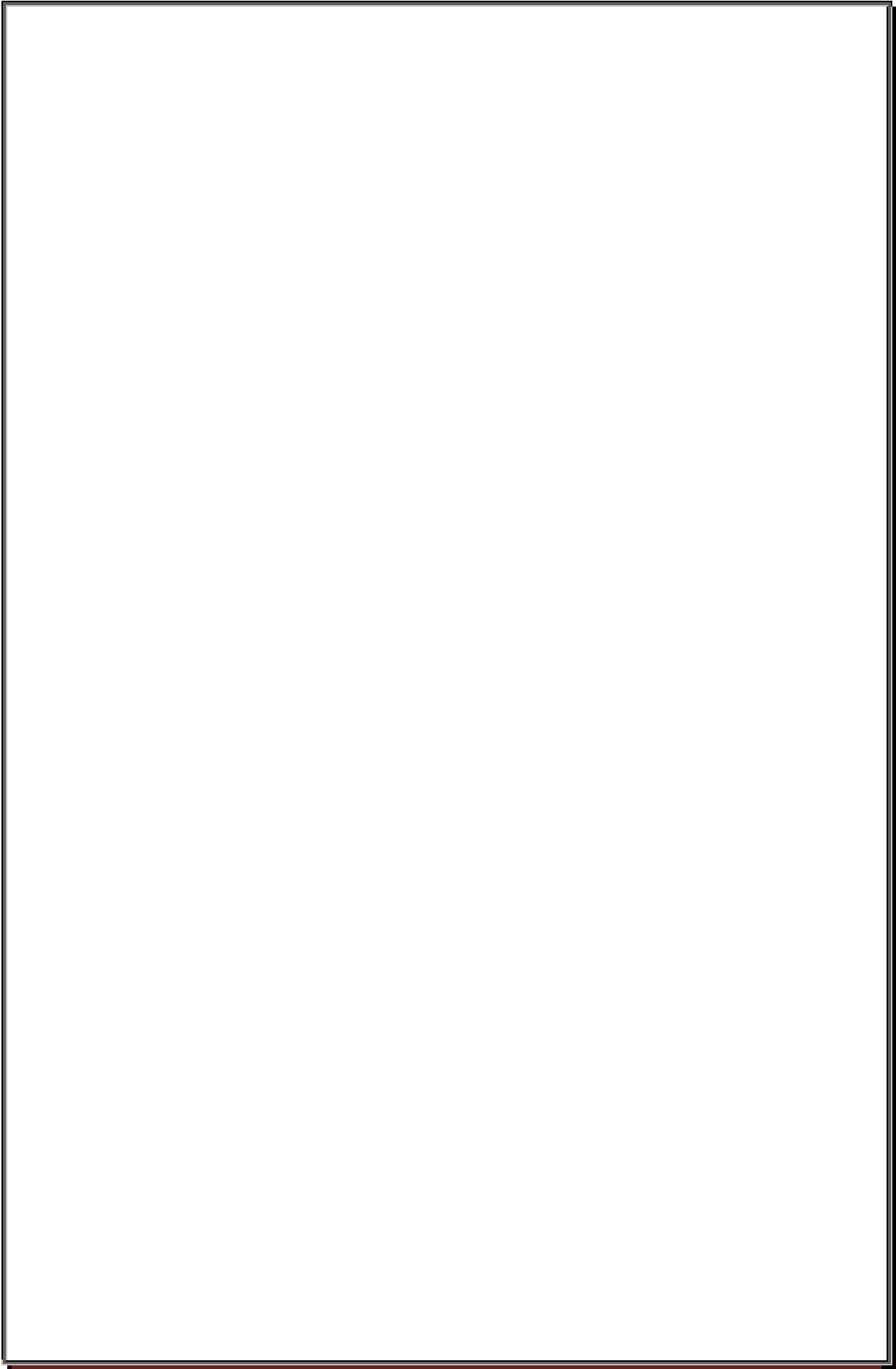
സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഉടമസ്ഥരുടെ സഹായത്തോടെ സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജലപുനരുപയോഗം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

30. ഹരിത പ്രോട്ടോക്കോൾ

ശരിയായ ജലസംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങളും, ശുചിത്വ രീതികളും, മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉറപ്പാക്കി നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഹരിത പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഓരോ വീടും സ്ഥാപനവും ഹരിത ഭവനമാക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഹരിത കേരളം മിഷൻ, ശുചിത്വ മിഷൻ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

മേൽപറഞ്ഞ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനകീയമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ തുടക്കമെന്ന നിലയിൽ ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളും സന്ദർശിക്കുന്ന കലാജാഥ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കുടാതെ സാക്ഷരത മിഷൻ, ശുചിത്വ മിഷൻ, ഹരിത കേരളം മിഷൻ, യുവജനക്ഷേമ ബോർഡ് തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. 2017-18 വർഷത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ രീതിയിൽ വിവിധ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ പ്രവർത്തികൾ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. കുടാതെ സ്കൂൾ/ കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ എൻ.എസ്.എസ് ക്യാമ്പുകൾ ചിട്ടയായി ക്രമപ്പെടുത്തി കുടുതൽ ജലസ്രോതസ്സുകൾ ശുചീകരിക്കുന്നതിനും ജലസമൃദ്ധിയിലാക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഈ വർഷത്തെ അനുഭവങ്ങൾ പങ്ക് വെച്ച വിദ്യാർത്ഥികൾ വരും വർഷങ്ങളിൽ കുടുതൽ നന്നായി ഇടപെടുവാൻ കഴിയുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിലാണ് ക്യാമ്പിൽ നിന്നും മടങ്ങിയത്. ജില്ലയിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലെ സ്കൂളുകളിൽ നിന്നും ക്യാമ്പിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് താല്പര്യം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രവർത്തികളുടെ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡ് നടത്തുന്നതാണ്.

ആർട്ടിഫിഷ്യൽ റിചാർജിംഗ് (കിണർ/ഭൂജല സംപോഷണം)

2017-18 വർഷത്തിൽ ഏറ്റെടുത്ത പ്രവർത്തനത്തിൽ വിജയകരമായതും ജനങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഫലം പ്രകടമാക്കിയതുമായ ഒരു സംഭവമായിരുന്നു കിണർ സംപോഷണം. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ പരിക്ഷണമെന്ന നിലയിൽ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ അഞ്ച് സ്കൂളുകളിൽ നടപ്പിലാക്കിയ ഈ പദ്ധതി തുടർന്ന് 9 സ്കൂളുകളിൽ കൂടി പൂർത്തിയാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. കിണർ സംപോഷണം നടപ്പിലാക്കിയ സ്കൂളുകളിൽ ഭൂജലവിതാനം ഉയർന്നതിനൊപ്പം സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലെ വീടുകളിലെ കിണറുകളിലും ജലനിരപ്പ് ഉയർത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞു. 2018-19 വർഷത്തിൽ എല്ലാ സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലും, പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഇത് ജില്ലാ ഭൂജലവകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്വന്തം നിലയിൽ ഇത് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ സി.എസ്.ആർ ഫണ്ട് കണ്ടെത്താനായാൽ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും ഇത് വ്യാപിക്കാനാകുന്നതാണ്.

ഭൂജല സംപോഷണം നടപ്പിലാക്കാവുന്നതുള്ള സർക്കാർ/എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളുടെ ലിസ്റ്റ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

നം	പഞ്ചായത്ത്	സ്കൂളിന്റെ പേര്	വിഭാഗം
1	മലയിൻകീഴ്	മലയിൻകീഴ് ഗവ ബോയ്സ് വി.എച്ച്.എസ്.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
2	മലയിൻകീഴ്	മലയിൻകീഴ് ഗവ ഗേൾസ് എച്ച്.എസ്.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
3	മലയിൻകീഴ്	അന്തിയൂർക്കോണം എൽ.എഫ്.എച്ച്.എസ്	എയ്ഡഡ്
4	കാട്ടാക്കട	കാട്ടാക്കട പി.ആർ വില്യം എച്ച്.എസ്.എസ്	എയ്ഡഡ്
5	മാനന്തൂർ	മാനന്തൂർ ഡി.വി.എം.എൻ.എൻ.എം.എച്ച്.എസ്.എസ്	എയ്ഡഡ്
6	പള്ളിച്ചൽ	നേമം വിക്ടറി ജി.എച്ച്.എസ്.എസ്	എയ്ഡഡ്
7	പള്ളിച്ചൽ	നേമം വിക്ടറി വി.എച്ച്.എസ്.എസ്	എയ്ഡഡ്
8	വിളപ്പിൽ	പേയാട് സെന്റ് സേവിയേഴ്സ് എച്ച്.എസ്.എസ്	എയ്ഡഡ്
9	മാനന്തൂർ	റസ്സൽപുരം യു.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
10	വിളപ്പിൽ	വിളപ്പിൽശാല യു.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
11	വിളവൂർക്കൽ	ഈഴക്കോട് സെന്റ് ഫ്രാൻസിസ് യു.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
12	കാട്ടാക്കട	കട്ടയ്ക്കോട് സെന്റ് ആന്റണീസ് യു.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
13	പള്ളിച്ചൽ	പള്ളിച്ചൽ എസ്.ആർ.എസ് യു.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
14	കാട്ടാക്കട	കണ്ടംകുളങ്ങര എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്

15	കാട്ടാക്കട	കാട്ടാക്കട എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
16	കാട്ടാക്കട	കാട്ടാക്കട എൽ.പി.എസ് പി.എസ്.എം	ഗവൺമെന്റ്
17	കാട്ടാക്കട	കുളത്തുമ്മൽ എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
18	മലയിൻകീഴ്	മലയിൻകീഴ് എൽ.പി.ബി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
19	വിളപ്പീൽ	തുരുത്തുംമുല എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
20	വിളപ്പീൽ	വിളപ്പീൽ എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
21	മാനന്തലൂർ	അരുമാനൂർ എൽ.എം.എസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
22	വിളവൂർക്കൽ	ഇഴുകോട് സെന്റ് ഫ്രാൻസിസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
23	കാട്ടാക്കട	കണ്ണംകോട് ലുഥറൻ എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
24	മാനന്തലൂർ	മറുകിൽ ബി.എഫ്.എം എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
25	കാട്ടാക്കട	കിള്ളി എം.പി.എം എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
26	കാട്ടാക്കട	കുച്ചപ്പുറം സെന്റ് മാത്യൂസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
27	വിളവൂർക്കൽ	കുമ്പൻഭാഗം സെന്റ് മേരീസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
28	മലയിൻകീഴ്	മഞ്ചാടി എഴകോണം എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
29	മാനന്തലൂർ	ഡോ. ലോഹ്യ മെമ്മോറിയൽ എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
30	മാനന്തലൂർ	മാർത്താണ്ഡേശ്വരൻ എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
31	കാട്ടാക്കട	മുതിയവിള സെന്റ് ആൽബർട്ട് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
32	കാട്ടാക്കട	ഒറ്റശേഖരമംഗലം എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
33	മാനന്തലൂർ	പെരുമന ലുഥറൻ എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
34	കാട്ടാക്കട	തുങ്ങാപാറ സെന്റ് ത്രേസ്യസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
35	മലയിൻകീഴ്	തുരമരിച്ചൽ ലുഥറൻ എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
36	മാനന്തലൂർ	വെളിയംകോട് സെന്റ് തെരേസാസ് എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
37	പള്ളിച്ചൽ	പൂക്കോട് എസ്.വി.എൽ.പി.എസ്	ഗവൺമെന്റ്
38	പള്ളിച്ചൽ	കണ്ണംകോട് എം.എസ്.സി.എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
39	പള്ളിച്ചൽ	പാമാംകോട് എം.എസ്.സി എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്
40	പള്ളിച്ചൽ	പരുതൻപാറ എസ്.എ.എൽ.പി.എസ്	എയ്ഡഡ്

അകണവാടികളിൽ കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 6 പഞ്ചായത്തുകളിലായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന 218 അകണവാടികളിൽ 116 എണ്ണം സ്വന്തം കെട്ടിടത്തിലും ബാക്കിയുള്ളവ വാടക കെട്ടിടത്തിലുമാണ്. ആകെ 102 അകണവാടികളിലാണ് കിണർ ഉള്ളത് (സ്വന്തം കെട്ടിടത്തിലും വാടക കെട്ടിടത്തിലും). ആദ്യഘട്ടത്തിൽ സ്വന്തമായി കെട്ടിടവും കിണറുമുള്ള അകണവാടികളിൽ കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണം നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്. തുടർന്ന് സ്വന്തമായി കെട്ടിടമുള്ള അകണവാടികളിലും ശേഷം മറ്റ് അകണവാടികളിലും ഇത് നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ അകണവാടികളുടെ ലിസ്റ്റ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

നമ്പർ	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	സ്വന്തം കെട്ടിടം	കിണർ		വാടക കെട്ടിടം	കിണർ	
			ഉണ്ട്	ഇല്ല		ഉണ്ട്	ഇല്ല
1	മലയിൻകീഴ്	16	11	5	19	19	0
2	മാറനെല്ലൂർ	21	10	11	17	9	8
3	വീളവൂർക്കൽ	12	4	8	18	13	5
4	വീളപ്പിൽ	18	4	14	21	12	9
5	കാട്ടാകാട	33	4	29	5	1	4
6	പള്ളിച്ചൽ	16	3	13	22	12	10
ആകെ		116	36	80	102	66	36

കാട്ടാകാസ നിയോജകമണ്ഡലം (6 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്)

സ്വന്തം കെട്ടിടം			
1	1.1	കിണറുകളുള്ള അകണവാടികൾ	36 എണ്ണം
	1.2	ഒരു കിണർ നി്ചാർജ്ജിങ്ങിനു വേണ്ട തുക	10,000/
	1.3	ആകെ തുക	3,60,000
2	2.1	കിണറുകളില്ലാത്ത അകണവാടികൾ	80 എണ്ണം
	2.2	ഭൂഗർഭജല നി്ചാർജ്ജിങ്ങിനു വേണ്ട തുക	5,000/
	2.3	ആകെ തുക	4,00,000
വാടക കെട്ടിടം			
3	3.1	കിണറുകളുള്ള അകണവാടികൾ	66 എണ്ണം
	3.2	ഒരു കിണർ നി്ചാർജ്ജിങ്ങിനു വേണ്ട തുക	10,000/
	3.3	ആകെ തുക	6,60,000
4	4.1	കിണറുകളില്ലാത്ത അകണവാടികൾ	36 എണ്ണം
	4.2	ഭൂഗർഭജല നി്ചാർജ്ജിങ്ങിനു വേണ്ട തുക	5,000/
	4.3	ആകെ തുക	1,80,000
ആകെ വേണ്ട തുക			16,00,000

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അകണ വാടി നമ്പർ	അകണവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ	
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല
മഞ്ചാടി	1	തച്ചോട്ടുകാവ്	√		√	
	2	മഞ്ചാടി		√	√	
ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	3	പാലോട്ടുവീള	√		√	
അരുവീപ്പാറ	4	കുഴിതാലംകോട്	√		√	
	5	കുത്തക്കോട്		√	√	
മാവോട്ടുകോണം	6	കീഴന്തിയൂർക്കോണം		√	√	
	7	അമ്പംകോട്		√	√	
ചിറ്റിയൂർകോട്	8	തറട്ടുവീള	√		√	
	9	ചെറുപൊറ്റ		√	√	
മലയിൻകീഴ്	അകണവാടി ഇല്ല					
മേശുകട	11	മൈലോട്		√	√	
	15	പുകോട്		√	√	
അന്തിയൂർക്കോണം	12	കുറ്റിക്കാട്	√			√
	13	കല്ലുവരമ്പ്	√		√	
ബ്ലോക്ക് ആഫീസ്	14	പ്ലാവിള	√			√
	23	കാണവീള	√		√	
ഗോവിന്ദമംഗലം	16	വേലിക്കോട്		√	√	
	17	പെരുമന		√	√	
മറുകിൽ പെരുമന	18	ഗോവിന്ദമംഗലം	√		√	
	20	വലിയവീള		√	√	
അരുവാകോട്	21	അരുവാകോട്	√			√
	22	തീലക്നഗർ		√	√	
വലിയറത്തല	19	മാർത്താണ്ഡേശ്വരം		√	√	
	24	നടുക്കാട്		√	√	
കുന്നുംപാറ	25	പുവന്നിയൂർമൂല	√		√	
	26	ഒലിപ്പുനട		√	√	
മച്ചേൽ	27	മച്ചേൽ	√			√
	28	ശിവജിപുരം		√	√	
	29	മലവീള		√	√	
അണപ്പാട്	30	കുഴുമം	√		√	
മണപ്പുറം	31	പറയാട്ടുകോണം	√		√	
	32	മണപ്പുറം	√		√	
കോവിലുവീള	10	കാവക്കോണം		√	√	
	33	കോവിലുവീള		√	√	
ഓഫീസ് വാർഡ്	34	ശാന്തുംമൂല		√	√	
തച്ചോട്ടുകാവ്	35	കരിപ്പൂർ	√			√

മാവനെല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അങ്കണ വാടി നമ്പർ	അങ്കണവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ	
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല
കുഴിവിള	36	കുഴിവിള	√			
	37	പാപ്പാറ		√		
അഴകം	38	കാട്ടുവിള	√		√	
	39	ചീനിവിള	√		√	
കണ്ടല	40	കണ്ടല	√			√
	41	നെല്ലിക്കാട്		√		√
	42	ഇറയംകോട്		√	√	
തൂങ്ങാപാറ	43	ഹരിജൻ കോളനി	√		√	
അരുമാളൂർ	44	അരുവിയോട്	√		√	
	45	പുത്തൻകാവുവിള		√	√	
കൊറ്റംപള്ളി	46	പാറവിള	√		√	
	47	കൊറ്റംപള്ളി			√	
കരിങ്ങൽ	48	പുവൻപാറ	√			√
	49	പാറയിൽവീളാകം			√	
ഓഫീസ് വാർഡ്	50	മുടന്തിക്കര	√			√
	51	മൂലക്കോണം	√			√
കുവളശ്ശേരി	52	ചെമ്പിയോട്	√			√
	53	കൊങ്ങംകോട്	√			√
അരുവിക്കര	54	പുനാവൂർ	√		√	
വെളിയംകോട്	55	കുറുക്കണ്ണാവൂർ	√			√
	56	വെളിയംകോട്	√		√	
മേലാരിയോട്	57	കുന്നിൽ		√	√	
മണ്ണടിക്കോണം	58	മണ്ണടിക്കോണം	√			√
	59	പുതുവാൽ		√	√	
	60	പാമംകോട്		√		√
വണ്ടന്നൂർ	61	കുഴിവിള		√		
	62	കുക്കൂർണി		√	√	
വേട്ടമംഗലം	63	വണ്ടന്നൂർ	√		√	
	64	റസൽപ്പുരം		√		
എരുത്താവൂർ	65	മഞ്ഞമൂല	√		√	
	66	കുരുശോട്ടുകോണം	√		√	
കിളിക്കോട്ടുകോണം	67	എരുത്താവൂർ	√			√
	68	കിളിക്കോട്ടുകോണം		√	√	
	69	ചീറത്തലയ്ക്കൽ		√	√	
ഉഴുട്ടമ്പലം	70	ഉഴുട്ടമ്പലം		√		
മാനല്ലൂർ	71	മുണ്ടൻചീറ		√	√	
	72	പോങ്ങുംമുട്			√	
ചീനിവിള	73	വെള്ളൂർകോണം	√			√

	74	ചീനിവീള		√		√
പെരുമുളളൂർ	75	ഇടത്തറ		√	√	
	76	വെയിലുവീളാകം		√		√

വിളവുർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അകണ വാടി നമ്പർ	അകണവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ	
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല
കുണ്ടമൺഭാഗം	116	കുണ്ടമൺഭാഗം		√	√	
	117	തൈവീള	√			√
കുരിശുമുട്ടം	118	കൊല്ലാക്കര		√	√	
	119	കുരിശുമുട്ടം	√			√
പുതുവീട്ടുമേല	120	പുതുവീട്ടുമേല		√	√	
	121	പാത്രക്കടവ്		√	√	
പനങ്ങോട്	122	ആലന്തകോണം	√			√
	123	പനങ്ങോട്		√	√	
പേയാട്	124	കുന്നിൻമുകൾ	√			√
	125	പേയാട്		√		
പാവച്ചക്കുഴി	126	പീടാരം		√	√	
	127	പാവച്ചക്കുഴി		√		√
ഈഴക്കോട്	128	ഈഴക്കോട്	√			√
	129	ഈഴക്കോട്	√			√
ആഫീസ് വാർഡ്						
പൊറയിൽ	130	നാരങ്ങവത്തല കോളനി	√		√	
	131	കരിയറവീള		√	√	
വിളവുർക്കൽ	132	വിളവുർക്കൽ	√			√
	133	മരിച്ചിനിവീള		√	√	
മലയം	134	മലയം	√		√	
മുലമൺ	135	മുലമൺ	√		√	
ചുഴാറ്റുകോട്ട	136	വേമ്പടത്തേരി		√		
	137	വെള്ളുകോണം	√			√
വേങ്കൂർ	138	വേങ്കൂർ		√	√	
	139	കല്ലുപാലം		√		√
വീഴവുർ	140	വഴുതോടുവീള		√		√
	141	വീഴവുർ	√		√	
തുടുപ്പോട്ട്കോണം	142	തുടുപ്പോട്ട്കോണം		√	√	
	143	വേലൻവീളാകം		√	√	
പെരുകാവ്	144	പെരുകാവ്		√	√	
	145	കോണക്കോത്ത്		√	√	

വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അകല വാടി നമ്പർ	അകലവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ		
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല	
വെള്ളക്കടവ്	77	മൈലമുട്	√			√	
	78	ഇലയ്ക്കോട്		√	√		
	79	പുളിമുട്		√		√	
മൈലാടി	80	മൈലാടി		√	√		
	81	മണ്ണയം		√	√		
ചൊവ്വള്ളൂർ	82	പരുത്തൻപാറ	√			√	
	83	ചൊവ്വള്ളൂർ		√		√	
	84	നെടുങ്കുഴി		√		√	
പടവൻകോട്	85	ഉറപ്പുകുഴി	√		√		
	86	പടവൻകോട്		√		√	
ചെറുകോട്	87	നിലമേൽ കോളനി	√			√	
	88	കുറുകോട്		√	√		
കാരോട്	89	എള്ളുവീള		√		√	
	പുറുമ്മേൽക്കോണം	90	മലപ്പനാങ്കോട്	√			√
		91	കുണ്ടാമുഴി	√			√
	92	പാശ്ചിമ		√	√		
നൂലിയോട്	93	നൂലിയോട്		√		√	
കാവീൻപുറം	94	വിളപ്പിൽശാല	√		√		
	95	കൊല്ലംകോണം		√	√		
	96	കാവീൻപുറം		√	√		
വിളപ്പിൽശാല	97	ആലീൻപുറം	√			√	
കരുവിലാത്തി	98	കരുവിലാത്തി	√			√	
	99	മുക്കംപാലമുട്	√		√		
	100	കിഴതിൽനട	√			√	
	101	മുങ്ങോട്		√	√		
മിണ്ണംകോട്	102	മിണ്ണംകോട്	√			√	
	103	ചെറുകോട്		√	√		
തൂരുത്തുമുല	104	വീട്ടിയം	√		√		
അലക്കുന്നം	105	പ്ലാവറക്കോണം		√	√		
	106	അലക്കുന്നം		√	√		
ഹൈസ്കൂൾ	107	തിരുനെല്ലിയൂർ	√			√	
	108	പേഴുവീള		√		√	
പിറയിൽ	109	പനവീള	√			√	
	111	പിറയിൽ		√	√		
ഓഫീസ് വാർഡ്	110	ബി.പി.നഗർ		√		√	
പേയാട്	112	ചീലപ്പാറ	√			√	
വിട്ടയം	113	അലേറ്റി	√			√	
പുളിയറക്കോണം	114	കാവീൻപുറം	√			√	

	115	മാഞ്ഞിനാട്		√		√
--	-----	------------	--	---	--	---

കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അങ്കണ വാടി നമ്പർ	അങ്കണവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ	
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല
പനയംകോട്	60	തേരിവീള	√			√
	64	മൈലേക്കോണം	√			√
കട്ടയ്ക്കോട്	29	ചാത്തിയോട്	√		√	
	30	ആമത്തോട്	√			√
കുളത്തുമ്മൽ	34	മുങ്ങോട്ടുകോണം	√			√
കാട്ടാക്കട						
പ്ലാവൂർ	35	അറവൻകോണം	√			√
	36	കളിയാകോട്	√			√
മംഗലയ്ക്കൽ	38	കുളത്തോട്ടുമല	√			√
	61	പ്ലാവൂർ		√		√
ചന്ദ്രമംഗലം	63	നാഞ്ചെല്ലൂർ		√		√
	39	വാളുകോണം	√		√	
ആമച്ചൽ	42	കുച്ചപ്പുറം		√		√
	43	തലയ്ക്കോണം	√			√
കുരുതംകോട്	40	കുരുതംകോട്	√			√
	41	പാലയ്ക്കൽ	√			√
ചെന്നനാകോട്	62	ചെന്നനാകോട്	√			√
കാനക്കോട്	44	കാനക്കോട്	√			√
	45	പാപ്പനം	√			√
അമ്പലത്തിൻകാല	46	അമ്പലത്തിൻകാല	√			√
	47	കീഴാമൂർ	√			√
പാറച്ചാൽ	48	പള്ളിക്കാൻ	√			√
	49	മംഗലയ്ക്കൽ തെരുവ്	√		√	
കൊമ്പാടിക്കൽ	33	ചാരുപാറ	√			√
	37	നന്ദാവനം		√	√	
ചെട്ടിക്കോണം	50	ചെട്ടിക്കോണം	√			√
	51	കാഞ്ഞിരക്കാട്	√			√
തൂങ്ങാപാറ	52	നെല്ലിയോട്ടുകോണം	√			√
	53	വെള്ളുമാനൂർക്കോണം	√			√
പൊന്നൂർ	31	കൂന്താണി	√			√
	32	കുടിഞ്ഞിയോട്ടുകോണം	√			√
എട്ടിരുത്തി	54	എള്ളുവീള	√			√
	55	നെല്ലിക്കാട്	√			√
കിള്ളി	58	മാങ്കോട്ടുകോണം	√			√
	65	കിള്ളി	√			√

കാവീൻപുറം	56	കോട്ടപ്പുറം		√		√
	57	കാവീൻപുറം	√		√	
കൊല്ലോട്	59	ഇടത്തറ	√			√
	66	പൊട്ടൻകാവ്	√			√

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ് പേര്	അകല വാടി നമ്പർ	അകലവാടി - സ്ഥലം	കെട്ടിടം		കിണർ	
			സ്വന്തം	വാടക	ഉണ്ട്	ഇല്ല
പാമാംകോട്	75	പാമാംകോട്	√		√	
	76	ലേനിൻകോളനി		√		√
മുകുന്ദിമല	77	മുകുന്ദിമല	√		√	
	78	മണലുവീള		√		√
കണ്ണൻകോട്	79	ഇടമല	√			√
	80	കുളങ്ങരക്കോണം		√		√
കുളങ്ങരക്കോണം	81	മുകുന്ദ	√			√
	82	ആയകോട്	√			√
നടുക്കാട്	83	നടുക്കാട്	√			√
	84	ലുസുമ്പ	√			√
നരുവാമുട്	85	തളയർകോണം		√	√	
വെള്ളാപ്പള്ളി	86	വെള്ളാപ്പള്ളി		√	√	
	87	തലയ്ക്കോട്ടുകോണം		√	√	
മുക്കംപാലമുട്	88	മുക്കംപാലമുട്	√			√
	89	അമ്മാനൂർകോണം		√	√	
താന്നിവിള	90	തുമ്പോട്ടുകോണം	√			√
	91	തുമ്പോട്		√		√
വടക്കേവിള	92	വടക്കേവിള		√		√
	93	തിട്ടവേലിക്കര		√	√	
പുകോട്	94	പുകോട്		√		√
ഭഗവതിനട	95	ഭഗവതിനട	√			√
	96	ശിവലയകോണം		√	√	
കേളേശ്വരം	97	കേളേശ്വരം	√			√
	98	പെരിങ്ങമല		√	√	
ഓഫീസ് വാർഡ്	99	പുന്നമുട്		√		√
വെടിവെച്ചാൻ കോവിൽ	100	വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ		√		
	101	ചാത്തലംപാട്ട്കോണം	√			√
കൊറണ്ടിവിള	102	മലവിള	√		√	
അയണിമുട്	103	അയണിമുട്		√	√	
മൊട്ടമുട്	104	അരിക്കടമുക്ക്		√	√	
	105	പറമ്പുകോണം		√	√	
പെരിങ്ങോട്	106	പഴിഞ്ഞിനട	√			√

ഇടയ്ക്കോട്	107	ഇടയ്ക്കോട്	√			√
	108	നാല്പ്പറത്തല		√	√	
പള്ളിച്ചൽ	109	പള്ളിച്ചൽ		√		√
കുണ്ടറത്തേരി	110	കുണ്ടറത്തേരി	√			√
	111	കുടുംബന്നൂർ		√		√
പ്രാവച്ചമ്പലം	112	മേമംസ്കുൾനട		√	√	

കിണർ വിചാർജിംഗ്

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 122 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങളുടെയും സി.ഡി.എസ് അംഗങ്ങളുടെയും വീടുകളിലെ കിണറുകൾ വിചാർജ് ചെയ്യുന്നതാണ്. ജീവനക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ വീടുള്ളവരും നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ തന്നെ ജോലി നോക്കുന്നവർ ആദ്യഘട്ടത്തിലും, ഇവിടെ താമസിക്കുകയും മറ്റ് സ്ഥലങ്ങളിൽ ജോലി നോക്കുന്നവർ രണ്ടാം ഘട്ടത്തിലും ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി അധ്യാപകരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും സർവ്വീസ് സംഘടനകളുടെയും സഹകരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ജനങ്ങൾ സ്വയം കിണർ വിചാർജിംഗ് ഏറ്റെടുക്കുന്ന നിലയിലേക്ക് കൊണ്ടെത്തിക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം.

പുതുതായി നിർമ്മിക്കുന്ന എല്ലാ വീടുകളിലും/സ്ഥാപനങ്ങളിലും കിണർ വിചാർജിംഗ് നിർബന്ധമാക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തുകൾ നേതൃത്വം നൽകുന്നതാണ്. കിണർ വിചാർജിംഗ് ശരിയായ രീതിയിൽ നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകൾക്കും/സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മാത്രം കെട്ടിട നമ്പർ നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനായി ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്.

ജലശ്രീ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സ്ഥാപനങ്ങളും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പിന്നോക്ക ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ വീടുകളിലും കിണർ വിചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഇന്ന് നേരിടുന്ന മെറ്റീരിയൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള തടസ്സങ്ങൾ മറികടക്കുന്നതിനായി പ്രാദേശികമായ പുതിയ മാതൃകകൾ കണ്ടെത്തി നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ വിചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്ന പൊതു സ്ഥലങ്ങൾ

കാട്ടാകാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
പനയംകോട്	അങ്കണവാടി - 60 - തേരിവിള
	അങ്കണവാടി - 64 - മൈലേക്കോണം
	റസിഡൻസ് അസോസിയേഷൻ ഹാൾ - പൊതുഗ്രന്ഥശാല - മൈലേക്കോണം
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - മൈലേക്കോണം
	റബ്ബർ ബോർഡ് - കേശവ സ്കൂൾ ഹാൾ - മൈലേക്കോണം
കട്ടയ്ക്കോട്	അങ്കണവാടി - 29 - കട്ടയ്ക്കോട്
	അങ്കണവാടി - 30 - ആമക്കുഴി
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - കട്ടയ്ക്കോട്
	സെന്റർ ആൻഡ് യു.പി.സ്കൂൾ - കട്ടയ്ക്കോട് - എയ്ഡഡ് സ്കൂൾ
	സബ്സ്റ്റേഷൻ-220 കെ.വി-പുതുവയ്ക്കൽ
കുളത്തുമ്മൽ	മൃഗാശുപത്രി - കുറ്റിക്കാട്
	പൊന്നറ സ്കൂൾ

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	അങ്കണവാടി - മുങ്ങോട്ടുകോണം
കാട്ടാക്കട	പി.ആർ.വിലയ്ക്കം എച്ച്.എസ്.എസ് - എയ്ഡഡ് മാനേജ്മെന്റ് - ചിന്തവിദ്യാലയം - കത്തിയൂർകോണം
	കെ.എസ്.ഇ.ബി ഓഫീസ്
	ട്രഷറി
	വില്ലേജ് ഓഫീസ്, കോടതി, പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ്, മറ്റ് ഓഫീസുകൾ
	എസ്.ബി.ഐ, മറ്റ് ബാങ്കുകൾ
പ്ലാവൂർ	അങ്കണവാടി - 35 - കളിയാക്കോട്
	അങ്കണവാടി - 36 - ചന്ദ്രമംഗലം
	അങ്കണവാടി - അറവൻകോണം
മംഗലയ്ക്കൽ	വൃദ്ധസദനം കുളത്തോട്ടുമല
	അങ്കണവാടി - 38 - കുളത്തോട്ടുമല
ചന്ദ്രമംഗലം	അങ്കണവാടി - 39 - ചന്ദ്രമംഗലം
	ക്ഷീരസംഘം - ആമച്ചൽ
	സഹകരണ ബാങ്ക് - ആമച്ചൽ
	കട്ടപ്പുറം എയ്ഡഡ് സ്കൂൾ - കാർമ്മൽ സ്കൂൾ
	നെസിംഗ് സ്റ്റാർ ഗ്രന്ഥശാല - കുറ്റപ്പുറം
	ആമച്ചൽ പി.എച്ച്.സി
	ആമച്ചൽ മാർക്കറ്റ് കിണർ
	അങ്കണവാടി കിണർ
	മണ്ഡപത്തിൻകടവ് ചെക്ക് പോസ്റ്റിനടുത്തുള്ള പഞ്ചായത്ത് കിണർ
	ആമച്ചൽ പി.എച്ച്.സി
	ആമച്ചൽ മാർക്കറ്റ് കിണർ
	അങ്കണവാടി കിണർ
ആമച്ചൽ	അങ്കണവാടി - 42 - തലയ്ക്കോണം
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - പ്ലാവൂർ
	പ്ലാവൂർ ഹൈസ്കൂൾ
	കുന്ദപ്പുറം സെന്റ് മാത്യൂസ് എൽ.പി.എസ്
കുരുതംകോട്	കുരുതംകോട് എൽ.പി.എസ്
	അങ്കണവാടി - 40 - കുരുതംകോട്
	അങ്കണവാടി - 41 - പാലയ്ക്കൽ
	സാംസ്കാരിക നിലയം - കുരുതംകോട്
ചെന്നന്നാകോട്	അങ്കണവാടി - ചെന്നന്നാകോട്
	ചെന്നന്നാകോട് എൽ.പി.എസ്
കാനകോട്	അങ്കണവാടി - 44 - കാനകോട്
	അങ്കണവാടി - 43 - പാപ്പനം
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - പാപ്പനം
	ഗാന്ധി തിയേറ്റർ ഗ്രന്ഥശാല - കിഴമച്ചൽ ജംഗ്ഷൻ
അമ്പലത്തിൻകാല	ഹോമിയോ ആശുപത്രി - പൊന്നറകോണം
	അങ്കണവാടി - പൊന്നറകോണം
	വാടി ബോർഡ് - ആലംകോട്
	അങ്കണവാടി - കാഞ്ഞിരവീള
	സരസ്വതി വിലാസം ഗ്രന്ഥശാല - അമ്പലത്തിൻകാല

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	അമ്പലത്തിൻകാല പൊതുകിണർ റീചാർജ്ജ്
	അമ്പലത്തിൻകാല ജംഗ്ഷൻ
പാറച്ചൽ	അകണവാടി - 48 - മംഗലയ്ക്കൽ
	ബീന മെമ്മോറിയൽ അകണവാടി - 49 - വള്ളിക്കൽ
	ലുഥർ ചർച്ച് എൽ.പി.എസ് - കാനക്കോട് - പ്രൈവറ്റ്
കൊന്നാടിക്കൽ	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - ചാരുപാറ
	അകണവാടി - ചാരുപാറ
	നേതാജി ഗ്രന്ഥശാല - മംഗലയ്ക്കൽ
	ആയുർവേദ ആശുപത്രി
ചെട്ടിക്കോണം	അകണവാടി - 51 - കാഞ്ഞിരക്കാട്
	ലൈബ്രറി ഹാൾ - തുവലൂർക്കോണം - കുളത്തിൻകര
	സെന്റ് ട്രിസിയ എൽ.പി.എസ് എയ്ഡഡ് സ്കൂൾ - തുങ്ങാപാറ
	അയണിവിള ലക്ഷം വീട് (പൊതുകിണർ)
	കൻകുളങ്ങര എൽ.പി സ്കൂൾ
തുങ്ങാപാറ	അകണവാടി - 52 - നെല്ലിയോട്ടുകോണം
	അകണവാടി - 53 - പൊറ്റുവിള
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - തുങ്ങാപാറ
	പൊറ്റുവിള പഞ്ചായത്ത് കിണർ
പൊന്നറ	പങ്കജകസ്തുരി പകൽവീട് - കുടിങ്ങോട്ടുകോണം, പൊന്നറ
	അകണവാടി - 32 - കുടിങ്ങോട്ടുകോണം
	അകണവാടി - 31 - ക്യാമ്പി
	നേതാജി ഗ്രന്ഥശാല - കുളത്തുമ്മൽ
	കുളത്തുമ്മൽ എച്ച്.എസ്.എസ് - കുളത്തുമ്മൽ
	എക്സൈസ് ഓഫീസ്, മറ്റ് ഓഫീസുകൾ - വാടക കെട്ടിടം
	ക്യൂഷി ഓഫീസ്
എട്ടിരുത്തി	അകണവാടി - എളുളുവിള
കിള്ളി	അകണവാടി - 65 - കിള്ളി
	അകണവാടി - 58 - മങ്ങോട്ടുകോണം
	സാംസ്കാരിക നിലയം - മങ്ങോട്ടുകോണം
	സേവഗ്രാമം - മങ്ങോട്ടുകോണം
കാവീൻപുറം	കിള്ളി എൽ.പി.എസ്
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - പൊട്ടൻകാവ്
	ഫയർ സ്റ്റേഷൻ - കൊല്ലോട്
	ശുശ്രൂമന്ദിരം - 11
	അകണവാടി - മേച്ചിറ
	അകണവാടി - കോട്ടപ്പുറം - കിള്ളി
കൊല്ലോട്	അകണവാടി - 66 - കോട്ടപ്പുറം
	അകണവാടി - 59 - ഇടത്തറ
	ഗ്രന്ഥശാല ജ്ഞാനപ്രധായിനി - കോട്ടപ്പുറം
വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
വെള്ളെക്കടവ്	അകണവാടി - മൈലമുട്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
മൈലാടി	എൻ.എസ്.എസ് ഹൈസ്കൂൾ - ചൊവ്വള്ളൂർ
	സായിബാബ സ്കൂൾ - പുളിയറക്കോണം
	അകണവാടി - വാടക കെട്ടിടം
	അകണവാടി - വാടക കെട്ടിടം
	പള്ളിവിള
	വട്ടമൻതല
ചൊവ്വള്ളൂർ	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - പരുത്തൻപാറ
	ഇടമലതുടർ വിദ്യാ കേന്ദ്രം
	ഹെൽത്ത് സബ് സെന്റർ - പറമ്പിൻത്താല
	അകണവാടി - പരുത്തൻപാറ
പടവൻകോട്	അകണവാടി - ഉറുപ്പുകുഴി
ചെറുകോട്	ചെറുകോട് യു.പി.എസ് സ്കൂൾ
	പഞ്ചായത്ത് കിണർ - നിലമേൽ
	ചെറുകോട് എൽ.പി.എസ് ട്രൈബൽ സ്കൂൾ
	നിലമേൽ അകണവാടി
	നിലമേൽ സാംസ്കാരിക നിലയത്തിലെ പൊതു കിണർ
കാരോട്	മാർകാറ്റ് - വിളപ്പിൾശാല അമ്പല ജംഗ്ഷൻ
	ആയുർവ്വേദ ഹോസ്പിറ്റൽ
	ഹോമിയോപതി ക്ലിനിക്
	മാവേലി സ്റ്റോർ
പുറ്റുമേൽക്കോണം	അകണവാടി - 91 - മാതൃക അകണവാടി
	അകണവാടി - 92 - വാടക കെട്ടിടം
	റ്റി.വി പാർക്ക് - പൊതുസ്ഥലം
	മലപ്പനംകോട് അകണവാടി
നൂലിയോട്	അകണവാടി - നൂലിയോട്
	ബഡ്സ് സ്കൂൾ - കൊങ്ങപ്പള്ളി
കാവീൻപുറം	കരുണൻ മെമ്മോറിയൽ ഗ്രന്ഥശാല - കൊല്ലംകോണം
	ദേശീയ കലാസമിതി - കാവീൻപുറം
	അകണവാടി - വിളപ്പിൾശാല
വിളപ്പിൾശാല	പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ - വിളപ്പിൾശാല
	അകണവാടി - വിളപ്പിൾശാല
	പോസ്റ്റോഫീസ് - വിളപ്പിൾശാല
	പി.എച്ച്.സി വിളപ്പിൾശാല
	യു.പി.എസ് സ്കൂൾ വിളപ്പിൾശാല
	മൃഗാശുപത്രി വിളപ്പിൾശാല
കരുവിലാത്തി	അകണവാടി - മുക്കംപാലംമുട്
	അകണവാടി - മുങ്ങോട് (വാടകയ്ക്ക്)
	അകണവാടി - കരുവിലാത്തി
	ഹെൽത്ത് സബ് സെന്റർ - മുക്കംപാലംമുട്
	വായനശാല - മുക്കംപാലംമുട്
	പോസ്റ്റോഫീസ് - മുക്കംപാലംമുട്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	കരുവിലാഞ്ചി - സാംസ്കാരിക നിലയം
	മുക്കംപാലംമുട് - സാംസ്കാരിക നിലയം
	മഹാത്മ വായനശാല - കരുവിലാഞ്ചി
	കീഴതിൽ നട - സാംസ്കാരിക നിലയം
	അകണവാടി - കീഴതിൽ നട
	ശാസ്താംപാറ ടൂറിസ്റ്റ് വില്ലേജ്
മിണ്ണുകോട്	അകണവാടി - കാട്ടുവീള ചെറുകോട്
	മീനംകോട് - അകണവാടി
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - ചെറുതേരി മുക്കംപാലംമുട്
തുരുത്തുംമുല	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - വിട്ടിയം
	വൃദ്ധസദനം - കാട്ടുവീള - വിട്ടിയം റോഡ്
	104-ാം നമ്പർ അകണവാടി വിട്ടിയം
	കാട്ടുവീള വിട്ടിയത്തേക്ക് കയറുന്ന സ്ഥലത്ത് പൊതുകിണർ
അലകുന്നം	ബി.എസ്.എൻ.എൽ. ഓഫീസ് - അലകുന്നം
	പൊതുകിണർ, പ്ലാവിളക്കോണം
ഹൈസ്കൂൾ	അകണവാടി - 107 - തിരുനെല്ലിയൂർ
	അകണവാടി - 108 - തിന്നെവീള (വാടകയ്ക്ക്)
	എച്ച്.എസ്.എസ് പേയാട്
പീറയിൽ	പീറയിൽ - ലൈബ്രറി
	അകണവാടി - പനവീള
ഓഫീസ് വാർഡ്	വില്ലേജ് ഓഫീസ് - പേയാട്
	എൽ.പി.എസ് - വിളപ്പിൻ
	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പഴയത്)
	ആൽഫ കോളേജ്
	എസ്.ബി.ഐ ബാങ്ക് - പേയാട്
പേയാട്	അകണവാടി - ചീനപ്പാറ
	കൃഷിഭവൻ - ചീനപ്പാറ
	കെ.എസ്.ഇ.ബി - ചീനപ്പാറ
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ കോമ്പൗണ്ട്
വിട്ടിയം	കാർമ്മൽ സ്കൂൾ - പ്രൈവറ്റ്
	അംഗൻവാട് - പുറക്കോട്ടുകോണം
പുളിയറക്കോണം	ഗവ.എൽ.പി.എസ് - തുരുത്തുംമുല
	അകണവാടി - ആലംകോട്

വിളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
കുണ്ടമൺഭാഗം	അകണവാടി - തൈവീള
	ഗ്രന്ഥശാല - പെരുകാവ്
	പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ്
കുരിശുമുട്ടം	ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറി - പുതുവീട്ടുമേല
	അകണവാടി - കുരിശുമുട്ടം
	അകണവാടി - കാവലോട്ടുകോണം

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	സെന്റ് സേവിയേഴ്സ് കോൺവെന്റ് സ്കൂൾ - പള്ളിമുക്ക്
	സായ് പബ്ലിക് സ്കൂൾ - ശങ്കരൻനായർ സ്കൂൾ
പുതുവീട്ടുമേലേ	അകണവാടി - പുതുവീട്ടുമേലേ (വാടക)
	അകണവാടി - ചന്ദ്രകുമാർ (വാടക)
	ഓഫീസ്, സ്കൂൾ, അകണവാടി
പനങ്ങോട്	അകണവാടി - ചാമവിള
	അകണവാടി - വാളിയോട്ടുകോണം
	മാവേലി സ്റ്റോർ - വാളിയൂർകോണം
	കാവുവിള ലക്ഷം വീട് പൊതുകിണർ
	അലന്തറകോണം കോളനി പൊതുകിണർ
	പാത്രകുടവ് പൊതുകിണർ
പേയാട്	കണ്ണശമിപ്പൻ സ്കൂൾ - പേയാട്
	എസ്.ബി.ഐ ബാങ്ക് - പേയാട്
	ഫെഡറൽ ബാങ്ക് - പേയാട്
	ഐ.ഒ.ബി ബാങ്ക് - പേയാട്
	അകണവാടി - കുന്തിൻമുകൾ
	വീദ്യാ പ്രൊബോധന ഗ്രന്ഥശാല - പേയാട്
	വീളപ്പിൽ സഹകരണ സംഘം - പേയാട്
	മുത്തുട്ട് ബ്രാഞ്ച് - പേയാട്
	കെ.എസ്.എഫ്.ഇ - പേയാട്
ഇഴക്കോട്	സാംസ്കാരിക നിലയം - ഇഴക്കോട്
	അകണവാടി - കോളച്ചിറ
ഓഫീസ്വാർഡ്	വീളവൂർക്കൽ പ്രീ പ്രൈമറി ഹെൽത്ത് സെന്റർ - വീളവൂർക്കൽ (വാടക)
	ക്യൂഷി ഭവൻ - വീളവൂർക്കൽ (വാടക)
	വീളവൂർക്കൽ സഹകരണ സംഘം - വീളവൂർക്കൽ
	മുത്തുട്ട് ബ്രാഞ്ച് - പൊറ്റയിൽ
	വീല്ലേജ് ഓഫീസ്
പൊറ്റയിൽ	അകണവാടി - പാലോട്ടുവീള (വാടക)
	നാരങ്ങവത്തല അകണവാടി
വീളവൂർക്കൽ	അകണവാടി - വീളവൂർക്കൽ
	അകണവാടി - നാലാംകല്ല് (വാടക)
	മുഗാശുപത്രി സബ് സെന്റർ - വീളവൂർക്കൽ (വാടക)
മലയം	വീളവൂർക്കൽ ഗ്രന്ഥശാല - മലയം (വാടക)
	ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി - മലയം (വാടക)
	വീളവൂർക്കൽ ഹൈസ്കൂൾ
	മലയം അകണവാടി നം. 134
മൂലമൺ	അകണവാടി - ചിറയിൻകുളം
ചുഴാറ്റുകോട്ട	അകണവാടി - വെള്ളകോണം
	അകണവാടി - വെമ്പ്രത്തേരി
	സഹകരണ സംഘം ബാങ്ക് - വീളവൂർക്കൽ / ചുഴാറ്റുകോട്ട

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	അഗ്രികൾച്ചർ ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് സഹകരണ സംഘം - ചുഴാറ്റുകോട്ട
	ഗ്രന്ഥശാല - ചുഴാറ്റുകോട്ട
വേങ്കൂർ	മൃഗാശുപത്രി - വിഴവൂർ
	ഹെൽത്ത് സബ് സെന്റർ - വിഴവൂർ
	അകണവാടി - കല്ലുപ്പാലം (വാടക)
	അകണവാടി - വട്ടവീള (വാടക)
	വിഴവൂർ പി.എച്ച്.സി സബ് സെന്റർ പൊതുകിണർ
	ചുഴാറ്റുകോട്ടയിലുള്ള പൊതുകിണർ
തുടുപ്പോട്ടുകോണം	അകണവാടി - (വാടക)
	അകണവാടി - (വാടക)
	ഹെൽത്ത് സബ് സെന്റർ - (വാടക)
	പെരുകാവ് എൽ.പി. സ്കൂൾ - മാനേജ്മെന്റ്
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - കിസവൂർകോണം (വാടക)
	പൊതുകിണർ, തുടുപ്പോട്ടുകോണം ചാമവീള പൊതുകിണർ
	തുടുപ്പോട്ടുകോണം പാറപ്പൊറ്റുപുറം വീള
പെരുകാവ്	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - പെരുകാവ്
	പബ് ഹൗസ് - പെരുകാവ്

മാനന്തലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
കുഴിവിള	അകണവാടി - കുഴിവിള
	ഗ്രന്ഥശാല - പാപ്പാറ
	ചെറുകര ലക്ഷം വീട് കോളനിയിലെ ൪ പൊതു കിണറുകൾ
	ചിലവക്കോട് പൊതു കിണർ
	നെല്ലിക്കാട് എസ്.സി കോളനി പൊതു കിണർ
	ഇലവതീരലയ്ക്കൽ എസ്.സി കോളനി പൊതു കിണർ
അഴകം	അകണവാടി - അഴകം
	പൊതു കിണറുകൾ
കണ്ടല	അകണവാടി - നെല്ലിക്കോട്
	കണ്ടല പൊതു മാർക്കറ്റ്
	അകണവാടി
	ഹോമിയോ ഹോസ്പിറ്റൽ
	ഫാഷൻ ഡിസൈനിംഗ് സെന്റർ
	കണ്ടല സ്കൂൾ
	പോളി ടെക്നീക് - കണ്ടല
തുങ്ങാപാറ	അകണവാടി - തുങ്ങാപാറ കോളനി
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - തുങ്ങാപാറ കോളനി
അരുമാളൂർ	അകണവാടി - അരുവിക്കോട്
കൊറ്റപ്പള്ളി	അകണവാടികൾ
	പൊതു കിണറുകൾ
ഓഫീസ് വാർഡ്	അകണവാടി - മുലക്കോണം
	അകണവാടി - മുടന്തിക്കര

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ - പോങ്ങംമുട്
	ആയുർവ്വേദ ഹോസ്പിറ്റൽ - പോങ്ങംമുട്
	മാനന്തലൂർ പി.എച്ച്.സി കിണർ റീചാർജിംഗ്
	മാനന്തലൂർ WVMNHSS സ്കൂൾ
കുവളശ്ശേരി	അകണവാടി - തെമ്പിയോട്
	അകണവാടി - വടക്കേവീള
	ശിശുമന്ദിരം - ചെന്നാരി
	സാംസ്കാരിക നിലയം - ചെന്നാരി
	ചെന്നാരി പഞ്ചായത്ത് കിണർ
	വടക്കേ വീള പഞ്ചായത്ത് കിണർ
	കൊങ്ങംകോട് പഞ്ചായത്ത് കിണർ
അരുവിക്കര	അകണവാടി - പുനാമ്പൂർ
	സ്കൂൾ - പുനാമ്പൂർ
	കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹാൾ - പുനാമ്പൂർ (ലക്ഷംവീട് കോളനി)
	മാർക്കറ്റ് - പുനാമ്പൂർ
	മാവേലി സ്റ്റോർ - പുനാമ്പൂർ
മേലാരിയോട്	അകണവാടി - കുന്നിൽ
മണ്ണടിക്കോണം	ലോഹ്യമെമ്മോറിയൽ സ്കൂൾ മണ്ണടിക്കോണം
	67-ാം നമ്പർ അകണവാടി
വണ്ടന്നൂർ	അകണവാടി - വണ്ടന്നൂർ കുക്കുറുമി (വാടക)
	അകണവാടി - വണ്ടന്നൂർ കുഴിവീള (വാടക)
	പുതുക്കാട്ടുവീള അംബേദ്കർ കോളനിയിലെ പൊതു കിണർ
	എസ്.പി.എൽ.പി.എസ് - ചെങ്ങല്ലൂർ
	ചൈതന്യ ഗ്രന്ഥശാല - വന്നൂർ
വേട്ടമംഗലം	ഗവ: യു.പി.എസ് - റസ്സൽപുരം
	അകണവാടി - തേവരക്കോട് (വാടക)
	അകണവാടി - റസ്സൽപുരം (വാടക)
	റസ്സൽപുരം ഗ്രന്ഥശാല
	കളത്തുവീള ഗ്രന്ഥശാല
എരുത്താമ്പൂർ	അകണവാടി - കുരിശോട്ടുകോണം
	അകണവാടി 71 - മത്തറമൂല
	സാംസ്കാരിക നിലയം
ഉരുട്ടമ്പലം	പൊതു കിണർ മാർക്കറ്റിനു സമീപം
ചീനിവീള	അകണവാടി - കാരണംകോട്
	അകണവാടി - നീതിക്കോട് (വാടക)
	ബഡ്സ് സ്കൂൾ - അമ്പാരിവീള
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - അമ്പാരിവീള
	ശ്രീ സരസ്വതി വിദ്യാലയം - ഉരുട്ടമ്പലം
	ക്രൈസ്റ്റ് നഗർ കോളേജ് - ഉരുട്ടമ്പലം
	ക്രൈസ്റ്റ് നഗർ സ്കൂൾ - ഉരുട്ടമ്പലം
പെരുമുള്ളൂർ	സബ് രജിസ്ട്രർ ഓഫീസ് - (വാടക)

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	സർവ്വീസ് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്ക് -
	കർഷക വിപണി - ഉൗരുട്ടമ്പലം
	അകമ്പവാടി - ഇടത്തറ (വാടക)
	അകമ്പവാടി - ചിനിവീള (വാടക)
	ഗവ. എൽ.പി.സ്കൂൾ ഉൗരുട്ടമ്പലം
	വീല്ലേജ് ഓഫീസ് മാറനല്ലൂർ

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
പാമാങ്കോട്	അകമ്പവാടി - 76 വീല്ലംകോട്(വാടക)
	എം.എസ് സ്കൂൾ, പാമാങ്കോട് (പൊതുകിണർ)
	അകമ്പവാടി സെന്റർ നം. 75 (പൊതുകിണർ)
	ലേനിൻ കോളനി (പൊതുകിണർ)
	വാറുവീള ഉറ്റുകുഴി (പൊതുകിണർ)
മുകുന്ദിമല	അകമ്പവാടി നം. 77
	സ്കൂൾ - കാവിൻദേവി
കണ്ണൻകോട്	അകമ്പവാടി - 79 ഇടമല
	അകമ്പവാടി - 80 കുളങ്ങരക്കോണം(വാടക)
	എം.എസ്.എൽ.പി. സ്കൂൾ കണ്ണൻകോട്
	ട്രിനിറ്റി എത്തിനിയറിംഗ് കോളേജ് - കണ്ണൻകോട്
	കുളങ്ങരക്കോണം ലൈബ്രറി സെന്റർ - മുളയ്ക്കൽ
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - കണ്ണൻകോട്
കുളങ്ങരക്കോണം	കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്ക് - നരുവാമുട് (വാടക)
	അകമ്പവാടി - 81 - പൂവാട
	അകമ്പവാടി - 82 - കുളങ്ങരക്കോണം
	എസ്.കെ. പബ്ലിക് സ്കൂൾ - നരുവാമുട്
	പഞ്ചായത്ത് സ്റ്റേഡിയം - ആയിക്കോട്
	എസ്.ആർ.എസ് യു.പി.എസ് നരുവാമുട് സ്കൂൾ
	ആയില്യം കാവ് ക്ഷേത്ര കിണർ
നടുക്കാട്	നടുക്കാട് മാർക്കറ്റ്, അകമ്പവാടി, ബഡ്സ് സ്കൂൾ
നരുവാമുട്	വിജ്ഞാനവാടി - നരുവാമുട്
	ഐ.സി.ഡി.എസ് ഓഫീസ് - നരുവാമുട്
	സന്മാർഗ്ഗ ഗ്രന്ഥശാല - നടുക്കാട്
	അകമ്പവാടി - പുളിമുട് (വാടക)
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - നരുവാമുട് (വാടക)
	പകൽവീട്, ആയുർവേദ ആശുപത്രി, അകമ്പവാടികൾ
വെള്ളാപ്പള്ളി	അകമ്പവാടി - 87 - മൊട്ടമുട് (വാടക)
	അകമ്പവാടി - നരുവാമുട് (വാടക)
	തൊഴിലുറപ്പ് ഓഫീസ്
	പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ
	നവപ്രഭ ഗ്രന്ഥശാല - മുകുന്ദ

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
മുക്കംപാലമുക്ക്	അകണവാടി - 89 - അമ്മാനൂർകോണം (വാടക)
	അകണവാടി - 88 - കിടങ്ങിൽ
	ക്രൈസ്റ്റ് രാജ സ്കൂൾ - അമ്മാനിമല
	അമ്മാനൂർകോണം
	തളവർകോണം
	മുക്കംപാലംമുക്ക്
	രാമനശ്ശേരിക്കോണം
വടക്കേവീള	അകണവാടി - വടക്കേവീള (വാടക)
	അകണവാടി - കാട്ടുകുളത്തിൻകര (വാടക)
	യൂണിയൻ ബാങ്ക്
	സിൻഡിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
	ബി.വ.റേജിസ് കോർപ്പറേഷൻ
	വടക്കേവീള പൊതു കിണർ
	ഹൈസ്കൂൾ ബാലരാമപുരം
	എം.എസ്.സി എൽ.പി സ്കൂൾ, ബാലരാമപുരം
പുകോട്	അകണവാടി - വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ
	അകണവാടി - 94 - മുടവൂർപ്പാറ (വാടക)
	ഹോമിയോ ആശുപത്രി - വെടിവെച്ചാൻ കോവിൽ
	ദേശാഭിമാനി ഗ്രന്ഥശാല - പുകോട്
	എസ്.വി. എൽ.പി സ്കൂൾ, പുകോട്
ഭഗവതിനട	അകണവാടി - ശിവലായകോണം (വാടക)
	അകണവാടി - വയലിക്കട
	പോസ്റ്റ് ഓഫീസ് - ഭഗവതി നട
	ക്ഷീര സൊസൈറ്റി - ഭഗവതിനട
	ഹാൻഡ് ലും - ഭഗവതിനട
	ഭഗവതിനട യു.പി സ്കൂൾ (കിണർ)
	ധർമ്മസേവിനി ഗ്രന്ഥശാല ഭഗവതിനട (കിണർ)
	കുടുംബാരോഗ്യ ഉപക്ലിനിക്, ഭഗവതിനട (കിണർ)
കേളേശ്വരം	അകണവാടി - കേളേശ്വരം
	അകണവാടി - പെരിങ്ങമല (വാടക)
ഓഫീസ് വാർഡ്	പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ് പൊതുകിണർ
	അയണിമുക്ക് പൊതുകിണർ
വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ	അകണവാടി - ചാത്തനാംപാട്ടുകോണം
	വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ ലക്ഷം വീട് കോളനി (പൊതുകിണർ)
കുറിവിള	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - കുറിവിള
	102-ാം നമ്പർ അകണവാടി
	കസ്തൂർബ കേന്ദ്രം
മൊട്ടമുക്ക്	അകണവാടി - പനമ്പുകോണം (വാടക)
	അകണവാടി - പെരിങ്ങോട് (വാടക)
പെരിങ്ങോട്	അകണവാടി - മൊട്ടമുക്ക്
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - മൊട്ടമുക്ക്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
ഇടയ്ക്കോട്	അങ്കണവാടി - 108 - നാൽപ്പുറത്തിൻ (വാടക)
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - ഇടയ്ക്കോട്
	കല്ലാൺ സ്കൂൾ - ഇടയ്ക്കോട്
	പള്ളി മന്ദിരം - ഇടയ്ക്കോട്
	ഇൻഫാന്റ് ജീസസ് സ്കൂൾ
	107-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടി
പള്ളിച്ചുരു	അങ്കണവാടി
	പി.എച്ച്.എസ്.സി
	കൃഷി ഭവൻ
	മൃഗാശുപത്രി
കുറത്തേരി	അങ്കണവാടി - കുറത്തേരി
	അങ്കണവാടി - കുടുമ്പന്നൂർ (വാടക)
	ഡോ: അംബേദ്കർ സാംസ്കാരിക നിലയം - കുറത്തേരി
	സംഘമെമ്പ്രി - പള്ളിച്ചുരു
പ്രാവച്ചമ്പലം	ഗവ: എൽ.പി.എസ് - നേമം
	ചിത്ര ആശുപത്രി - നേമം
	റെയിൽവേ സ്റ്റേഷൻ - നേമം
	അങ്കണവാടി - 112 - മരുത്തവത്തല (വാടക)
	എലൈറ്റ് ലൈബ്രറി & റീഡിംഗ് റൂം - അരിക്കടമുക്ക്
	കേരള ഗ്രാമീൺ ബാങ്ക് - പ്രാവച്ചമ്പലം
	നേമം വിക്ടറി ബോയ്സ് ഹൈസ്കൂൾ
	നേമം വിക്ടറി ഗേൾസ് ഹൈസ്കൂൾ

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
മഞ്ചാടി	അങ്കണവാടി - 1 - തച്ചോട്ടുകാവ്
	ശ്രീകൃഷ്ണ കലാസമിതി - മഞ്ചാടി
	ഏഴക്കോണം എൽ.പി.എസ് - മഞ്ചാടി
	തച്ചോട്ടുകാവ് മൂന്നാം റീഡിംഗ് റൂം ചികിത്സകോണം പഞ്ചായത്ത് കിണർ
അരുവീപ്പാറ	അഗ്രി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ബാങ്ക് - മഞ്ചാടി ജംഗ്ഷൻ
	മാതാ ആയുർവ്വേദ കണ്ണാശുപത്രി
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - മുക്കംപാലമുക്ക്
	കുഴിതാലംകോട് അങ്കണവാടി
മാവോട്ടുകോണം	പൊതുകിണർ (മുങ്ങോട്) നവീകരണം
	സ്കൂൾ, അന്തിയൂർകോണം എൽ.എഫ്.എച്ച്.എസ്
ചിട്ടിയൂർകോട്	അങ്കണവാടി തറട്ടുവിള
മലയിൻകീഴ്	ഹൈസ്കൂൾ, ബോയ്സ് - മലയിൻകീഴ്
	ഹൈസ്കൂൾ, ഗേൾസ് - മലയിൻകീഴ്
	ഐ.റ്റി.ഐ
	മാധവ കെ.ആർ.വി.ഐ ആർട്സ് & സയൻസ് കോളേജ്
	പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ
	ബി.എസ്.എൻ.എൽ ഓഫീസ്

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	കെ.എസ്.ഇ.ബി
	മാവേലി സ്റ്റോർ
	സർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങൾ - ആനപ്പാറ
	ഗസ്റ്റ് ഹൗസ് - ആനപ്പാറ
	എസ്.ബി.ഐ
	അക്ഷയ കേന്ദ്രം - മലയിൻകീഴ്
	പൊതുകിണർ ൪ എണ്ണം
	എൽ.പി.സ്കൂൾ 2 കിണർ
ബ്ലോക്ക് ഓഫീസ്	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ്
	മൃഗാശുപത്രി
	അകണവാടി - 14 - പ്ലാനിള
	അകണവാടി - കാണവീള
	സാംസ്കാരിക നിലയം - കുന്തംശാറ
	ഹെൽത്ത് സബ് സെന്റർ
ഗോവിന്ദംഗലം	വേലിക്കോട്ട് കോളനി പൊതുകിണർ
	പെരുമന എൽ.പി. സ്കൂൾ
മരുകിൽ പെരുമണ്ണ	സാംസ്കാരിക നിലയം - ഗോവിന്ദംഗലം
	ഹെൽത്ത് സെന്റർ - ഗോവിന്ദംഗലം
	അകണവാടി - ഉരുട്ടമ്പലം
	അകണവാടികൾ
അരുവക്കോട്	അകണവാടി - അരുവക്കോട്
	സേവാഗ്രാമം - നിറമൺകുഴി (വാടക)
	ബി.എഫ്.എം.ഐ.പി.എസ് കിണർ
വലിയറത്തല	എസ്.പി.എൻ.എം എൽ.പി.എസ് മാർത്താണ്ഡേശ്വരം
	വാറുവീള കോളനി പൊതുകിണർ
	കൃഷ്ണപുരം എസ്.കെ.പി.എം.എച്ച്.എസ് പൊതുകിണർ
കുന്തംപാറ	അകണവാടി - ഒലിപ്പുന്ത (വാടക)
	പൂവന്നിയൂർമൂല അകണവാടി കിണർ
മച്ചേൽ	അകണവാടി - മച്ചേൽ ജംഗ്ഷൻ
	അകണവാടി - മലവീള (വാടക)
	അകണവാടി - ശിവലിപുരം (വാടക)
	വ്യാസ വിദ്യാഭവൻ - ശിവലിപുരം
അണപ്പാട്	സെറ്റിൽമെന്റ് കോളനിയിൽ പൊതുകിണർ
	അകണവാടിയിൽ
മണപ്പുറം	അകണവാടി മണപ്പുറം, പറയാട്ടുകോണം
	കുരുവിൻമുകൾ സാംസ്കാരിക നിലയം
	ആശുപത്രി, ക്ലാർട്ടിംഗ്സ്, ബഡ്സ് സ്കൂൾ
കോവിലുവീള	മച്ചേൽ എൽ.പി.എസ്
	അകണവാടി - കോവിലുവീള (വാടക)
	അകണവാടി - താറക്കോണം (വാടക)
	ഗ്രാമകേന്ദ്രം - മച്ചേൽ

വാർഡ്	സ്ഥലങ്ങൾ
	പൊതു കിണർ സംരക്ഷിക്കുക (1 എണ്ണം)
	ഹോമിയോ ആശുപത്രി കിണർ

പൊതുകിണർ ശുചീകരിക്കൽ

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തിൽ പഞ്ചായത്തുകളുടെ സഹായത്തോടെ നിരവധിയായ പൊതുകിണറുകൾ ശുചീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞു. ഇനിയും ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതുകിണറുകൾ സംബന്ധിച്ച് കൃത്യമായ വിവരശേഖരണം നടത്തി റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചായത്തിന്റെ ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയും വിവിധ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സാന്നാഹിക സഹായത്തിലൂടെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 6 പഞ്ചായത്തുകളിലുമുള്ള മുഴുവൻ പൊതു കിണറുകളും ശുചീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനൊപ്പം ഭൂഗർഭ ജലത്തെ മലിനമാക്കുന്നത് തടയുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇനിയും ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതുകിണറുകൾ സംബന്ധിച്ച് ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു

കാട്ടാകാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
പനയംകോട്	പനയംകോട് 2 കിണർ മൈലേക്കോണം 2 കിണർ
മംഗലയ്ക്കൽ	കമുകിൻ കുഴി അന്നന്തമൂർത്തി ക്ഷേത്രസമീപത്തുള്ള പൊതുകിണർ
ചന്ദ്രമംഗലം	മണ്ഡപത്തിൻകടവ് പൊതുകിണർ അങ്കണവാടി കിണർ
ആമച്ചൽ	ആമച്ചൽ അമ്പലത്തുറവീള - 1, കൈരളി കോളനി - 2, എഫ്.ഡബ്ല്യു.സി പ്ലാന്റർ - 1
കുരുതംകോട്	പാലയ്ക്കൽ കിണർ കോൺക്രീറ്റ് ഉറയിറക്കണം
അമ്പലത്തിൻകാല	അമ്പലത്തിൻകാല പൊതുകിണർ, മണ്ണടിക്കുളം
പാറച്ചൽ	ലക്ഷം വീട് കോളനി, പറങ്ങോട്ട് കോളനി
കൊമ്പടിക്കൽ	ആയൂർവേദ ആശുപത്രി
ചെട്ടിക്കോണം	വെള്ളം കൊള്ളിതലയ്ക്കൽ എസ്.സി കോളനിയിലെ ചെറുകുളം നവീകരിച്ച് സൈഡ് വാൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന്.
പൊന്നറ	പൊന്നറ
എട്ടിരുത്തി	ഉന്നാപാറ പൊതുകിണർ എള്ളുവീള കോളനി പൊതുകിണർ

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
കിള്ളി	മൈലാടി കോളനി പൊതുകിണർ
കൊല്ലോട്	കടുവാക്കോണം എസ്.സി സങ്കേതത്തിൽ

വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
ചൊവ്വള്ളൂർ	പരുത്തൻപാറ പൊതുകിണർ
ചെറുകോട്	നിലമേൽ കോളനി ഭാഗത്തെ കിണർ ഉഴുറ്റുകുഴി ഭാഗത്തെ പൊതു കിണർ
വിളപ്പിൽശാല	പുരവൻകോട് കിണർ
തുമുത്തുംമുല	കാട്ടുവിള വിട്ടിയത്തേക്ക് കയറുന്ന ഭാഗത്ത് കാണുന്ന പൊതുകിണർ
അലകുന്നം	പ്ലാവിളക്കോണം പൊതുകിണർ

വിളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
കുണ്ടമൻഭാഗം	2 എണ്ണം
പനങ്ങാട്	ചിറയടിത്തലയ്ക്കൽ, ആലന്തറക്കോണം
ഓഫീസ് വാർഡ്	മണലുവിള റോഡരികിലുള്ള പഞ്ചായത്ത് കിണർ. അതിന് ആഴവും കുട്ടണം. 50 വർഷം മുമ്പ് അവിടെ ധാരാളം വെള്ളം കിട്ടുന്ന ഒരു കിണറായിരുന്നു ഇത്.
പൊറ്റയിൽ	നാരാങ്ങത്തല കിണർ കുരിയോട് കിണർ
മലയം	മലയം മംനാട്ടുവിള കിണർ ശുദ്ധീകരണം. വിളവൂർക്കൽ അമ്പലത്തിൻവിള കിണർ ടാങ്ക് സ്ഥാപിച്ച് പൈപ്പ് കണക്ഷൻകൊടുത്താൽ കുറെ പേർക്ക് വെള്ളം കിട്ടും.
മൂലമൻ	കോന്നത്തലയ്ക്കൽ, മുളയന്തല വേങ്കൂർ എന്ന പ്രദേശത്തുള്ള ഒരു കിണർ. പുലവന്നിയൂർക്കോണം കിണർ
തുമുത്തുംമുല	2 എണ്ണം. ചാമവിളയും പാറപ്പെട്ടു പുപണംവിളയും
പെരുകാവ്	തൂറവൂർ കുളത്തിന് അടുത്ത് കിണർ

മാവനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
കുഴിവിള	ചെറുകര ലക്ഷംവീട് പൊതുകിണർ

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
	ചിലവക്കോട് പൊതുകിണർ ഇലവഞ്ചിത്തലയ്ക്കൽ പൊതുകിണർ നെല്ലിക്കാട് എസ്.സി കോളനി പൊതുകിണർ
അഴകം	4 എണ്ണം
കൊറ്റംപള്ളി	3 എണ്ണം
കുവളശ്ശേരി	ചെന്നരി പഞ്ചായത്ത് കിണർ വടക്കേവീള പഞ്ചായത്ത് കിണർ
മണ്ണടിക്കോണം	പാൽക്കുന്ന് കിണർ പാൽക്കുന്ന് സർക്കാർ കോളനി കിണർ
വണ്ടന്നൂർ	പുതുക്കാട്ടുവീള അംബേദ്കർ കോളനിയിലെ കിണർ
ഉൗരുട്ടമ്പലം	ഉൗരുട്ടമ്പലം മാർക്കറ്റിനു സമീപം ഉള്ള പൊതുകിണർ

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
പാമാംകോട്	തരന്നുവീള പൊതുകിണർ, തച്ചംകോട് പ്രദേശം, കരിപ്പുറമുല പൊതുകിണർ, മലവീള പ്രദേശം
മുക്കുന്നിമല	മഴകമെനയറി കിണർ (പൊതുകിണർ) കവിക്കാകുന്ന് കിണർ (പൊതു കിണർ)
കണ്ണൻകോട്	ഇടമലചാണി, കുരിശ്ശടി, മുളക്കൾ കുളങ്ങൾകോണം
നടുക്കാട്	നടുക്കാട് ജംഗ്ഷൻ, തെൻവീള, മാർക്കറ്റ് വക കിണർ
നരുവാമുട്	തുളയർക്കോണം ഉറപ്പുകുഴി.
മുക്കാംപാലമുട്	തുളയർക്കോണം പൊതുകിണർ രാമനശ്ശേരിക്കോണം ഉറപ്പുകുഴി
വടക്കേവീള	വടക്കേവീള പൊതുകിണർ ഹൈസ്കൂൾ ബാലരാമപുരം, എം.എസ്.സി. എൽ.പി സ്കൂൾ
പൂക്കോട്	സ്കൂൾ കിണർ, മുടിപ്പുര കോവിലിലെ കിണർ
ഭഗവതിനട	കുടുംബാരോഗ്യ ഉപക്ലിനിക്, ഭഗവതിനട
ഓഫീസ് വാർഡ്	പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ് പൊതുകിണർ അയണിമുട് പൊതുകിണർ
ഇടയ്ക്കോട്	107 -ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിയുടെ കിണർ

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ശുചീകരിക്കുവാനുള്ള പൊതു കിണറുകൾ
മഞ്ചാടി	തച്ചോട്ടുകാവ് മൂന്നാംമുട് ചിറ്റേക്കോണം പഞ്ചായത്ത് കിണർ
അരുവിപ്പാറ	അരുവിപ്പാറ പള്ളിത്തറ പൊതുകിണർ
ചിട്ടിയൂർകോട്	തറട്ടനുള്ള ലക്ഷം വീട് പൊതുകിണർ തിറോട്ട്കോണം പൊതുകിണർ നവീകരിക്കൽ
മലയിൻകീഴ്	പൊതുകിണറുകൾ 2 എണ്ണം
മേഴൂക്കട	കുഴയ്ക്കാട്, മേഴൂക്കട, കാപ്പിവിള
ഗോവിന്ദമംഗലം	വേലക്കോട്ട് കോളനി പൊതുകിണർ
മരുകിൽ പെരുമണ്ണ	നിരപ്പുകോണം പഞ്ചായത്ത് കിണർ വലിയവിള
അരുവക്കോട്	ബി.എഫ്.എം.ഐ.പി.എസ് കിണർ
വലിയറത്തല	4 എണ്ണം - വാറുവിള കോളനി പൊതുകിണർ, കൃഷ്ണപുരം പൊതുകിണർ, മാർത്താണ്ഡേശ്വരം പൊതുകിണർ, കൃഷ്ണപുരം ജംഗ്ഷനിലെ പൊതുകിണർ
കുന്നുംപാറ	പുവന്നിയൂർ മൂല അങ്കണവാടി കിണർ
മച്ചേൽ	മച്ചേൽ അങ്കണവാടി കിണർ മച്ചേൽ ജംഗ്ഷനിലെ കിണർ
അണപ്പാട്	സെറ്റിൽമെന്റ് കോളനി പൊതുകിണർ
മണപ്പുറം	കോട്ടമ്പുര, മണപ്പുറം ക്ഷീരസംഘം കിണർ കുരുവിൻമുകൾ, പറയാട്ടുകോണം
കോവിലുവിള	3 എണ്ണം

കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം

വിശുദ്ധ വനങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന കാവുകൾ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ചെറു മാതൃകകളാണ്. നിത്യഹരിതവനങ്ങളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണ് കാവുകൾ. പക്ഷിമൃഗാദികൾക്കും ഇഴജന്തുക്കൾക്കും നല്ലൊരു അഭയസ്ഥാനവും പച്ചമരുന്നുകളുടെ അപൂർവ്വ ശേഖരങ്ങളാൽ സമ്പന്നമാണ് കാവുകൾ. ഒരു പ്രദേശത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലിതാവസ്ഥ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ കാവുകളുടെ പങ്ക് പ്രധാനമാണ്. മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുകയും മണ്ണിലെ ജലനിരപ്പ് ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഇവിയുടെയുള്ള മരങ്ങൾ സഹായിക്കുന്നു. മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുന്ന വേരുകൾ ഭൂമിയിൽ വീഴുന്ന മഴവെള്ളം വലിച്ചെടുത്ത് മണ്ണിലേക്ക് ഇറക്കുന്നു. അങ്ങനെ പ്രകൃതിയുടെ സ്വന്തം ജലസംഭരണികളായി കാവുകൾ വർത്തിക്കുന്നു. നിരുറവകളുടെ വറ്റാത്ത സ്രോതസ്സായി കാവുകൾ മാറുന്നു. അന്തരീക്ഷത്തിലെ ഓക്സിജൻ - കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡ് അനുപാതം നിലനിർത്തുന്നതിനും കാവുകൾ സഹായിക്കുന്നു. അതുപോലെ ആ പ്രദേശത്തിന്റെ കാലാവസ്ഥ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിലും കാവിന്റെ പങ്ക് വലുതാണ്. ഇലപൊഴിച്ചിൽ കാരണം വളക്കൂറുള്ള മണ്ണാണ് കാവുകളിൽ കണ്ട് വരുന്നത്. അങ്ങനെ ഒരു ചെറിയ കാടിന്റെ എല്ലാ പ്രയോജനങ്ങളും കാവുകൾ നൽകുന്നുണ്ട്.

ജൈവസമ്പന്നത്തിന്റെ ചെറു തുരുത്തുകളായി വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഇവ ഇല്ലാതായി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മരങ്ങളും മറ്റും മുറിച്ചു മാറ്റിയുള്ള പ്രവണത കാവുകളുടെ വനനശീകരണത്തിന് വഴി വെച്ചു. കാവുകളിലെ ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ അമിത ചൂഷണവും കെട്ടിടങ്ങൾ പണിയാൻ കാവുകൾ വെട്ടി നശിപ്പിച്ചും കാവുകളുടെ നശീകരണത്തിന് വഴിയൊരുക്കി.

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ കാവുകളെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് പദ്ധതി രേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ കാവുകളെയും സംബന്ധിക്കുന്ന വിശദമായ പഠനം പത്നായത്തുകളിൽ നിലവിലുള്ള BMC (ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി)കളുടെ സഹായത്തോടെ നടത്തി അനുയോജ്യമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്താവുന്നതാണ്. ഇതിനായി ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, വനം വകുപ്പ്, കേരള സർവ്വകലാശാലയുടെ കീഴിലുള്ള ബോട്ടണി, എൻവയോൺമെന്റൽ സയൻസ്സ്, അക്വാട്ടിക് ബയോളജി എന്നീ വിഭാഗങ്ങളുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്.

കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാവിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വാറ്റാത്തത് / വാറ്റാത്തത്
പനയംകോട്	മാന്തോപ്പീൽ മുഴുവൻകോട്		സ്വകാര്യം		
	അമ്പലത്തിൻവിള				
	തമ്പുരാൻ ക്ഷേത്ര കാവ് - മൈലേക്കോണം				
മംഗലയ്ക്കൽ	കമുകിൻകുഴി അന്തമൂർത്തി ക്ഷേത്രം വക കാവ്	30 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
ചന്ദ്രമംഗലം	നാമ്പല്ലൂർ ക്ഷേത്രകാവ്	50 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	ഇല്ല
	തൃക്കാഞ്ഞിരപുരം ക്ഷേത്രകാവ്	80 സെന്റ്	ദേവസ്വം ബോർഡ്	ഉണ്ട്	വാറ്റാത്തത്
കുരുതംകോട്	കുരുതംകോട് ദേവി ക്ഷേത്രത്തിന് അടുത്ത്				
കാനക്കോട്	പ്ലാവിള കാവ്		പൊതു		
പാറച്ചൽ	പാപ്പനംകാവ് വിള		സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	
	വെള്ളൂർക്ഷേത്രം		ദേവസ്വം ബോർഡ്	ഉണ്ട്	വാറ്റാത്തത്
ചെട്ടിക്കോണം	നീലകേശ്വരി ക്ഷേത്ര കാവ് - കാഞ്ഞിരക്കാട്				
	കാവ് - എരുത്താംകോട്				
തൂങ്ങാപാറ	യോഗീശ്വര സ്വാമി ക്ഷേത്രം		ദേവസ്വം ബോർഡ്		
	യെല്ലകല്ലുവിള തമ്പുരാൻ ക്ഷേത്രം		സ്വകാര്യം		
പൊന്നറ	തമ്പുരാൻ കാവ്	5 സെന്റ്			
	കഴിക്കോട്ട്കോണം	1 സെന്റ്	സ്വകാര്യം		
കിള്ളി	മംഗലത്ത് കാവ് (എൻ.എസ്.എസ് ന് സമീപം)		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	

വാർഡ്	കാവിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റുനന്ത് / വാറ്റാത്തത്
	വെട്ടിക്കാട് കാവ്				
കാവിൻപുറം	കാവനാട്ടുകോണം മുന്നിന്നിവിള	5 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	കൊല്ലോട് തമ്പുരാൻ കാവ്		ട്രസ്റ്റ്	ഇല്ല	

വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാവിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റുനന്ത് / വാറ്റാത്തത്
മൈലാടി	പുളിയറക്കോണം	5 സെന്റ്	പൊതു		
	കുളങ്ങരവിളാകം				
ചെറുകോട്	ചെറുകോട് കനുകുഴി		പൊതു		ഇല്ല
	ചെറുകോട് തെക്കത്ത്		സ്വകാര്യം		ഇല്ല
	ചെറുകോട് എൽ.പി.എസ് ന് സമീപം		സ്വകാര്യം		ഇല്ല
കാരോട്	ഇ.എം.എസ്സ് അക്കാഡമിക്ക് അടുത്ത്		സ്വകാര്യം		
നൂലിയോട്	2 ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കാവ്				
കരുവിലാഞ്ചി	വലിയകോണം		സ്വകാര്യം		
തുമുത്തുംമുല	കാട്ടുവിള നെട്ടയത്ത്കാവ്	2 സെന്റ്	പൊതു		
അലകുന്നം	കുശവൻ കാവ് വിള	5 സെന്റ്	ക്ഷേത്ര കാവ്	ഉണ്ട്	വാറ്റാത്തത്
ഹൈസ്കൂൾ	കാകുളം കാവ്		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
ഓഫീസ് വാർഡ്	ചീറയിൽകാവ്				
	ബാലസുബ്രഹ്മണ്യ ക്ഷേത്രം				

വാർഡ്	കാവിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/ സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റാത്തത് / വറ്റാത്തത്
	മഹാവിഷ്ണു ക്ഷേത്രം				
പേയാട്	മുല്ലൂർ കാവ്	15 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
വിട്ടിയം	നാഗരുകാവ്		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	

വിളവുർകാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാവിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/ സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റാത്തത് / വറ്റാത്തത്
കുരിശുമുട്ടം	കൊച്ചുപ്രത്തല നാഗരുകാവ്				
പേയാട്	പെരിങ്ങോട്ടുകോണം നാഗരുകാവ്				
ഓഫീസ് വാർഡ്	കാവിൻപുറം				
	അമ്മച്ചിപ്പാവ് കാവ്				
വിളവുർകാൽ	നാഗരുകാവ്				
മലയം	പുകവല്ലിയൂർകോണം കാവ്				
മൂലമൺ	മലയം ശ്രീ ദുർഗ്ഗാമ്മാൾ കോവിൽ	1 ഹെ.	പൊതു	കിണർ ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
വീഴവൂർ	കുറ്റന്തലക്കാവ്			ഇല്ല	
	കോണത്തുകാവ്			ഇല്ല	
തുടങ്ങോട്ടുകോണം	പീലപ്പക്കാവ്	20 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	കുളവറമൂല	5 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	പഴവീട്ടുമട	5 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
പെരുകാവ്	നാഗരുകാവ് (കണ്ണൻകാവ്)				

മാഹനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാവിയ്ക്കു പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/ സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ടു/ഇല്ല	വാറ്റാത്ത / വാറ്റാത്തത്
അഴകം	കൈതയിൽ കാവ്			ഇല്ല	
	കാട്ടുവിള			ഇല്ല	
കണ്ടല	കണ്ടല ദേവി ക്ഷേത്രത്തിന് അടുത്ത്				
തൂങ്ങാപാറ	അച്ചാമത്തുകോണം കാവ്				
അരുമാളൂർ	തൊട്ടിക്കര കാവ്				
ഓഫീസ് വാർഡ്	മലവിള മാടൻ തമ്പുരാൻ കാവ്		പൊതു	ഉണ്ട്	വാറ്റാത്തത്
അരുവിക്കര	വെള്ളംകൊള്ളി				
	കൃഷ്ണനാഗർ ക്ഷേത്രം				
മേലാരിയോട്	മേലാരിയോട് കുത്തിൽ		സ്വകാര്യം		
മണ്ണടിക്കോണം	പാൽക്കുന്ന് സർപ്പകാവ്	2 1/2 ഏക്കർ	സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	വാറ്റാത്തത്
	കമുകിൻ കുഴി കാവ്	20 സെന്റ്	സ്വകാര്യം		
	കോണത്ത് കാവ്				
വണ്ടന്നൂർ	മേലേഫണ മൂഖം				
പെരുമുളളൂർ	ഇലകം	3 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	കരിയകോണം	3 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാമ്പിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റാത്തത് / വറ്റാത്തത്
മുകുന്ദനിമല	കളത്തറകാവ്	50 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
കുളങ്ങരക്കോണം	മാറമ്പാലക്കോണം കാവ്	25 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
	പുലരിയോട് കാവ്	25 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
വെള്ളാപ്പള്ളി	ചിറ്റിക്കോട് ദേവി ക്ഷേത്രം				
	നീലമ്പാല ദേവി ക്ഷേത്രം				
മുക്കാംപാലമുക്ക്	പീലപെറ്റ കാവ്	3 സെന്റ്		ഇല്ല	
	നെടുങ്കോട്ട് കോണം നാഗർ കാവ്	10 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
പൂക്കോട്	പൂക്കോട് കാവ്	10 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	നിന്തൽകുളം	നിന്തൽകുളം
	നാഗമന്തുകാവ്	12 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	ഇല്ല
ഭഗവതിനട	അറപ്പുറമട കാവ്	10 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
ഓഫീസ് വാർഡ്	കലമ്പാട്ടുകാവ്				
കുറങ്ങിവിള	ഇളമാമ്പുർ കോണം	5 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
	പുന്നയുടെ മട്	7 സെന്റ്	പൊതു	ഇല്ല	
	ഇരുമാമ്പുർക്കോണം നാഗരുകാവ്	3 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
പെരിങ്ങോട്	പാപ്പനിയൂർ കാവ്		ട്രസ്റ്റ്		
കുണ്ടറത്തരി	ആയില്യം കാവ്	10 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
	അയ്യപ്പൻ കാവ്	10 സെന്റ്	പൊതു	ഇല്ല	

വാർഡ്	കാമ്പിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റാത്തത് / വറ്റാത്തത്
പ്രാവച്ചമ്പലം	നടുവിള ആയില്യം കാമ്പ്	15 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
	ആലംവിള കാമ്പ്	15 സെന്റ്	പൊതു	ഇല്ല	

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	കാമ്പിന്റെ പേര്	വിസ്തൃതി (സെന്റ്)	പൊതു/സ്വകാര്യം	കുളം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റാത്തത് / വറ്റാത്തത്
മഞ്ചാടി	തച്ചോട്ട്കാമ്പ് ശ്രീ ധർമ്മശാസ്ത്ര ക്ഷേത്രം	150 സെന്റ്	ദേവസ്വം ബോർഡ്	ഇല്ല	
അരുവിപ്പാറ	കുത്തക്കോട് കാമ്പ്		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	കുഴതാലംകോട് കാമ്പ്		സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
മാവോട്ടുകോണം	മുങ്ങോട് കാമ്പ്	10 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
ചിട്ടിയൂർകോട്	നാഗമണ്ഡലം കാമ്പ്			ഇല്ല	
	തമ്പുരാൻ ദേവീക്ഷേത്രം			ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
ബ്ലോക്ക് ഓഫീസ്	മറത്തിൽ ക്ഷേത്രം കാമ്പ്		സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
	മറത്തിൽ ക്ഷേത്രം കാമ്പ്		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
ഗോവിന്ദമംഗലം	കൊല്ലംവിളാകം	10 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
	കൊല്ലംവിളാകം	10 സെന്റ്	സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
മരുകിൽ പെരുമണ്ണ	നെഹേക്കോണം കാമ്പ് (കുളങ്കരയിൽ ഉള്ളത്)		സ്വകാര്യം	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
അരുവക്കോട്	ചിറയിൽ കാമ്പ്	35 സെന്റ്	പൊതു	ഉണ്ട്	വറ്റാത്തത്
കുന്നൂപാറ	ബീപ്പുമട യക്ഷിയമ്മ ക്ഷേത്രം				
	തമ്പുരാൻ ക്ഷേത്രം മാടമ്പാറ				

വാർഡ്	കാമ്പിന്റെ പേര്	വീസ്തുതി (സെന്റ്)	പൊതു/ സ്വകാര്യം	കുളിം ഉണ്ട്/ഇല്ല	വറ്റുനന്ത് / വാറ്റാത്തത്
മണപ്പുറം	നാഗമണ്ഡലം				
	തുമൺമം				
	കുരുവീൻമുകൾ കാവ്				
	മണപ്പുറം നാഗുകാവ്				
കോവിലുവീള	കുന്നിൽ		സ്വകാര്യം	ഇല്ല	
തച്ചോട്ടുകാവ്	കുത്തുകോണം കാവ്		പൊതു	ഇല്ല	

ഉഴുറ്റുകുഴികളുടെ സംരക്ഷണം

ഭൂമികളിൽ ഉരുവിച്ച് ബാഹ്യപ്രേരണകളില്ലാതെ സ്വയം ബഹിർഗമിക്കുന്ന ജലമാണ് നീരുറവ. ഭൂതലത്തിൽ പതിക്കുന്ന മഴവെള്ളം ഭൂമികളിലേക്ക് ഉഴുറ്റിനിറങ്ങുന്നു. അന്തർവ്യാപകത്വം ഇല്ലാത്തതും ഉള്ളതുമായ ശിലാപടലങ്ങൾ സന്ധിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് വെള്ളം കെട്ടി കിടക്കുന്നു. കൂടുതൽ ജലം വന്നു ചേരുന്നതിന് ആനുപാതികമായി ജലനിരപ്പ് ക്രമേണ ഉയരുന്നു. ഭൂഗുരുത്വാകർഷണത്തിന് വിധേയമായി പാറയിടുകുകളുടെ ചായ്വനുസരിച്ച് ചലിക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന ഈ ജലം കുനീൻ ചരിവുകളിലും മറ്റു ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ബഹിർഗമന മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ നീരുറവയായി പുറത്തുവരുന്നു. തടസ്സമില്ലാതെ ജലം പുറത്തുവരാൻ സൗകര്യം നൽകുന്ന സന്ധികൾ, വിള്ളലുകൾ, സുഷിരങ്ങളുള്ള ശിലാതലങ്ങൾ എന്നിവയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലാണ് നീരുറവ കാണപ്പെടുന്നത്. പാറക്കെട്ടുകൾക്കിടയിലൂടെ ഒഴുകി വരുന്ന നീരുറവയിലെ വെള്ളത്തിൽ അനേകം ലവണങ്ങൾ കണ്ടുവരുന്നു. നീരുറവയിൽ നിന്നുമുള്ള ജലം കുടിക്കാനും, കൃഷിക്കും, ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്കും മറ്റുമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. മാനുഷിക ഇടപെടലുകൾ മൂലം നീരുറവകളിലെ ജലം മലിനമാകുകയും കാലക്രമേണ ഈ നീരുറവകൾ കാലഹരണപ്പെട്ടു പോകുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജനപ്രതിനിധികളുടെ സഹായത്തോടെ ഉഴുറ്റുകുഴികൾ സന്ദർശിച്ച് അവയിൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ഒരു ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി സാമ്പത്തിക സഹായത്തിനായി ജലവിഭവ വകുപ്പ് മുഖാന്തിരം സർക്കാരിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രൊപ്പോസലിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

Details of springs proposed for renovation in Kattakada Legislative Assembly, Thiruvananthapuram District, Kerala

No.	Name of spring	Panchayat	Geographic location	Amount			Project cost
				Activities	Training	IEC	
1	മുനംവെട്ടുകോണം ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°29'49" N, 77°04'21"E	1,00,000	10,000	5,000	1,15,000
2	കൊമ്പടിക്കൽ ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°29'45" N, 77°05'43"E	4,30,000	10,000	15,000	4,55,000
3	ഞരവിള ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°29'43" N, 77°05'39"E	7,55,000	10,000	20,000	7,85,000
4	പൊന്നരംകോണം ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°28'38" N, 77°06'15"E	10,60,000	10,000	20,000	10,90,000
5	ഇലവംകോണം ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°30'20" N, 77°06'31"E	6,00,000	10,000	20,000	6,30,000
6	തേവുപാറക്കുഴി ഉറുുകുഴി	കാട്ടാക്കട	8°29'58" N, 77°03'02"E	10,00,000	10,000	20,000	10,30,000
7	പ്ലാങ്ങോണം ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°30'42" N, 77°03'15"E	7,00,000	10,000	20,000	7,30,000
8	വട്ടമന്തല ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°32'18" N, 77°01'47"E	10,00,000	10,000	20,000	10,30,000
9	ചെക്കാലക്കോണം ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°32'37" N, 77°01'36"E	12,00,000	10,000	25,000	12,35,000
10	ചൊവ്വങ്ങൂർ പള്ളിവിള ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°32'44" N, 77°01'20"E	9,50,000	10,000	20,000	9,80,000
11	വലമ്പത്ത് കോണം ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°32'19" N, 77°00'58"E	9,00,000	10,000	20,000	9,30,000
12	കട്ടച്ചൽകുഴി ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°32'33" N, 77°01'03"E	17,00,000	10,000	30,000	17,40,000
13	വണ്ണിക്കോട് ഉറുുകുഴി	വിളവൂർക്കൽ	8°29'35" N, 77°00'15"E	10,00,000	10,000	20,000	10,30,000
14	പ്രവച്ചമ്പലം ഉറുുകുഴി	പള്ളിച്ചൽ	8°27'05" N, 77°00'41"E	11,50,000	10,000	25,000	11,85,000
15	കടമ്പ് എസ്റ്റേറ്റ് ഉറുുകുഴി	വിളപ്പിൽ	8°31'06" N, 77°03'21"E	11,00,000	10,000	25,000	11,35,000
16	അച്ചമത്ത് കോണം ഉറുുകുഴി	മാനല്ലൂർ	8°29'21" N, 77°04'37"E	5,50,000	10,000	15,000	5,75,000
17	വേട്ടക്കോണം ഉറുുകുഴി	മാനല്ലൂർ		9,00,000	10,000	20,000	9,30,000
Total				1,50,95,000	1,70,000	3,40,000	1,56,05,000

ജലകൃഷിയിലൂടെ ശാക്തീകരണം

നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 68 സ്കൂളുകളിലും 2016 നവംബർ 1-ാം തീയതി ജലകൃഷിയിൽ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. ഒരു ടീച്ചർ കോർഡിനേറ്ററുമായി ഒരു സ്റ്റുഡന്റ് കോർഡിനേറ്ററുടെയും നേതൃത്വത്തിലാണ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നത്. എല്ലാ ജലകൃഷിയിലൂടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇവയുടെ ശാക്തീകരണത്തിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ ജലസാക്ഷരതയും ജലസംരക്ഷണവും മുഖ്യ അജണ്ടയാക്കി മാറ്റുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇതിനായി പ്രത്യേക കർമ്മപരിപാടി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ജലകൃഷിയിലൂടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ - 2018-19

1. ലക്ഷം വൃക്ഷം ലക്ഷ്യം (2018 ജൂൺ 5-30)

നിയോജകമണ്ഡലത്തെ ഹരിതാഭമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി പരമാവധി വൃക്ഷത്തെകൾ വെച്ച് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സ്കൂളിലെ എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളും അവരുടെ വീട്ടുവളപ്പിൽ ഒരോ പുതിയ വൃക്ഷത്തെകൾ വെച്ച് പിടിപ്പിച്ച് വരുന്ന ഒരു വർഷക്കാലം അതിന്റെ വളർച്ച നിരീക്ഷിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തുക. കൂടാതെ സ്കൂളിലെ ഓരോ ക്ലാസ്സിലെയും വിദ്യാർത്ഥികൾ സ്കൂൾ കോമ്പൗണ്ടിൽ നിശ്ചിത സ്ഥലങ്ങളിൽ 2-5 വൃക്ഷത്തെകൾ നട്ടു പരിപാലിക്കുക. സ്കൂളിന്റെ സമീപമുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട റോഡിന്റെ വശങ്ങളിലും, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും തൈകൾ വെച്ച് പിടിപ്പിക്കുക. വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലെ തൈകളുടെ വളർച്ച ഒരു ഷീറ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തി (ഫോട്ടോകൾ സഹിതം) സൂക്ഷിക്കണം.

ഇതോടൊപ്പം വീടുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വിശേഷ അവസരങ്ങളിലും (ജന്മദിനം, വാർഷികം, മറ്റ് ആഘോഷങ്ങൾ) സ്കൂളിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടികളുടെ ഭാഗമായും വൃക്ഷത്തെകൾ നടന്ന ഒരു പുതിയ സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണം.

വരുന്ന ഒരു വർഷക്കാലം കൂടുതൽ തൈകൾ നട്ടു വളർത്തുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയെ/സ്കൂളിനെ ആദരിക്കുന്നതാണ്.

2. വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി (2018 ജൂലൈ 1-31)

സ്കൂളിലെ എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളും അവരുടെ വീടുകളിൽ രക്ഷകർത്താക്കളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി, പഠനിലെ മഴവെള്ളം ശേഖരിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന സ്ഥലത്ത്, ഒരു മഴക്കുഴി നിർമ്മിച്ച് പരിപാലിക്കുക. (ചവറുകൾ നിക്ഷേപിക്കാതെയും മണ്ണ് അടിഞ്ഞ് മൂടി പോകാതെയും ശ്രദ്ധിക്കുക). മഴക്കുഴി സാധ്യമാകാത്ത സ്ഥലത്ത് തെങ്ങിന്റെ തടം തുറന്ന് അതിലൂടെ വെള്ളം ഭൂമിയിലേക്ക് താഴ്ന്നിറങ്ങുന്നതിനുള്ള സൗകര്യമൊരുക്കുക. വീട്ടുവളപ്പിൽ നിന്നും പുറത്തേക്ക് വെള്ളം ഒഴുകി നഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്ഥലം കണ്ടെത്തി അവിടെ

മഴവെള്ളം തടയുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണം ചെയ്യുക. മഴക്കുഴി നിർമ്മിച്ച ശേഷം കുടുംബത്തോടൊപ്പം നിന്ന് ഒരു സെൽഫി/ഫോട്ടോ എടുത്ത് സൂക്ഷിക്കണം.

3. ജലശുദ്ധി പരിശോധന (2018 ആഗസ്റ്റ് 1-31)

2018 ആഗസ്റ്റ് 1 മുതൽ 31 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വീടുകളിൽ കിണർ ജലം പരിശോധിച്ച് ജലശുദ്ധി കാർഡ് വിതരണം ചെയ്യുക. ഓരോ സ്കൂളിലും സയൻസ് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഒരു ടീമിനെ സജ്ജമാക്കി പരിശോധന നടത്തുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണം നടത്തുക. എല്ലാവരും ഒരുമിച്ച് ജലം കൊണ്ടുവരുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കുവാൻ ഓരോ ക്ലാസ്സിനും പ്രത്യേക സമയം മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ച് നൽകി വേണം ഇത് നടപ്പിലാക്കുവാൻ.

4. ഹരിത ക്യാമ്പസുകൾ (2018 ജൂലൈ-ഒക്ടോബർ)

എല്ലാ സ്കൂളുകളും ഹരിത ക്യാമ്പസുകളാക്കി മാറ്റുവാൻ കഴിയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക. പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗ് ഉപയോഗം ഇല്ലാതാക്കിയും, സ്കൂളിലെ മാലിന്യങ്ങൾ സ്കൂളിൽ തന്നെ സംസ്കരിച്ചും, ക്യാമ്പസുകളിൽ പരമാവധി പച്ചപ്പ് ഉണ്ടാക്കിയും, മഴവെള്ളം പൂർണ്ണമായി ദുർമ്മിയിലേക്ക് ശേഖരിച്ചും ഈ നേട്ടം കൈവരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന് കൃത്യമായ ഒരു ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ഓരോ സ്കൂളും തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. 2018 നവംബർ 1 ന് എല്ലാ സ്കൂളുകളും ഹരിത ക്യാമ്പസുകളാക്കുവാൻ കഴിയണം.

5. ജൈവപച്ചക്കറിത്തോട്ടങ്ങൾ

സ്കൂൾ കോമ്പൗണ്ടിൽ 10 സെന്റിൽ കുറയാത്തസ്വലം ലഭ്യമാണെങ്കിൽ കൃഷി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് ജൈവ പച്ചക്കറിത്തോട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക. ഇതിന് താൽപര്യമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു കൃഷി വകുപ്പിന്റെ പരിശീലനം കൂടി ലഭ്യമാകുന്നത് പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. അനുയോജ്യമായ വിളകൾ, പരിപാലന മൂറുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് കൃഷി വകുപ്പിന്റെ സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

6. കുളം പരിപാലിക്കൽ

വിദ്യാലയത്തിന് സമീപമുള്ള ഒരു കുളം തിരഞ്ഞെടുത്ത് പ്രദേശവാസികളുടെ സഹകരണത്തോടെ പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. ചെളി വാരൽ പോലുള്ള കഠിനമായ പ്രവർത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പകരം കുളങ്ങളുടെ വശങ്ങൾ കാട് വെട്ടിത്തെളിച്ച്, വൃക്ഷതൈകൾ വച്ച് പിടിപ്പിച്ച് കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു പുനോട്ടം നിർമ്മിച്ച് കുളത്തെ പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുക. ഇതിനായി കുടുംബശ്രീ, റസിഡൻസ് അസ്സോസിയേഷൻ എന്നിവരുടെ സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

7. പുഴ നടത്തം

സ്കൂളിന്റെ പരിസരിത്ത് കൂടി ചെറിയ തോടുകൾ ഒഴുകുന്നുവെങ്കിൽ ഒരു കിലോമീറ്ററിൽ കുറയാതെ നീളം തിരഞ്ഞെടുത്ത് അതിലൂടെ ഒരു പുഴ നടത്തം

സംഘടിപ്പിക്കുക. നടത്തത്തിന്റെ ഭാഗമായി തോടുകളുടെ വശങ്ങളിൽ മരങ്ങൾ വെച്ച് പീടിപ്പിക്കൽ, തോടിനുള്ളിൽ വെള്ളം തടഞ്ഞ് നിർത്തുവാൻ സാധിക്കുന്ന തരത്തിൽ ചെറിയ തടസ്സങ്ങൾ (കല്ല്, കമ്പ്, വാഴ, തെങ്ങിൻ തടി, ഓല മുതലായവ ഉപയോഗിച്ച്) 100-200 മീറ്റർ അകലത്തിൽ നിർമ്മിക്കുക. ഇതിന് മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ സാങ്കേതിക സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

8. ജലം പുനരുപയോഗം

സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ കൈ കഴുകി കളയുന്ന വെള്ളം ശുദ്ധീകരിച്ച് ടോയ്ലറ്റുകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോ അല്ലെങ്കിൽ കൃഷിയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള സാധ്യതകൾ ആലയുക. ഓരോ തുള്ളി ജലവും കാരുക്ഷ്യമായി ഉപയോഗിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വേണം ഇത് ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടത്.

9. ജലസാക്ഷരത യജ്ഞം

സ്കൂൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രദേശത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്ത വാർഡുകളിൽ ജലസംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിക്കുന്നതിനും ജലത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം തടയുന്നതിനും ഉതകുന്ന തരത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സംഘം ഗൃഹസന്ദർശനം നടത്തുക.

10. ബോധവൽകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ജലക്ലബിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്കൂളിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ബോധവൽകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ (ചിത്രരചന, ഉപന്യാസം തുടങ്ങിയവ) സംഘടിപ്പിക്കുക.

ജലമിത്രങ്ങൾ

കേരളമാകെ ഉറ്റുമനോക്കുന്ന ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ തുടർന്നുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്നത് പദ്ധതിയുടെ പ്രതിപുരുഷൻമാരായ ജലമിത്രങ്ങളായിരിക്കും. വാർഡ് തലത്തിൽ 5 ൽ കുറയാത്ത ജലമിത്രങ്ങൾ. വാർഡിൽ ഒരു കോർഡിനേറ്റർ, വാർഡ് കോർഡിനേറ്റർമാർ ഉൾപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് തല സമിതി. പഞ്ചായത്തിൽ ഒരു കോർഡിനേറ്ററും ഒരു ജോയിന്റ് കോർഡിനേറ്ററും.പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലെ കോർഡിനേറ്റർമാരും ജോയിന്റ് കോർഡിനേറ്റർമാരും ചേർന്ന നിയോജകമണ്ഡലസമിതി.

പ്രകൃതിയുടെ വരദാനമായ ജലം മനുഷ്യർക്കും സഹജീവികൾക്കുമുള്ളതാണെന്നും, സുസ്ഥിരമായ ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കാൻ ജലസംരക്ഷണത്തിലൂടെയും, മിതമായ ജലോപയോഗത്തിലൂടെയും സാധ്യമാകുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നവരും ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അതിവ തൽപരരും ക്രിയാത്മകമായി ഇടപെടുന്നവരുമാണ് ജലമിത്രങ്ങൾ.

നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ 122 വാർഡുകളിലും ജലസമൃദ്ധി പരിപാലന രേഖയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സാങ്കേതിക സഹായം ഏകോപിപ്പിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു ജനപ്രതിനിധികളെ സഹായിക്കുകയാണ് ജലമിത്രങ്ങളുടെ പ്രധാന ചുമതല. കൂടാതെ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ജനങ്ങളെ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനാണ് ജലമിത്രങ്ങൾ. താഴെതട്ടിൽ വാർഡുതല പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിലെ വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതോടൊപ്പം പ്രവർത്തി നിർവഹണത്തിലുള്ള പുരോഗതി ബന്ധപ്പെട്ടവരെ യഥാസമയം അറിയിക്കുകയും വേണം.

നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ 68 സ്കൂളുകളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ജലക്ലബ്ബുകളെ സജീവമാക്കി വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ എൻ.എസ്.എസ് പോലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തി പ്രാദേശിക ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ജലമിത്രങ്ങൾ നേതൃപരമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നതാണ്. ജലസംരക്ഷണത്തോടൊപ്പം തന്നെ ജൈവകൃഷി, മാലിന്യസംസ്കരണം, ശുചിത്വം,ഉഴുർജ്ജസംരക്ഷണം എന്നീ മേഖലകളിൽ വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകി ജനപ്രതിനിധികളുടെ സഹകരണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുവാനും ജലമിത്രങ്ങൾ ഇടപെടുന്നതാണ്.

ജലമിത്രങ്ങൾ - ചുമതലകൾ

- പ്രാദേശിക ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംബന്ധിച്ച വിവരശേഖരം തയ്യാറാക്കി വാർഡുതലത്തിലും പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലുമുള്ള ക്രോഡീകരണം.

- ജലസംരക്ഷണത്തിൽ തൽപരരായ കുറഞ്ഞത് അൻപത് പേരെങ്കിലുമുള്ള ഒരു വാർഡ് തല സന്നദ്ധസേന രൂപവത്കരണം. (വ്യക്തികളോ, സംഘടനകളോ ആകാം)
- ശുദ്ധജലം സുലഭമല്ലെന്നും അതിന്റെ അമിതോപയോഗം ആശാസ്യമല്ലെന്നുള്ള അറിവ് പൊതു സമൂഹത്തിലെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള വീജ്ഞാന വ്യാപക പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- ശുദ്ധജല സ്രോതസ്സുകളായ പൊതുകിണറുകൾ, കുളങ്ങൾ, നീരുറവകൾ എന്നിവ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ജനകീയ ഇടപെടലുകൾക്ക് വഴിയൊരുക്കുക.
- മഴവെള്ള സംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് വ്യക്തിപരമായും സംഘടിതവുമായ ശ്രമങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുക.
- ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാദേശിക മാതൃകകൾ സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെ സഹായത്തോടെ തയ്യാറാക്കുക.
- ശുദ്ധജലം പാഴാക്കുന്നതോ, ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതോ ജലസ്രോതസ്സുകൾ കയ്യേറ്റം ചെയ്യുന്നതോ മലിനമാക്കുന്നതോ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വകുപ്പുകൾക്കും വിവരം നൽകി പരിഹാര നടപടികൾക്ക് ശ്രമിക്കുക.
- ജലോപയോഗ നിയന്ത്രണം, ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, സംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കി പൊതുസമൂഹത്തിന് അവബോധം നൽകുക.
- വിവിധ വികസന വകുപ്പുകളിലേയ്ക്ക് പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളെത്തിച്ച് പുതിയ ജലസ്രോതസ്സുകൾ, തടയണകൾ എന്നിവ നിർമ്മിക്കാനോ, നിലവിലുള്ളവയുടെ പുനരുദ്ധാരണം, മെച്ചപ്പെട്ട ഉപയോഗം എന്നിവയ്ക്കുള്ള പദ്ധതികൾ വകുപ്പുകളുടെ പദ്ധതികളിൽ നിന്നു കണ്ടെത്തി ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുക.

പ്രവൃത്തികളെ പരിപാടികൾ

1. വാർഡ് തലത്തിലുള്ള ശുചിത്വ - ആരോഗ്യ - ജല സമിതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 2018മെയ് 20 ന് മുമ്പ് വിളിച്ച് ചേർക്കുക.

സമിതിയുടെ ഘടന

- ചെയർമാൻ - ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗം
- കൺവീനർ - ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ
- കോഡിനേറ്റർ - ജലമിത്രം (വാർഡ് കോർഡിനേറ്റർ)
- അംഗങ്ങൾ - ജലമിത്രങ്ങൾ, ആശാ വർക്കർമാർ, എ.ഡി.എസ്. പ്രസിഡന്റ്, സെക്രട്ടറി, അങ്കണവാടി ടീച്ചർ, റെസിഡന്റ് അസോസിയേഷൻ, പെൻഷനേഴ്സ്, ജലക്ലബിന്റെ ടീച്ചർ കോർഡിനേറ്റർ

ശുചിത്വ-ആരോഗ്യ-ജല സമിതിയിൽ വാർഡിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ശുചിത്വ - ആരോഗ്യ - ജല പ്രശ്നങ്ങൾ വിശദമായി ചർച്ച നടത്തി ഓരോ പ്രശ്നത്തിനു മുള്ള പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

2. വാർഡ് തല ശുചിത്വ-ആരോഗ്യ-ജല സമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 25 മുതൽ 50 വീടുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന അയൽ സഭകൾ കൂട്ടണം. വാർഡ് തല യോഗത്തിൽ വെച്ച് ഇതിനുള്ള തീയതികൾ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ് (2018 ജൂൺ 5 ന് മുൻപ് പൂർത്തിയാക്കുക). അയൽ സഭകളിൽ ചർച്ച നടത്തേണ്ട വിഷയങ്ങൾ

1. ജല വിഭവങ്ങൾ, ഉപരിതല/ഭൂഗർഭ ജലനിരപ്പ് ഉയർത്തൽ, കിണർ റിചാർജിംഗ്
2. മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളും
3. ജൈവ കൃഷി
4. ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ

വിഷയം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ടിമിനെ (ജലമിത്രങ്ങൾ, ശാസ്ത്ര സാഹിത്യ പരിഷത്ത്, ആശാ വർക്കർമാർ, എ.ഡി.എസ്, അകണവാടി ടീച്ചർ, പെൻഷനേഴ്സ്, ജലക്ലബ്ബിന്റെ ടീച്ചർ കോർഡിനേറ്റർ) പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ രൂപീകരിച്ച് അയൽ സഭ യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണം പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലെ കോർഡിനേറ്റർമാരും ജോയിന്റ് കോർഡിനേറ്റർമാരും നടത്തുക.

3. നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ 68 സ്കൂളുകളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ജല ക്ലബ്ബുകളുമായി ചേർന്ന് അതാതു പ്രദേശത്തിന് അനുയോജ്യമായ ജലസംരക്ഷണം/ശുചീകരണ പ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുത്ത് ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുക. നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിൽ നിന്ന് യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കി ടി പ്രവർത്തനം ശാസ്ത്രീയമായി നടപ്പിലാക്കുകയും സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കുകയും വേണം.

4. ജലമിത്രങ്ങൾ വാർഡിലെ ശുചിത്വ-ആരോഗ്യ-ജല സമിതിയിലെ അംഗങ്ങളെയും കൂട്ടി വാർഡിലെ എല്ലാ വീടുകളും സന്ദർശിച്ച് ജലസംരക്ഷണം, മാലിന്യസംസ്കരണം, ജൈവ കൃഷി, ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കണം.

വാർഡിൽ ഒരു ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം

ജലസമൃദ്ധിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തിൽ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരീക്ഷണ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നടപ്പിലാക്കിയതെന്നത് കൊണ്ട് തന്നെ എല്ലാ വാർഡുകളിലും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനായില്ല. ജലപരിശോധന, ലക്ഷം വൃക്ഷം ലക്ഷ്യം, വീട്ടിൽ ഒരു മഴക്കുഴി പോലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാ വാർഡുകളിലും ജനകീയമായി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. 122 വാർഡുകളിലും ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശത്ത് നടപ്പിലാക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും ജലസമൃദ്ധിയുടെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും വിശകലനം ജനപ്രതിനിധികൾ സമർപ്പിച്ചതും ക്രോഡീകരിച്ച് ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടനവധി നല്ല നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ് ഇവയുടെ പരിശോധനയ്ക്കായി സമർപ്പിച്ച സാങ്കേതിക വിദഗ്ദർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

വാർഡിൽ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ ? കാരണങ്ങൾ ?

ഒരു വർഷം കൊണ്ട് ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിന് വേണ്ട നടപടികൾ

കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
പനയംകോട്	മുള്ളുമല, പനയംകോട്, തേരിവിള, വാളക്കോട്, മലയോരമേഖല എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഭൂമിക്കടിയിലെ ജലലഭ്യത കുറവാണ് പനയംകോട് തേരിവിള പ്രദേശങ്ങളിൽ ചരിവ് ഉള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും മഴക്കാലത്ത് ഒലിച്ചു വരുന്ന ജലം തടയണകൾ നിർമ്മിച്ച് ജലം സംഭരിച്ച് ഭൂമിയിൽ ഇറക്കുക. അധികമായും വലുപ്പത്തിലും ഉള്ള മഴക്കുഴികൾ ശാസ്ത്രീയമായി നിർമ്മിക്കുക. മഴക്കുഴികളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യുക.
കട്ടയേക്കാട്	വീല്ലൂംപാറ, ആമക്കുഴി, ചാത്തിയോട്, മൊട്ടയ്ക്കാമല ചാത്തിയോട് കിണർ റീചാർജിംഗ്
കുളത്തുമ്മൽ	മുന്നോട്ട്കോണം, പാറപ്പൊറ്റ, കുറ്റിക്കാട് കുറ്റിക്കാട് കുളം നവീകരിച്ചാൽ ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ ജലം വളരെ നന്നായി ലഭിക്കും
കാട്ടാക്കട	ചാരൂപാറ, മുള്ളിലവിൻമുട്
പ്ലാവൂർ	മക്കാരമല, അറവൻകോണം, ചന്ദ്രമംഗലം, കണിക്കോട് ഉയർന്ന പ്രദേശം. 2018-19 വർഷം ഈ പ്രദേശത്തിൽ കിണർ റീചാർജിംഗ് പ്രവർത്തനം നടത്തും
മംഗലയ്ക്കാൽ	പരുത്തൻപാറ പ്രദേശം, കിണർ വെട്ടിയാൽ വെള്ളം കിട്ടുകയില്ല വ്യാപകമായ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കണം, വാർഡിൽ ഏറ്റവും പൊക്കം കൂടിയ സ്ഥലം കാർഷിക കുളങ്ങൾ എടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. സ്വകാര്യ നിരൂപകർ കൂടി സംരക്ഷിക്കണം

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
ചന്ദ്രമംഗലം	മഴവെള്ളം സംഭരിക്കുന്നതിനായി തോടുകളിലും കുളങ്ങളിലും തടയണ നിർമ്മാണം. മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കിണർ നിർമ്മാണം, കിണർ റീചാർജിംഗ് കിണർ റീചാർജിംഗ്, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം
ആമച്ചൽ	വലിയവീള, ചെമ്മണ്ണുവീള, ചെവീടംകോട്, കൊല്ലംകോണം, ഉയർന്ന പ്രദേശം ഭൂമിരീതിയിൽ പാവ
കുരുതംകോട്	തലയ്ക്കോണകുന്നിൽ, ഉയർന്ന പ്രദേശം, കിണറുകളുടെ അടിഭാഗം പാവയാണ് കിണർ റീചാർജിംഗ് പദ്ധതി
ചെമ്പനാകോട്	തലക്കോണം, കളിയിൽവീള കുന്നിൻ പ്രദേശം കിണർ റീചാർജിംഗ് ചെയ്യുക
കാനകോട്	പാപ്പനം പ്രദേശം
അമ്പലത്തിൻകാല	പൊതു കിണറുകൾ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ചെയ്യുക ഉറപ്പുകുഴികൾ വൃത്തിയാക്കി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക പൊന്നാരകോണം ഉറപ്പ് കുഴി അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ചെയ്ത് വൃത്തിയാക്കി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ
പാവച്ചൽ	പാവയിൽ, കുഴിവീള, ലക്ഷംവീട്, പറണ്ടോട്, കൊറ്റംപള്ളി, ചേമംകുഴി, കൊല്ലംകോണം കൊല്ലംകോണം പാവയിൽ കുളം നവീകരിച്ച് സൈഡ് വാൾ കെട്ടി, ചെളി കോരി മാറ്റി, വെള്ളം ചോർന്ന് പോകാതെ തടയണം.
കൊന്നാടിക്കൽ	കൊറ്റംപള്ളി, കാവുവീള പ്രദേശം മുളളലവിൻ മൂട്
ചെട്ടിക്കോണം	എരുത്താംകോട് പ്രദേശത്ത് പൈപ്പ് ലൈൻ നൽകി ടാങ്ക് വെച്ച് കുടിവെള്ളം നൽകണം. തുവല്ലൂർകോണം കുളം നവീകരിച്ച് ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് തുവല്ലൂർകോണം-പൊറ്റുവീള പ്രദേശത്ത് 150 കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീടുകളിൽ ടാങ്ക് വെച്ച് കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്.
തുങ്ങാംപാവ	കിണർ റീചാർജിംഗ്, തടയണ നിർമ്മാണം, കിണർ നിർമ്മാണം, മഴക്കുഴി, കമ്പോസ് പീറ്റ്
പൊന്നറ	മൈലാഴി പാവപ്പെട്ടു (ഉയർന്ന ഭാഗങ്ങൾ പാവ), പൊന്നറ-പാവ, കാര്യോട് കോണം-(കുളം വൃത്തിയാക്കുക) കാര്യോട് കോണം കുളം ശുചീകരിക്കുക.
എട്ടിരുത്തി	വെട്ടുവീള പെരുംകുളത്തിൻകര, തമ്പുരാൻ റോഡ്, മുതയില്പുഴ പൈപ്പ് ലൈൻ, കിണർ നിർമ്മാണം, കിണർ റീചാർജിംഗ്
കിള്ളി	കുരുവിമുകൾ, മൈലാടി, തിരുമ്പാട്, മാങ്കോട്ട്കോണം, പുതുവായ്കൽ മൈലാടി ഭാഗത്ത് ഉള്ള വലിയ കുളം ആഴം കുട്ടി ജലം സംഭരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതി. മുഴുവൻ കിണറുകളും റീചാർജിംഗ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക.
കാവീൻപുറം	പാവയിൽ വീളാകം, കാവീൻപുറം വാർഡിലെ മുഴുവൻ പ്രദേശങ്ങളും മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, തടയണ നിർമ്മാണം
കൊല്ലോട്	വട്ടപ്പാവ, മണലി ജലസ്രോതസ്സ് ഇല്ല

വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
വെള്ളെക്കടവ്	
മൈലാടി	പള്ളിവിള, ചൊവ്വള്ളൂർ, മൈലാടി, പ്ലാക്കോട്, ആശാരിവീളാകം തടയണകൾ, വൃക്ഷതൈകൾ വെച്ച് പീടീപ്പിച്ചും മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിച്ചും ഭൂഗർഭ ജലസ്രോതസ്സ് കുട്ടാവുന്നതാണ്. പച്ചക്കറിതൈ നഴ്സറികൾ എല്ലാ വീടുകളിലും അടക്കം തോട്ടങ്ങളാക്കി മാറ്റുക. കനോസ് കുഴി, വേസ്റ്റ് ജലം ഒഴുക്കുന്ന കുഴികൾ എമ്പിവി നിർമ്മിക്കുക.
ചൊവ്വള്ളൂർ	ചെറുമാൻകോണം, അന്നന്തൻകുന്ന്, നിരപ്പുവിള, പരുത്തൻപാറ, ഇടമല പ്രദേശങ്ങൾ ഉയർന്ന പ്രദേശമാണ്. അതിനാൽ ജലസൗകര്യം നേരിടുന്നു.
പടവൻകോട്	പ്ലാവിള കുന്ന് ചെങ്കോട്ട പൈപ്പ് ലൈൻ വെച്ച് ടാങ്ക് സെറ്റ് ചെയ്ത് ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കാം. പടവൻകോട് നിന്നും വിളയിൽ ഭാഗം പൈപ്പ് ലൈൻ വെച്ച് ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കാം.
ചെറുകോട്	കുളങ്ങൾ വെട്ടുക, നിലവിലെ കുളങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കുക, വരമ്പുകളിൽ വൃക്ഷതൈകൾവെച്ചു പീടീപ്പിക്കുക, തോടുകൾ പുനരുദ്ധീകരിക്കുക. ജലം വലിയ തോതിൽ വെച്ചെടുക്കുന്ന റബ്ബർ കൃഷി ഒഴിവാക്കുക. പകരം തെങ്ങിൻ തൈകൾ, വാഴ, കമുകിൻ തൈകൾ മരച്ചീനി മുതലായവയിലൂടെ ജലത്തെ സംരക്ഷിക്കാം.
കാരോട്	മലപ്പനംകോട്, തെക്കുമല, ഒരിയ്ക്കൽകാട്, കുട്ടമ്പു പാറയുടെ സമീപ കിണറുകളിൽ വെള്ളം ഇല്ല. പൈപ്പ് ലൈൻ വെച്ച് വെള്ളം കിട്ടുന്നില്ല. സമീപത്തുള്ള നീരുറവകൾ കുഴിച്ച് പമ്പ് ചെയ്ത് ടാങ്കിൽ നിറച്ച് പൈപ്പ് ലൈൻ വെച്ച് ജലം എടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ചെയ്യണം. വാൽ കിണർ ശുദ്ധീകരിച്ച് ഉപയോഗപ്രദമാക്കുക.
പുറ്റുമേൽക്കോണം	ചെങ്കിട്ടുപാറ, കാവുവിള, പണ്ടാരവിള, മലപ്പനംകോട് അവിടെയെല്ലാം പാറകെട്ടുകൾ കൂടുതലുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്.
നൂലിയോട്	
കാവൻപുറം	പെരുവീക്കോണം, നൂലിയോട്ട് ചെറുവിള
വിളപ്പിൽശാല	പുറ്റുമേൽക്കോണം, പുരവൻകോട്, ആമർത്തി, മണ്ണയം കുന്നിൻ പ്രദേശങ്ങൾ, ആളുകൾ തിങ്ങി പാർക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കൂടുതൽ മഴക്കുഴികളും തെങ്ങിന് തടമെടുക്കുകയും ബണ്ട് നിർമ്മിക്കുകയും വൃക്ഷതൈകൾ വെച്ച് പീടീപ്പിക്കുകയും വേണം
കരുവിലാത്തി	
മിണ്ണംകോട്	
തുരുത്തുംമൂല	കാട്ടുവിള, കല്ലുവരമ്പ്, ചപ്പാത്ത, മാടമ്പാറ ഭാഗങ്ങളിൽ

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	കിണർ റിചാർജിംഗ്, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, തോട് കുളം എന്നിവ സംരക്ഷിക്കൽ
	കുളം കുഴിക്കൽ, തോട് സംരക്ഷിക്കൽ, കുളം നവീകരിച്ച് കുളത്തിന്റെ ചോർച്ച ഒഴിവാക്കുക. തോട് പൊട്ടിയ ബണ്ടിലൂടെ വെള്ളം പുരയിടങ്ങളിൽ കയറാതെ സംരക്ഷിക്കുക.
അലകുന്നം	പ്ലാവിളകോണം, ചെറുകോട് - കുന്നിൻ പ്രദേശങ്ങൾ
ഹൈസ്കൂൾ	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, വൃക്ഷ തൈ നടൽ
	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം
പീറയിൽ	തേക്കുവീള, തിന്നവീള, ഉയർന്ന പ്രദേശം, പൈപ്പിൽ ജലം കിട്ടാറില്ല.
	വാട്ടർ ടാങ്ക് നിർമ്മിച്ചു നൽകണം.
ഓഫീസ് വാർഡ്	
പേയാട്	ചെമപ്പാറ, ആറ്റൂർകോണം. അമ്പംകോട് കുളത്തിൽ ബണ്ട് നിർമ്മിക്കുക. കുളത്തിൽ ഒരു കിണർ നിർമ്മിക്കുക. കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കുക. തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികളെ കൊണ്ട് സ്ഥലം വൃത്തിയാക്കി കൊടുത്തു.
വിട്ടിയം	പൊതുകുളം ആഴം കുട്ടി ബണ്ട് കെട്ടി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ജലസേചനം.
പുളിയറകോണം	ഉയർന്ന മേഖല ആയതിനാൽ വേനൽക്കാലത്ത് വാട്ടർ ടാങ്ക് വച്ച് സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തിക്കുന്ന മഴ വെള്ള സംഭരണി നിർമ്മിക്കണം.

വിളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
കുണ്ടമൻഭാഗം	കിണർ റിചാർജിംഗ്, തോടിൽ തടയണ നിർമ്മാണം, സൈഡ് വാൾ നിർമ്മാണം
കുരിശുമുട്ടം	വാട്ടുവീള, ശങ്കരൻ നായർ റോഡ്, പാറയം വിളാകം അവിടെ പാറയാണു്. എല്ലാ വസ്തുവിലും കുഴൽ കിണറോ മറ്റോ നിർമ്മിച്ച് ഒരു പമ്പ് വെച്ചാൽ ഈ പ്രദേശത്ത് ജലലഭ്യത കുറച്ചെങ്കിലും മെച്ചപ്പെടും.
പുതുവീട്ടുമേഖല	വാളിയോട്ടുകോണം, പള്ളിമുക്ക്, ചാത്രകടവ് ഭാഗങ്ങൾ ജലസ്രോതസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിന് വേണ്ട നിർദ്ദേശം കൈക്കൊള്ളുകയും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
പനങ്ങാട്	കാരംകോട്ട് കോണം - മെടിയവീള, പള്ളിമുക്ക്-ചാത്രകടവ് ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ആയതിനാൽ വെള്ളം ലഭിക്കുന്നില്ല.
പേയാട്	

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
പാറച്ചക്കുഴി	
ഇഴുകോട്	
ഓഫീസ് വാർഡ്	<p>മണലുറവിള പ്രദേശം, പാറപ്പുറം ബ്ലോക്ക് പ്രദേശം ഉൾപ്പെട്ട മേഖല കിണർ കുഴിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. 2 പഞ്ചായത്ത് കിണർ ഉണ്ട്. അതിൽ ഒന്ന് മാലിന്യം മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. അത് ഇനിയും നന്നാക്കേണ്ടതുണ്ട്.</p> <p>ഭൂജലവകുപ്പിന്റെ സ്ഥലപരിശോധനയിൽ ചിലപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും മാർഗ്ഗം തെളിയും. കുഴൽ കിണർ സംവിധാനം ശരിയാക്കണം</p>
പൊറ്റയിൽ	<p>കൊന്നേറ്റി കുരിയോട്ട് കരിയററവിള ഈ ഭാഗങ്ങളിൽ പൈപ്പ് ലൈൻ ഇല്ല. കിണറിൽ വേനൽക്കാലത്ത് വെള്ളം വറ്റുന്നു.</p> <p>കുരിയോട്ട് പൊതു കിണർ വൃത്തിയാക്കിയാൽ ആ പ്രദേശത്തെ കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കാം. കൊന്നേറ്റി തോട്ടിൽ തടയണകൾ നിർമ്മിച്ചാൽ ജലസമൃദ്ധമാക്കാൻ സാധിക്കും.</p>
വീളവൂർക്കൽ	
മലയം	<p>റഡാർ സ്റ്റേഷൻ, തുണ്ടു കട്ടയ്ക്കാൽ കിണർ കുഴിച്ചാൽ വെള്ളം കിട്ടില്ല, പൈപ്പ് ലൈൻ വേണം.</p> <p>എ.പി.എൽ, ബി.പി.എൽ വ്യത്യാസമില്ലാതെ എൻ.എ.ജി വഴി എല്ലാപേർക്കും കിണർ കുഴിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ കുറെ പേർക്ക് വെള്ളം ലഭിക്കും.</p>
മൂലമൺ	<p>കോനന്തലയ്ക്കാൽ, വാഴവിള, പുലവന്നിയൂർക്കോണം. കോനന്തലയ്ക്കാൽ കുറെ ഭാഗം പാറ.</p> <p>കോനന്തലയ്ക്കാൽ കുറച്ച് ഭാഗം പാറ. വാഴവിള ഒന്നിരണ്ട് സ്ഥലത്ത് കുഴൽ കിണർ കുഴിച്ചിട്ടും പാറ.</p>
ചുഴാറ്റുകോട്ട	<p>ചുഴാറ്റുകോട്ട. കുന്തുറവിളാകം, നിരപ്പുറവിള, ചരൽ കുളം, എ.സി കോളനി, വൊള്ളുകോണം, പുളിവിള</p> <p>ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാങ്ങി നൽകിയ ഭൂമിയിൽ ഒരു പുതിയ വാട്ടർ ടാങ്ക് ഉയരം കുടി നിർമ്മിച്ചാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞസ്ഥലത്ത് വെള്ളം കിട്ടും. ടി പ്രദേശങ്ങൾ ഉയരമുള്ളസ്ഥലം.</p>
വേങ്കൂർ	<p>വട്ടവിള, പ്ലാവില ഭാഗങ്ങൾ ഉയർന്ന പ്രദേശമാണ്. കിണർ കുഴിച്ചാൽ വെള്ളം ലഭിക്കുന്നില്ല. പാറയാണ്.</p> <p>പീച്ചോട്ട്കോണം കുളം ജലസമൃദ്ധമാണ്. ഇതിനുള്ളിൽ ഒരു കിണറുണ്ട്. ഇത് ശുദ്ധീകരിച്ച് ഓവർ ഫൈഡ് ടാങ്ക് സ്ഥാപിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടി കൈക്കൊള്ളുക. കിണർ റിചാർജിംഗ് വ്യാപകമാക്കുക. തടയണകൾ ഭൂമി തട്ട് തട്ടായി തിരിച്ച് മഴവെള്ളം സംഭരിക്കുക.</p>
വീഴവൂർ	<p>തൈമുകൾ, കുറിച്ചില്ലൂറവിള, പാറവിള ഉയർന്ന പ്രദേശം.</p> <p>ജലസ്രോതസ്സുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉയർന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് ജലസമൃദ്ധമാക്കുന്നതിന് വേണ്ട നിർദ്ദേശം കൈക്കൊള്ളുകയും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക.</p>
തുടുപ്പോട്ടുകോണം	പാറപ്പൊറ്റ, തലവിള, പരിത്തിപ്പാറ ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ ജലം കിട്ടുന്നില്ല.

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	ഉയർന്ന ഭാഗമായതിനാൽ പൈപ്പ് ലൈനിൽ വെള്ളം കേറുന്നില്ല. പാറ ആയതിനാൽ കിണർ നിർമ്മിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. ബോർ വെൽ നിർമ്മിച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും. പൈപ്പ് ലൈന്റിൽ കൺട്രോൾ വാൽവ് വെച്ചാൽ കുടിവെള്ളം ലഭിക്കും.
പെരുകാവ്	ജന്മാനപ്രകാശം റോഡ് കോൺക്രീറ്റ്, കിണർ കുഴിക്കാൻ പൊക്കമുള്ള സ്ഥലം, പൈപ്പ് ലൈനിൽ വെള്ളം എത്തുന്നില്ല

മാറനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
കുഴിവിള	നെല്ലിക്കാട് കല്ലുവിള പാറ ആയതു കാരണം കിണർ കുഴിച്ചാൽ വെള്ളം കിട്ടുന്നില്ല. ചിലവകോട് ഉയർന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ കുളത്തിനൊപ്പം കിണർ കുഴിക്കണം കുടുതൽ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുക. കിണർ റിചാർജിംഗ്, കോണ്ടൂർ ബണ്ടുകൾ നിർമ്മാണം, ചിലവകോട് കുളം സംരക്ഷിച്ച് പമ്പ് സെറ്റ് സ്ഥാപിക്കുക. വയലുകളിൽ നെൽകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ നിർമ്മിച്ചവയുടെ, കുളങ്ങൾ എന്നിവ നികത്തുന്നത് തടയുക. വയലുകൾ നികത്തുന്നത് തടയുക.
അഴകം	
കണ്ടല	കല്ലിടുക പ്രദേശം, നെല്ലിക്കാട്, പെരുങ്കുളം, എ.കെ.ജി നഗർ, കണ്ണംകോട്, ഉമ്പൻകുഴി, തണ്ണിപ്പാറ പെരുങ്കുളം പ്രദേശം (മാറനല്ലൂർ പഞ്ചായത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കുളം) കുളം നവീകരിച്ച് ഉപയോഗമാക്കിയാൽ ആ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗയോഗ്യമാകുന്നതിന് കഴിയും.
തൂങ്ങാപാറ	
അരുമാളൂർ	
കൊറ്റംപള്ളി	കുറുകോണം കിണർ റിചാർജിംഗ് കുടുതലായി നടത്തണം.
കരിങ്ങൽ	
ഓഫീസ് വാർഡ്	മന്തൂവിള, പുത്തൻകാവുവിള കിണറുകളിൽ വെള്ളം വറ്റുന്നു. പൈപ്പുകളിൽ ജലം ലഭ്യമാകുന്നില്ല. കിണർ നിർമ്മാണം, കിണർ റിചാർജിംഗ്. ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ പൊതുക്കുളം നിർമ്മാണം. നിലവിലെ കുളം നവീകരിക്കുക.
കുവളശ്ശേരി	ചെമ്പിയോട് പ്രദേശം, കൊങ്ങംകോട് പ്രദേശം
അരുവിക്കര	
വെളിയംകോട്	
മേലാരിയോട്	

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
മണ്ണടിക്കോണം	ചെമ്പോരി 6/0 മേഖല, പാൽകുന്ന് മച്ചംവീളാകം റോഡ്, പാൽകുന്ന് ഗുരുമന്ദിരം മേഖല ഇവിടത്തെ കിണറുകൾ വലിയ താഴ്ച വേണം. ഇതുവഴി പൈപ്പ് ലൈൻ പോയിട്ടില്ല.
വണ്ടന്നൂർ	വാർഡിലെ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളും. വീടുകളിൽ നിന്നുള്ള ഏത് തരം ജലവും ഒഴുകിപ്പോകാതെ ആതാത് സ്ഥലത്ത് തന്നെ നിർത്താൻ ബോധവൽക്കരണം നടത്തേണ്ടതാണ്. റോഡിലേക്കും തോടിലേക്കും ഒഴുകി വീടുന്ന തടയുക.
വേട്ടമംഗലം	
എരുത്താവൂർ	
കിളിക്കോട്ടുകോണം	
ഉരുട്ടമ്പലം	പറങ്കിവാരിയിലെ ദേവീക്ഷേത്രത്തിന് സമീപ പ്രദേശങ്ങൾ, വെണ്ടൂർക്കോണം, പിരിയാകോട്. പൊതുവായ കിണർ നിർമ്മാണം, കിണർ റിചാർജിംഗ്.
മാനല്ലൂർ	
ചീനിവീള	
പെരുമുളളൂർ	കിടങ്ങുപള്ളിക്കോണം, ചെറുവട്ടിയൂർക്കോണം ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ കിണർകുഴിച്ചാൽ പാറ ആയതിനാൽ വെള്ളം കിട്ടുന്നില്ല. ഉയർന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ പൈപ്പ് ലൈനിൽ വെള്ളം കയറില്ല. സമീപത്തായി ഉള്ള കുളം നവീകരിച്ച് പമ്പ് ഹൗസ് നിർമ്മിച്ച് ആ കുളത്തിലെ വെള്ളം ശുദ്ധീകരിച്ച് എത്തിച്ച് കൊടുക്കുക.

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
പാമംകോട്	തച്ചംകോട്, കല്ലടിമല, മലയം-മലവീള, കരിപ്പുംമുല, തൈന്നൂരിള തച്ചംകോട് കുളം കുഴിച്ച് സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ കുടിവെള്ളം എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി. (ടാക് കെട്ടി ജലം നിറച്ച് സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ ജലവിതരണ കുഴലിലൂടെ ശുദ്ധജലം എത്തിച്ചു കൊടുക്കാൻ)
മുകുന്ദിമല	മുകുന്ദിമല, ഉരാക്കോട്. ചാണിക്കുഴി, വെള്ളുകാവ്
കണ്ണൻകോട്	പൂവട, കുളങ്ങരക്കോണം, ഇടമല ചാണി, മുകുന്ദന, മലവീള ഈ പ്രദേശങ്ങൾ വളരെ ജലക്ഷാമം നേരിടുന്നു കുന്നും പ്രദേശമായതിനാൽ. പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം വളരെ രൂക്ഷമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിന് 2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ തന്നെ 1,20,000/- രൂപയ്ക്ക് പൂവട മേഖലയിൽ 12 സെന്റ് വസ്തു വാട്ടർ ടാക് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വാങ്ങി, വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് കൈമാറി ഈ പദ്ധതി

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	നടപ്പിൽവന്നാൽ പള്ളിച്ചൽ ബാലരാമപുരം പഞ്ചായത്തിലെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം മാറി കിട്ടും. പ്രസ്തുത പദ്ധതി ഉടൻ നടപ്പിലാക്കണം.
കുളങ്ങരക്കോണം	കല്ലംപൊറ്റ, നരുവാമുക്ക് പ്രദേശങ്ങൾ കിണർ നിർമ്മിക്കാൻ പാറകല്ലുകൾ ഉൾപ്പെട്ട പ്രദേശം മഴക്കുഴികൾ, പുതിയ കുളങ്ങൾ, കിണർ റി-ചാർജ്ജുകൾ മുതലായവ നിർമ്മിക്കുക
നടുക്കാട്	കുരമ്മൽ വീള, ചാട്ട് മുക്ക്, മാടനാറ, കടിയീത്തൽ, പുതുവരവീള മഴക്കുഴി, കിണർ റിചാർജിംഗ്, ഭൂവികസന പരിപാടികൾ തോടുകളുടെ നവീകരണം, കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം.
നരുവാമുക്ക്	ചെമ്മണ്ണികുഴി, തളയൻകോണം, കാവടിമുല, കാവുറംപുറം എസ്.സി. കോളനി മഴക്കുഴി, കിണർ റിചാർജിംഗ്, ഭൂവികസന പരിപാടികൾ, തോടുകളുടെ നവീകരണം, പുതിയ കുളങ്ങൾ വെട്ടുക.
വെള്ളാപ്പള്ളി	
മുക്കാംപാലമുക്ക്	അമ്മാനിമല, അമ്മാനൂർക്കോണം, എല്ലാവർക്കും കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ നൽകുക
താന്നിവീള	
വടക്കേവീള	തേരിവീള, വടക്കേവീള, പനയത്തേരി തൈക്കുട്ടം കോവിൽ വീളാകം, നെടിയ വീളാകം. കാട്ടുകളും നവീകരിക്കുക. വടക്കേവീള മേഖലയിൽ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പ് അനുസരിച്ച് പൈപ്പ് ലൈൻ സ്ഥാപിക്കുക.
പുക്കോട്	പുക്കോട്, മുടവൂർപ്പാറ, കുട്ടവീള എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും വേനൽ ആകുമ്പോൾ കുടിവെള്ളം ഇല്ല. കേസിൽ കിടക്കുന്ന ഭൂമി കുറെ ഉണ്ട്. അവിടെ കുളം നിർമ്മിക്കുക. ചരിഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളിൽ തടയണകൾ സ്ഥാപിക്കുക.
ഭഗവതിനട	ശിവപാലയകോണം, ഭഗവതിനട തൃക്കൈക്കുളം ചെളി കോരി, ബണ്ട് കെട്ടി, സംരക്ഷിക്കുക. മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുക.
കേളേശ്വരം	
ഓഫീസ് വാർഡ്	കട്ടച്ചൽ കുളം വൃത്തിയാക്കുക. കട്ടച്ചൽ കുളം
വെടിവെച്ചാൻ കോവിൽ	കുടുതൽ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കും, കിണർ റി-ചാർജ്ജ് ചെയ്യും
കുറണ്ടിവീള	മലവീള, മുതുവല്ലൂർകോണം
അയണിമുക്ക്	
മൊട്ടമുക്ക്	
പെരിങ്ങോട്	
ഇടയേക്കാട്	നാല്പുറത്തൽ - (കുഴൽ കിണർ നിർമ്മാണം), മാങ്കുട്ടം കോളനി -

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	കിണർ കുഴിക്കാനുള്ള ഭൂമിയുടെ ലഭ്യത കുറവ് ഒരു സ്വകാര്യ വ്യക്തി 40-ൽ അധികം ഫ്ലാറ്റുകൾ നിർമ്മിച്ചു. ഫ്ലാറ്റിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി 15-ൽ അധികം കുഴൽ കിണറുകൾ നിർമ്മിച്ചു. കുഴൽ കിണർ നിർമ്മാണം തടയുക.
പള്ളിച്ചൽ	പാർക്കിംഗ്, പള്ളിച്ചൽ, പ്രാവച്ചമ്പലം - ജലസ്രോതസ്സുകൾ, കിണറുകൾ ഇല്ല. പാർക്കിംഗ് ഭാഗത്ത് പൊതുകിണറുകൾ നിർമ്മിക്കുക, പൈപ്പ് ലൈൻ നീട്ടി സ്ഥാപിക്കുക, ടാങ്കുകൾ വയ്ക്കുക.
കുണ്ടറത്തരി	
പ്രാവച്ചമ്പലം	മുളയ്ക്കൽ വീളാകം, ഇടപ്പുഴ, മേലതിൽ, റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനു താഴെയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ പൈപ്പ് ലൈൻ ഇല്ല. കിണറുകളിൽ വെള്ളം വയലിലെ ഓരിന്റെ കാരണത്താൽ കുടിക്കാൻ പറ്റുകയില്ല. മേലതിൽ പൈപ്പ് ലൈൻ നീട്ടിയാൽ മതിയാകും. കിണറുകളിൽ വെള്ളം വറ്റുന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്തും പരിഹരിക്കാം. മുളയ്ക്കൽ വീളാകം പ്രദേശത്ത് പൈപ്പ് ലൈൻ വളരെ അത്യാവശ്യമാണ്.

മലയിൻകീഴ് ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
മത്താടി	തച്ചോട്ട്കാവ്, കാവ്വിള പ്രദേശം, മച്ചിനാട്, മത്താടി മാടൻകാവ്, മത്താടി ചേമ്പാംകോണം, കരുപ്പുൾ, മുഴിമ്പട, തറക്കുട്ടി റോഡ്. തച്ചോട്ട്കാവ് മച്ചിനാട് കുളം നവീകരിച്ച് ടാങ്ക് കെട്ടി മോട്ടോർ വെച്ച് ആ പ്രദേശത്തെ 250 ഓളം വീടുകൾക്ക് ശുദ്ധജലം എത്തിക്കാൻ സാധിക്കും.
ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	
അരുവീപ്പാറ	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കുത്തക്കോട്, മുങ്ങോട്, മത്താടി. വേണൽക്കാലത്ത് പൊതുവെ വെള്ളക്ഷാമം അനുഭവപ്പെടും. കുഴൽകിണർ നിർമ്മാണം
മാവോട്ടുകോണം	കുളം നിർമ്മാണം, തോട് നവീകരണം, തോട് സൈഡ് വാൾ ഭിത്തി നിർമ്മാണം.
ചിട്ടിയൂർകോട്	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, (മഴവെള്ളം നിൽക്കുന്നില്ല) കൈതോടുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, തോടുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ, ടെമ്പിൾ നിൽക്കുന്ന വെള്ളം സംഭരിക്കാൻ
മലയിൻകീഴ്	ഉഴുറ്റുപാറ, മലവിള, തേരിവിള, മേപ്പുകട. ഉയർന്ന പ്രദേശം, കടുത്ത പാർ മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യാൻ
മേപ്പുകട	നരസിംഹം-പാറ ഉള്ള സ്ഥലം. മിനി എസ്റ്റേറ്റ്-കുഴയ്ക്കാട്.
അന്തിയൂർകോണം	
ബ്ലോക്ക് ഓഫീസ്	വാടവൂർകോണം, കുന്തംപാറ, കാണവിള പ്രദേശങ്ങളിൽ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമാണ്. പ്രധാന ജലസ്രോതസ്സായ വാടവൂർകോണം കുളം

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	<p>നവീകരിക്കണം.</p> <p>വടവൂർക്കോണം കുളം നവീകരിച്ചാൽ പ്രദേശത്തെ ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും.</p>
ഗോവിന്ദംഗലം	<p>ഇഴുലീകോട്ട് കുളത്തിൽ ഓട നിർമ്മിച്ച് അഴുക്ക് വെള്ളം ഇടുമ്പത്ത് തടയുക.</p> <p>ഇഴുലീകോട്ട് കുളം ഓട നിർമ്മിച്ച് അഴുക്ക് വെള്ളം വിഴുന്ന് തടയുന്നു. ഭൂവസ്ത്രം സ്ഥാപിക്കുന്ന തകിടിയിൽ കുളം ശുചീകരണം നടത്തുന്നു.</p>
മരുകിൽ പെരുമണ്ണ	<p>കിണർ റീചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കാൻ, വെള്ളം തടഞ്ഞു നിർത്തി കിണറുകളിൽ ജലം സംഭരിക്കാൻ.</p> <p>കുഴലുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ടെൻസിലെ ജലം കിണറ്റിലേക്ക് ഒഴുക്കിയും കുളങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചും</p>
അരുവക്കോട്	<p>എരുത്താവൂർ മലവീള (മലയോര മേഖല)</p> <p>മഴവെള്ളപ്പാച്ചിൽ വരുന്ന സ്ഥലത്ത് ഓട നിർമ്മാണം നടത്തി തടയണകൾ സ്ഥാപിക്കുക. എല്ലാ വീടുകളിലും കിണർ റീചാർജിംഗ് നൽകുക. വാട്ടർ കണക്ഷൻ എത്തിക്കുക.</p>
വലിയറത്തല	<p>വാറുവീള കോളനി, കൃഷ്ണപുരം പഴനാദാഗം, അമ്മാനൂർക്കോണം, കല്ലറത്തല ഭാഗം, ചിരമ്പിൽകോട്ടുകോണം</p> <p>തോടുകളിൽ ബണ്ട് നിർമ്മിച്ച് കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ വെള്ളം എത്തിക്കുന്നു. ഭൂവസ്ത്രം നിർമ്മിക്കുന്നു. മാർത്താണ്ഡേശ്വരം കുളം വൃത്തിയാക്കണം. അമ്മാനൂർക്കോണം ചീറകുളം വൃത്തിയാക്കി.</p>
കുന്നുംപാറ	<p>കണിയാകോണംകുളം കല്ലുകെട്ടി വൃത്തിയാക്കി അഴുക്ക് വെള്ളം ഇറങ്ങുന്നത് തടയുക. വലിയറത്തലകുളം കല്ല് കെട്ടിയാൽ അവിടത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് വെള്ളത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ടുകയില്ല.</p> <p>വലിയറത്തല മേഖല കുളം ഓട നിർമ്മിച്ച് അഴുക്ക് വെള്ളം വിഴുന്ന് തടയുക. ഭൂവസ്ത്രം സ്ഥാപിക്കുന്ന വലിയറത്തല കുളത്തിന്റെ ബണ്ട് പൊട്ടി പെളിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു അത് കെട്ടി വൃത്തിയാക്കണം.</p>
മച്ചേൽ	<p>മലവീള ചരിഞ്ഞ പ്രദേശം. പാറകൾ ആടോട്ടുകോണം, സ്വകാര്യ വൃക്കിടങ്ങളുടേതായി പണ്ട് ഉണ്ടായിരുന്ന കുളങ്ങൾ നികത്തി. മച്ചേൽ ശിവജിപുരം - കുഴൽ കിണർ.</p> <p>ആടോട്ടുകോണം - മഴക്കുഴി നിർമ്മിക്കുക. തോടിൽ തടയണ കെട്ടി ജലം നിർത്തുക.</p>
അണപ്പാട്	<p>കുഴുമം, ആളിയോട്ട്കോണം, പനയറകുന്ന്, അമ്പിലത്തലയ്ക്കൽ. മഴവെള്ളം സംരക്ഷിച്ചു നിർത്തുന്നതിനുള്ള സംഭരണികൾ കുറവാണ്.</p> <p>എല്ലാ വീടുകളിലും കിണറിനോട് ചേർന്ന് മഴക്കുഴികൾ എടുക്കുക. കിണർ റീചാർജിംഗ് നടപ്പിലാക്കുക. തോടിൽ കുടുതൽ തടയണകൾ നിർമ്മിച്ച് വെള്ളം തങ്ങി നിർത്താൻ ശ്രമിക്കുക.</p>
മണപ്പുറം	<p>കുളം സംരക്ഷിക്കാൻ, തടയണ നിർമ്മാണം, നിർമ്മാലുകൾ സംരക്ഷിക്കാൻ, പൊതു കിണറുകൾ വൃത്തിയാക്കാൻ</p>
കോവിലുവീള	<p>കാറക്കോണം, പ്ലാക്കോട്ട്കുൾ - 2 പ്രദേശങ്ങളും ഉയരമുള്ള സ്ഥലമായതുകൊണ്ട്.</p> <p>ഗ്രീൻവാലി കുളം (പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചത് സൈഡ് വാൾ കെട്ടി</p>

വാർഡ്	ജലക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങൾ, വേണ്ട നടപടികൾ
	സംരക്ഷിച്ചു, പമ്പ് ഹൗസ് ഉണ്ടാക്കി പമ്പ് ചെയ്യാൻ കാറകോണം ഭാഗങ്ങളിൽ എത്തിക്കുക) പ്ലാക്കോട്ട് മുകൾ ഭാഗത്ത് കുടുതൽ കിണർ കുഴിക്കുന്നതിന് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുക.
ഓഫീസ് വാർഡ്	
തച്ചോട്ടുകാവ്	തച്ചോട്ടുകാവ് കുന്തിൻ മുകൾ ഭാഗം ജലസ്രോതസ്സ് ഇല്ല. പൈപ്പ് ലൈൻ എത്തിക്കണം. കിണറുകൾ സംരക്ഷിച്ച്, റീചാർജ് ചെയ്യണം.

ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന്

2018-19 ൽ പൂർത്തിയാക്കുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തി

കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
പനയംകോട്	പനയംകോട് വാർഡിലൂടെ 3500 മീറ്റർ നീളത്തിൽ കടുവാക്കുഴി മുതൽ ശകാലത്ത് നട വരെ ഒഴുകുന്ന തോടാണ് മേച്ചിറ തോട്. പ്രസ്തുത തോടിന്റെ ഇടിഞ്ഞു പോയ കരഭാഗങ്ങൾ പുനർ നിർമ്മിക്കുകയും, സ്ഥിര തടയണകൾ, ചെക്ക് ഡാമുകൾ എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണവും പൂർത്തിയാക്കുവാൻ സാധിച്ചാൽ മലയോര മേഖലകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന വാർഡിൽ ജലം സുലഭമായി ലഭിക്കും.
കട്ടയ്ക്കോട്	കട്ടയ്ക്കോട്കോണം കുളം നവീകരിക്കണം
കുളത്തുമ്മൽ	കുറ്റിക്കാട് കുളം ഒരു പ്രോജക്ട് ആയി എടുത്തുകൊണ്ട് ടി കുളം നവീകരിക്കുന്നതിന് ഫണ്ട് വകയിരുത്തി ടി കുളം കാട്ടാക്കട സാംസ്കാരിക പൈതൃകമായി നിലനിർത്തുവാൻ കഴിയും.
കാട്ടാക്കട	മുണ്ടപ്പള്ളി മുതൽ മുളളിലവിൻ മുട് വരെ തോട് സൈഡ് വാൾ നിർമ്മാണം.
പ്ലാവൂർ	ചെന്നകത്തിൻമുട് ആമച്ചൽ വലിയതോട്ടിൽ തടയണ നിർമ്മാണം. ഉടയൻകുഴി തോട്ടിൽ തടയണ നിർമ്മാണം
മംഗലയ്ക്കൽ	പ്ലാവൂർ ആമച്ചൽ ഏലായിൽ നെൽകൃഷി പുനസ്ഥാപിക്കാൻ വേണ്ട ജലം ലഭ്യമാക്കാൻ ആവശ്യമായ നടപടി.
ചന്ദ്രമംഗലം	കിണർ റീചാർജിംഗ് - വാർഡിലെ കോൺക്രീറ്റ് കെട്ടിടങ്ങളും ഷീറ്റിട്ട വീടുകളും കിണർ റീചാർജിംഗ് പദ്ധതി, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം.
ആമച്ചൽ	കിണർ റീചാർജിംഗ്, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കൈത്തോടുകളുടെ നിർമ്മാണം, ഫാം പോണ്ടുകളുടെ നിർമ്മാണം, കല്ലടുക, ചരിവ് പ്രദേശങ്ങളിൽ തടയണകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ നിർമ്മാണം.
കുരുതംകോട്	60 കിണറുകളുടെ റീചാർജിംഗ്
ചെന്നനാകോട്	കാനകോട്, മുകുതോട് വരെയുള്ള തോട്. തലപ്പാങ്ങൽ മുതൽ കണ്ണ വീടുവരെയുള്ള തോട്.
കാനകോട്	
അന്നലത്തിൻകാല	ഉഴുന്ന് കുഴികൾ, പൊതുകിണറുകൾ അറ്റകുറ്റ പണികൾ ചെയ്ത് വൃത്തിയാക്കി ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
പാറച്ചൽ	
കൊമ്പടിക്കൽ	
ചെട്ടിക്കോണം	തുവല്ലുകോണം കുളം നവീകരിച്ച് പമ്പ് വെച്ച് തുവല്ലൂർകോണം, പൊകവീള പ്രദേശത്ത് മാർച്ച്, ഏപ്രിൽ, മേയ് മാസങ്ങളിൽ അതിശക്തമായ വേനലിനെ അതിജീവിക്കുന്നതിനായി 150 കുടുംബങ്ങളിലുള്ള ആൾക്കാർക്ക് സ്ഥിരമായി കുടിവെള്ളം കൊടുക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ.
തുങ്ങാപാറ	
പൊന്നറ	കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, നഴ്സറി, മഴക്കുഴി
എട്ടിരുത്തി	കിള്ളിക്കുളത്തിന്റെ സൈഡിൽ ഭൂവസ്ത്രം നിർമ്മാണം. പുനോട്ടുകോണം കുളം ഭൂവസ്ത്രം, നെല്ലിക്കാട് കുളം ചെളി കോരി വൃത്തിയാക്കൽ, മുതയിൽ എള്ളുവീളത്തോട് ചെളി കോരി ബണ്ട് ബലപ്പെടുത്തൽ
കിള്ളി	കിണറുകൾ റീചാർജ്ജിംഗ് മൈലാടി കുളം നവീകരണം
കാവീൻപുറം	ചേലക്കാട് കുളം സംരക്ഷിച്ച് ശുദ്ധീകരിച്ച് വേനൽക്കാലത്ത് ജലമില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ
കൊല്ലോട്	വാകശ്ശേരിക്കോണം കുളം നവീകരിച്ച് കൃഷിക്ക് ഉപയോഗ യോഗ്യമാക്കി മാറ്റണം, ചെളി നീക്കം ചെയ്ത് ഔട്ട്ലെറ്റ് സ്ഥാപിച്ച് നവീകരണം.

വീളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
വെള്ളെക്കടവ്	
മൈലാടി	തരിശ് പാടങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും കൃഷിയോഗ്യമാക്കുക, ചരിഞ്ഞ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ മൺ കയ്യാലകൾ തെങ്ങിന് തടം, മഴക്കുഴി, വൃക്ഷത്തെ നഴ്സറി, പച്ചക്കറി തൈ, എല്ലാ വീടുകളിലും മഴക്കുഴി എന്നിവ ഏറ്റെടുക്കാൻ ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതി വീജയിപ്പിക്കുന്നതിന് സാധിക്കും
ചൊവ്വള്ളൂർ	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, കിണർ നിർമ്മാണം
പടവൻകോട്	
ചെറുകോട്	ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെ നിലവിലെ തോടുകൾ പുനരുദ്ധീകരിക്കുക, പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞ് കിടക്കുന്ന സ്വകാര്യ, പൊതുവായതുമായ കിണറുകൾ പുതുക്കി വെള്ളം സംരക്ഷിക്കുക. വൃക്ഷതൈകൾ വരമ്പിൽ വച്ച് പിടിപ്പിക്കുക.
കാരോട്	മലപ്പനംകോട് ഭാഗത്തെ നിരൂപന വലുതാക്കി അതിൽ പമ്പ് സെറ്റ് വെച്ച് ടാങ്കിൽ വെള്ളം കയറ്റി പൈപ്പ് ലൈനിലൂടെ ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി ചെയ്യണം.
പുറ്റുമേൽകോണം	കുണ്ടാമുഴി ഇ.എം.എസ് അക്കാദമി തോട് വലിയ തോടാണ്. മുൻ കാലങ്ങളിൽ വീളപ്പിൽശാലയിലെ ഒരു നല്ല വിഭാഗം ജനങ്ങളും കുളിക്കുന്നതിനും കൃഷി നന്നാക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന വെള്ളം കുണ്ടാമുഴി തോടിലേതാണ്. ഇപ്പോൾ മുഴുവനും ചെളി കേറി അടഞ്ഞ് വെള്ളം ഒഴുകാതെ കിടക്കുന്നു. ചെളി മാറ്റി തോടു വൃത്തിയാക്കിയാൽ ആ പ്രദേശവാസികൾക്ക് വളരെ ഉപകാരപ്രദമായിരുന്നു. സൈഡ് വാൾ കെട്ടി വൃത്തിയാക്കണം.
നൂലിയോട്	
കാവീൻപുറം	

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
വീളപ്പിള്ളിശാല	ചെറുവെള്ളി കുളം വൃത്തിയാക്കി കുളത്തിന്റെ സൈഡിൽ മുള്ളു വെച്ച് പിടിപ്പിച്ച് കുളം സംരക്ഷിക്കുക മാത്രമല്ല കുളം ശുചീകരിച്ച് ടാങ്ക് നിർമ്മിച്ചാൽ വെള്ളം ലഭിക്കാത്ത കുന്നിൻ പ്രദേശത്ത് എത്തിക്കാനാവൂ.
കരുവിലാണി	
മിണ്ണുകോട്	
തൂരുത്തുറമുല	മിണ്ണുകോട് കുളത്തിലെ ഉറപ്പ് കുഴികൾ ശുദ്ധജലം സംഭരിച്ച് പമ്പ് ചെയ്ത് ആ പ്രദേശത്ത് ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കാം.
അലകുന്നം	ചെമ്പിയൂർക്കോണം കുളം സൈഡ് വാൾ കെട്ടി വൃത്തിയാക്കി കൃഷിക്ക് ഉപയോഗപ്രദമാക്കാം.
ഹൈസ്കൂൾ	തോട് സംരക്ഷിച്ച് കയർ വസ്ത്രം വീരിക്കുക.
പിറയിൽ	പിണുകോണം കുളം നവീകരിച്ച്, നടപ്പാതയും പാർക്കും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് എസ്റ്റിമേറ്റ് നിലവിലുണ്ട്. നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി തുക വകയിരുത്തുക.
ഓഫീസ് വാർഡ്	
പേയാട്	അമ്പംകോട്ട് കുളത്തിൽ നാല് വശത്തും ബണ്ട് നിർമ്മിച്ച് കുളത്തിനകത്ത് ഒരു കിണർ നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്നും വെള്ളം പമ്പ് ചെയ്ത് ചിലപ്പാ, നമ്പംകോട് തുടങ്ങിയ പ്രദേശങ്ങളിലെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കാനുമാകും.
വീട്ടിയം	കുറുകോട്ടുകോണം കുളം നവീകരിക്കുക
പുളിയറക്കോണം	പുളിയറക്കോണം രാമേശ്വരം കുളത്തിന്റെ വശങ്ങൾ ഇടിഞ്ഞ് വീഴുന്നതും ഇതിന്റെ ഫലമായി കുളത്തിൽ വെള്ളം നിൽക്കാതെ ലീക്ക് ചെയ്യുന്നതും മലിനജലം ഇറങ്ങാതെ സംരക്ഷിക്കുവാനും വേണ്ടി സൈഡ് വാൾ കെട്ടി ചെളി കോരി കുളത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതും വഴി ജലം നിലനിർത്താൻ കഴിയും.

വീളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
കുണ്ടമൺഭാഗം	കിണയിൽ കുളം പുനരുദ്ധീകരിക്കണം. റോഡിലെ വെള്ളം കുളത്തിൽ ഇറങ്ങാതെ സൈഡ് വാൾ കെട്ടി ഓട നിർമ്മിച്ച് കുളം സംരക്ഷിക്കണം.
കുരിശുമുട്ടം	
പുതുവീട്ടുമേല	
പനങ്ങാട്	പുതിയതായി വാർഡിൽ കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാം. തോടുകൾ വൃത്തിയാക്കി 50 മീറ്റർ അകലത്തിൽ ബണ്ട് നിർമ്മിച്ച് ജലം തടഞ്ഞ് നിർത്തി ഉപയോഗപ്രദമാക്കാം.
പേയാട്	
പാവച്ചക്കുഴി	
ഇഴക്കോട്	
ഓഫീസ് വാർഡ്	തോട്ടത്തിൽ കുളത്തിൽനിന്ന് താഴോട്ട് കുട്ടത്തല വയലോലകളിലേക്ക് പോയിരുന്ന കൈതോടുകൾ ഗതിയില്ലാതെ വെള്ളം കെട്ടി കിടപ്പുണ്ട്. ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ ആളുകൾക്ക് നടക്കാനും വീടുവെയ്ക്കാനും ബുദ്ധിമുട്ടാകുന്നു എന്ന പരാതിയുണ്ട്. ഈ സ്ഥലം ദയവായി സന്ദർശിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വെള്ളത്തിന്റെ ഗതി നോക്കിയിട്ട് അതിനെ വൃത്തിയാക്കി സൈഡ് വാൾ കെട്ടി സ്ലാബിട്ട് പാതയായിട്ട് ഉപയോഗിക്കാം.

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
പൊറ്റയിൽ	കോളത്ത് കുളം സംരക്ഷണം
വിളവൂർക്കൽ	
മലയം	തോട് നവീകരണം, ബണ്ട് സംരക്ഷണം, തടയണ സ്ഥാപിക്കൽ, കിണർ റിചാർജ്ജിംഗ്, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, പുതിയ കിണർ നിർമ്മാണം, കുളത്തിന് സ്ഥലം കണ്ടെത്തൽ
മുലമൺ	തോടിന്റെ മലയം മുതൽ കോന്നത്തലയ്ക്കൽ പുന്നമുട് പാലം വരെ ഇരുവശവും സൈഡ് കെട്ടി അവിടവിടെ തടയണ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം.
ചുഴാറ്റുകോട്ട	
വേങ്കൂർ	വിഴവൂർകുളംശുദ്ധീകരിച്ച് അതിനുള്ളിലെ കിണർ പുനരുദ്ധരിച്ച് കുടിവെള്ളത്തിനായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കുളത്തിന് ചുറ്റും നടപ്പാത ഉണ്ടാക്കി പ്രഭാത സായാഹ്ന നടത്തത്തിനായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക. പാർക്ക് നിർമ്മാണം എന്നിവയിലൂടെ ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ പകിട്ട് വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം
വിഴവൂർ	
തുടുപ്പോട്ടുകോണം	പാറപ്പൊറ്റ തലവിള ഭാഗത്ത് ബോർവെൽ സ്ഥാപിക്കുക.
പെരുകാവ്	തുറവൂർ കുളം നവീകരണം. കുളത്തിൽ നിന്നും ആറ്റിലേക്കുള്ള കനാൽ വൃത്തിയാക്കുക. പെരുകാവ് ആറ്റിൻകരയിൽ തടയണകൾ നിർമ്മിക്കൽ, പെരുകാവ് തോട് നവീകരിക്കൽ, ബ് നിർമ്മാണം. കർ ശാസ്താ ക്ഷേത്രകടവിൽ കരിങ്കല്ല് കെട്ടി തടയണ നിർമ്മിക്കാം.

മാറനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
കുഴിവിള	ചിലവക്കോട് കുളം പുനരുദ്ധാരണം. കുളം സൈഡ് വാൾ കെട്ടി പൊക്കി പടവുകൾ നവീകരിച്ച് പുറത്തുനിന്നുള്ള ചെളിയും മാലിന്യങ്ങളും വന്നടിയുന്നത് തടയുക. ശരിയായിട്ടുള്ള പുലിക്കണ്ണി നിർമ്മിക്കുക. കുളം ബണ്ട് അളന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തി സംരക്ഷിക്കുക. ഈ പ്രദേശത്തെ 30 ഓളം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉള്ള കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സാക്കി മാറ്റുക.
അഴകം	ശങ്കരമംഗലം കുളം പുനരുദ്ധരിക്കുക.
കണ്ടല	കണ്ടല ഇറയംകോട് ക്ഷേത്രക്കുളം നവീകരിച്ച് സൈഡ് വാൾ കെട്ടുന്നതോടൊപ്പം ആ കുളത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ക്ഷേത്ര പ്രദേശത്തെ ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനും കഴിയും
തുങ്ങാപാറ	
അരുമാളൂർ	
കൊറ്റംപള്ളി	
കരിങ്ങൽ	
ഓഫീസ് വാർഡ്	ഓഫീസ് വാർഡിലെ ഇലംപ്ലാവിളയിൽ പുറമ്പോക്ക് ഭൂമിയിലെ കുളവും തോടും സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ കൈയ്യേറി വെച്ചിരുന്നു. ഇത് അളന്നെടുത്ത് കുളവും തോടും നവീകരിച്ചെടുത്താൽ ആ ഭാഗത്തെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും.
കുവളശ്ശേരി	
അരുവിക്കര	
വെളിയംകോട്	
മേലാരിയോട്	
മണ്ണടിക്കോണം	

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
വണ്ടന്നൂർ	കുളങ്ങളുടെ സൈഡ് വാൾ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുക. കുടാതെ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ശുദ്ധീകരിക്കുക. നിർമ്മാണങ്ങളും തോടുകളും സംരക്ഷിക്കുക.
വേട്ടമംഗലം	
എരുത്താവൂർ	
കിളിക്കോട്ടുകോണം	
ഉഴുരുട്ടമ്പലം	പുതിയ രണ്ടു കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം, പുതുതായി 5 കിണർ, 15 കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്
മാനമല്ലൂർ	
ചീനിവിള	
പെരുമുളളൂർ	ആട്ടവത്തലയ്ക്കൽ തോട് സൈഡ് വാൾ കെട്ടി മണ്ണിടിച്ചിൽ നടത്തി നീരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കുക.

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
പാമാങ്കോട്	തച്ചംകോട് പ്രദേശത്തുള്ള പൊതുകുളത്തിനകത്ത് ഒരു ചെറിയ സൈഡ് വാൾ കെട്ടിയ കിണർ ഉണ്ട്. എത്ര വേനൽക്കാലമായാലും ഈ കിണർ വറ്റുന്നില്ല. പ്രസ്തുത കിണറിനു സമീപം വാട്ടർ ടാങ്ക് കെട്ടി സമീപ പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള ഏകദേശം 400 ഓളം കുടുംബങ്ങളിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം ഒരു പരിധി വരെയെങ്കിലും പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിയും. പല ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതികളിലും ടി നിർദ്ദേശം വെച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും നടപ്പായിട്ടില്ല. പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഒന്നാം വാർഡിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം ഏറ്റവും അധികം കുടിവെള്ള ക്ഷാമം നേരിടുന്ന പ്രദേശം കുടിയാണിത്.
മുക്കുന്നിമല	കുളങ്ങൾ നവീകരണത്തിന് വേണ്ടി.
കണ്ണൻകോട്	പൂവാട ഭാഗത്ത് 12 സെന്റർ സ്ഥലം പഞ്ചായത്ത് വിലക്ക് വാങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥലത്ത് വാട്ടർ ടാങ്ക് നിർമ്മിച്ച് പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിലെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിച്ച് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം നടത്തണം. അപ്രകാരം വാർഡിൽ ആകെയുള്ള ഒരു കുളം പഠനംകുളം. ഈ കുളത്തിന്റെ നിർമ്മാണവും.
കുളങ്ങരക്കോണം	കിണറുകൾ റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്യുക.
നടുക്കാട്	കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, മഴക്കുഴി, തോടുകളുടെ കുളങ്ങളുടെയും പുനരുദ്ധാരണം.
നരുവാമുട്	കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, മഴക്കുഴി, തോടുകളുടെയും കുളങ്ങളുടെയും പുനരുദ്ധാരണം.
വെള്ളാപ്പള്ളി	
മുക്കാമ്പാലമുട്	രാമശ്ശേരിക്കോണം കുളം നവീകരിച്ച് എടുത്താൽ 700 മീറ്റർ ദൂരം വരെ കൃഷി ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാം.
താന്നിവിള	കിണർ റീ-ചാർജ്ജ്, തോടുകളുടെ നവീകരണം, പുതിയ കുളം നിർമ്മാണം.
വടക്കേവിള	കിണറുകളുള്ള എല്ലാ വീടുകളിലും മഴക്കുഴി നിർമ്മാണമാക്കുക. വീടുകളുടെ മൂറ്റം കോൺക്രീറ്റ് ചെയ്യുന്നത് നിർമ്മാണമായും ഒഴിവാക്കുക. 50 സെന്റിൽ കുടുതൽ പുരയിടം ഉള്ളവർ കുളം നിർമ്മിക്കുക.
പൂക്കോട്	കിണറുകൾ എല്ലാം റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്യുക. വീടുകളിലെ മൂറ്റം കോൺക്രീറ്റ് ചെയ്യുന്നത് ഒഴിവാക്കുക.

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
ഭഗവതിനട	കിണറുകൾ ഉള്ള എല്ലാ വീടുകളിലും മഴക്കുഴി നിർവ്വഹനമാക്കുക. കിണർ ഉള്ള എല്ലാ സ്ഥലവും റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്യുക.
കേളേശ്വരം	
ഓഫീസ് വാർഡ്	കുട്ടച്ചൽ കുളം
വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ	മൈകല്ലൂർ കുളം ചെളി കോരി സൈഡ് കെട്ടി വൃത്തിയാക്കണം.
കുറണ്ടിവിള	കിണർ റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. പുതിയ കിണറുകൾ നിർമ്മിച്ചു. തോടുകൾ വൃത്തിയാക്കി. തടയണകൾ നിർമ്മിക്കണം. നെൽകൃഷി ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള നടപടി ഉണ്ടാക്കണം.
അയണിമുട്	
മൊട്ടമുട്	
പെരിങ്ങോട്	
ഇടയേക്കാട്	മുക്കനിയൂർ കുളം വൃത്തിയാക്കാൻ, പാഴ്മരങ്ങൾ മുറിച്ചു മാറ്റാൻ, കൃത്യമായ റി സർവ്വേ, ബണ്ടിൽ പുതിയ വീടുകൾക്ക് അനുമതി നൽകാതിരിക്കുക, കുളവും ബണ്ടും സംരക്ഷിക്കാൻ (നിയമത്തിന്റെ പിൻബലത്തിൽ) നിയമ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
പള്ളിച്ചൽ	കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുക.
കുണ്ടത്തേരി	2018-19 ൽ 22-ം വാർഡിൽ മൂന്ന് കുളങ്ങൾ ശുചീകരിക്കണം.
പ്രാവച്ചമ്പലം	പുതിയ കുളം നിർമ്മാണം. പുകോട് കുളം പുനരുദ്ധാരണം

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
മഞ്ചാടി	തച്ചോട്ട്കാവ് മച്ചിനാട് പഞ്ചായത്ത് കുളം നവീകരിച്ച് ആധുനിക രീതിയിൽ വിശ്രമ സങ്കേതം, കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കാൻ, സായ്ഫ് സവാരി തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് തച്ചോട്ട്കാവ് ജംഗ്ഷനിലുള്ള ഏകസ്ഥലം
ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	
അരുവിപ്പാറ	കുളം നിർമ്മാണം
മാവോട്ടുകോണം	കിഴന്തിയൂർക്കോണം തോടിന്റെ സംരക്ഷണ ഭിത്തി നിർമ്മാണം. ഏകദേശം ഒരു കിലോമീറ്ററിൽ കൂടുതൽ ഭാഗം. മഴക്കാലത്ത് തോടിന്റെ ഭിത്തി തകരുന്നു.
ചിട്ടിയൂർകോട്	കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം, പൊതു കിണറുകൾ നവീകരണം.
മലയിൻകീഴ്	മേപ്പുകട-കളക്കോട് കുളം വൃത്തിയാക്കി ഉപയോഗശൂന്യമാക്കാം. രണ്ട് പൊതുകിണറുകൾ ശുചീകരിക്കുകയും റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യാം.
മേപ്പുകട	കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു.
അന്തിയൂർകോണം	
സ്റ്റോക്ക് ഓഫീസ്	വടവൂർക്കോണം കുളം പുനരുദ്ധരിക്കാൻ
ഗോവിന്ദമംഗലം	വടവൂർക്കോണം കുളം വൃത്തിയാക്കി കുടിവെള്ളത്തിനായി ഉപയോഗിക്കാം.
മറുകിൽ പെരുമണ്ണ	നെപ്പേക്കോണം കുളത്തിന്റെ സൈഡിൽ പൈപ്പ് ലൈൻ സ്ഥാപിച്ച് അടുത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് ജലം എത്തിക്കാം.
അരുവകോട്	ചിറയിക്കാവ് കുളം നവീകരിച്ച്, പുലിക്കണ്ണു പുതുതായി നിർമ്മിച്ച് റോഡിന് സമീപത്തുകൂടി പോകുന്ന തോട് നവീകരിക്കുകയും റോഡിന് കുറുകെ കൈത്തോട് പുതുതായി നിർമ്മിച്ച് 40 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയുള്ള ഏലായിൽ കൃഷി അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്താനും തോട്

വാർഡ്	പ്രവൃത്തി
	വഴി ഒരുക്കുന്ന വെള്ളം അണകൾ കെട്ടി ഭൂമിയിൽ താഴ്ത്തുന്നതിന് സഹായിച്ചാൽ ഈ പ്രദേശത്തെ കുടിവെള്ളക്ഷാമം ഉൾപ്പെടെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും.
വലിയറത്തല	മാർത്താണ്ഡേശ്വരം പുലരിയോട് കുളം വൃത്തിയാക്കി കുടിവെള്ളത്തിനും കൃഷിക്കും ഉപയോഗിക്കാം.
കുന്നുംപാറ	വലിയറത്തല മുലൈ കുളം കല്ല് കെട്ടി ഭൂവസ്ത്രം ഇട്ട് 2018-19 ൽ വൃത്തിയാക്കാം. കുളത്തിന്റെ ചുറ്റും തറയോട് ഇട്ട് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക.
മച്ചേൽ	മച്ചേൽ തോട് വശങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ച് ചെളി മാറ്റി പുനരുദ്ധരിക്കുക.
അണപ്പാട്	അണപ്പാട് പാലം മുതൽ മണപ്പുറം പാലം വരെയുള്ള തോട് സൈഡ് വാൾ കെട്ടി ബലപ്പെടുത്തി തോടിലെ വെള്ളം 500 മീറ്റർ വച്ച് താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിച്ച് വെള്ളം നിലനിർത്തി ഒരുക്കുന്നത് വഴി തോടിന്റെ രണ്ട് വശത്തുമുള്ള വീടുകളിലെ കിണറുകളിൽ വെള്ളം വറ്റാതെ നിലനിർത്താൻ കഴിയും.
മണപ്പുറം	തോട്, തടയണ, കുളങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ, പൊതു കിണർ സംരക്ഷണം, മഴകുഴി നിർമ്മാണം, കഴിയുന്നത്ര കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, പുതിയ കുളങ്ങൾ നിർമ്മാണം, ജൈവപച്ചക്കറി തോട്ടങ്ങൾ നിർമ്മാണം.
കോവിലുവീള	കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, കുളം നിർമ്മാണം, തോട് വൃത്തിയാക്കി തടയണ നിർമ്മാണം, നിർമ്മാണങ്ങൾ സംരക്ഷണം, പുരയിടങ്ങളിൽ ബണ്ട് നിർമ്മിച്ച് ജലം സംരക്ഷിക്കുക, നെൽകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കുക, 2 കുളങ്ങൾ ബണ്ട് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക.
ഓഫീസ് വാർഡ്	
തച്ചോട്ടുകാവ്	കരിപ്പൂർ ശ്രീ ദുർഗ്ഗ ലെയിൻ തോടിന്റെ സൈഡ് വാൾ നിർമ്മാണം, ഇടുക്കലുങ്ക് തോഡിന്റെ ഇടിഞ്ഞ് പൊളിഞ്ഞ ഭാഗത്ത് സൈഡ് വാൾ നിർമ്മാണം. കിണർ റീചാർജ്ജ്, കിണർ നിർമ്മാണം.

ജല ആഡിറ്റിംഗ്

ലഭ്യമാകുന്ന ജലത്തിന്റെ അളവും ഉപയോഗവും ശാസ്ത്രീയമായി പഠനവിധേയമാക്കി ജലവിഭവ വിനിയോഗ പരിപാലനം കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുവാൻ പ്രാപ്തമാക്കുക എന്നതാണ് ജല ആഡിറ്റിംഗ് കൊണ്ട് പൊതുവിൽ അർത്ഥമാകുന്നത്. ഒരു സ്ഥലത്ത് ലഭിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ അളവ്, ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ജലം, നഷ്ടപ്പെടുന്ന ജലം, നഷ്ടമുണ്ടാകുന്ന കാരണങ്ങൾ, അമിത ജലഉപയോഗം തുടങ്ങിയവ ശാസ്ത്രീയമായി പഠിക്കുകയും ജലനഷ്ടം പരമാവധി കുറച്ച്, ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്റെ അളവ് പരിമിതപ്പെടുത്തി ജലസംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ജലവിനിയോഗ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള ഇടപെടലുകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് ഇതിലൂടെ സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

ജലസംരക്ഷണത്തിനും ജലസംഭരണത്തിനും പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിനൊപ്പം തന്നെ ജലത്തിന്റെ ഉപയോഗം ശരിയായി ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ 8 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ (6 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസുകൾ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസ്, സാമൂഹ്യ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രം) ജലആഡിറ്റിംഗും ബഡ്ജറ്റിംഗും നടപ്പിലാക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഗവേഷണ സ്ഥാപനമായ CWRDM ന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് ജലആഡിറ്റിംഗും ബഡ്ജറ്റിംഗും നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഇവയിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനൊപ്പം സ്ഥാപനങ്ങളിലും, തുടർന്ന് വീടുകളിലും ജലആഡിറ്റിംഗും ബഡ്ജറ്റിംഗും തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഒരു കർമ്മ സേനയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കർമ്മസേനയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ഇണങ്ങി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

സി.ഡബ്ല്യു.ആർ.ഡി.എം മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന ജലആഡിറ്റിംഗിന്റെ ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

1. നിലവിലെ ജലഉപയോഗ രീതി മനസ്സിലാക്കുക.
2. ഓരോ പോയിന്റിലേയ്ക്കുമുള്ള ജലത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് തിട്ടപ്പെടുത്തുക.
3. ഓരോ കെട്ടിടത്തിന്റെയും ജലസന്തുലിത പട്ടിക തയ്യാറാക്കുക.
4. ജലസന്തുലിത പട്ടികയിലെ ഓരോ ഘടകവും നിലയിരുത്തുക.
5. ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ ജലആഡിറ്റിംഗ് നടത്തുവാൻ കഴിയുന്ന ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദമായ കാര്യക്രമം തയ്യാറാക്കുക.
6. ഓരോ കെട്ടിടത്തിലെയും ജലവിതരണ സംവിധാനത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇടപെടൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക.
7. ഓരോ കെട്ടിടത്തിലും ജലനഷ്ടം കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള അടിയന്തിര/പ്രാസ്യകാല/ദീർഘകാല നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്യുക.

ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദപരമായ കാര്യക്രമം തയ്യാറാക്കുന്നതിലൂടെ വരും വർഷങ്ങളിൽ മണ്ഡലത്തിലെ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും വീടുകളിലും ജലമിത്രങ്ങളുടെയും സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെയും സഹായത്തോടെ ജലആഡിറ്റിംഗ് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

നെൽകൃഷി വ്യാപനം

ജലസ്രോതസ്സുകൾ സമൃദ്ധമായതോടെ തരിശ് നിലങ്ങളിൽ കൃഷി നടത്തുന്നതിനായി കർഷകർ മുന്നോട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ തരിശായി കിടക്കുന്ന പാടങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും അവയിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികളും ജനപ്രതിനിധികൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൃഷി വകുപ്പിന്റെയും ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർ ടി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടികൾകൈകൊള്ളുന്നതോടെ തരിശ് നിലങ്ങളിൽ കൃഷി സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

വാർഡ്	നിർദ്ദേശങ്ങൾ
കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
കുളത്തുമ്മൽ	കുളത്തുമ്മൽ വാർഡിലെ ഒരുപാട് ഭാഗങ്ങളിൽ ചതുപ്പ് നിലങ്ങൾ, തരിശ് ഭൂമി എന്നിവയുണ്ട്. ടി ഉടമസ്ഥകളെ കണ്ട് ഒരു മീറ്റിംഗ് വിളിച്ച് കൃഷി തുടങ്ങുന്നതിന് വേണ്ട നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
പ്ലാവൂർ	ഒരു വയൽ നെൽകൃഷി ആരംഭിച്ചു. 6 പറമ്പിലും. അടുത്ത വർഷം കൂടുതൽ നടപ്പിലാക്കുക.
മംഗലയ്ക്കൽ	ആമച്ചൽ ഏലായിൽ നെൽകൃഷി പുനരാരംഭിക്കാൻ കഴിയും.
ചന്ദ്രമംഗലം	നാമ്പല്ലൂർ പ്രദേശം
ആമച്ചൽ	പായിത്തല കുളത്തിൽ വേനൽക്കാലത്തും ജലം എത്തിക്കുന്നതിന് ചന്ദ്രമംഗലം തോട്ടിൽ ലിഫ്റ്റ് ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക വഴി ആമച്ചൽ ഏലായിലെ 50 ഹെക്ടറോളം സ്ഥലത്ത് നെൽകൃഷി ചെയ്യാൻ സാധിക്കും.
അമ്പലത്തിൻകാല	കാഞ്ഞിരംവീളാകം ആലംകോട് ഏലാ.
തൂങ്ങാപാറ	1 ഹെക്ടർ
പൊന്നറ	പൊന്നറ പ്രദേശം, മൊളിയൂർ പ്രദേശം
വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
മൈലാടി	തരിശു രഹിത പഞ്ചായത്ത് ആക്കി മാറ്റുന്നതിന് തരിശു ഭൂമിയുടെ മുകളിൽ നിന്നും ഭൂമി പാട്ടത്തിനോ കൃഷിക്കോ ഏറ്റെടുത്ത് 5 വർഷത്തേക്ക് കൃഷി ചെയ്യാൻ മനസ്സുള്ള കർഷകർക്ക് നൽകിയാൽ ഭക്ഷ്യ സാധനങ്ങളുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം ജലം സംരക്ഷിക്കപ്പെടാനും സാധിക്കും.

വാർഡ്	നിർദ്ദേശങ്ങൾ
വിട്ടിയം	തരിശ് കിടക്കുന്ന നെൽപാടങ്ങൾ ചിലവ് കുടിയിരിക്കാൻ കൃഷി ചെയ്യുന്നില്ല;
മാനന്തലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
കൊറ്റംപള്ളി	2 ഏക്കർ പുരയിട കൃഷി യോഗ്യമാക്കി നെൽകൃഷി ചെയ്യണം.
വണ്ടന്നൂർ	തരിശ് കിടക്കുന്ന പാടങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥരെ കണ്ട് കൃഷിക്ക് വേണ്ട എല്ലാ സഹായങ്ങളും വാഗ്ദാനങ്ങളും നൽകി കൃഷിയിലേക്ക് കൊണ്ട് വരണം.
പെരുമുളളൂർ	നെൽപാടങ്ങൾ ധാരാളം ഉണ്ടെങ്കിലും നെൽകൃഷി ആദായകരമല്ലാത്തതിനാൽ അവയെല്ലാം വാഴകൃഷി നടത്തി വരുന്നു. ഒരു ടീം വർക്കിലൂടെ ഭൂഉടമകളെ സമീപിച്ച് ബോധവൽക്കരണവും വേണ്ട സഹായങ്ങളും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുക.
പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
കണ്ണൻകോട്	ഈ പ്രദേശത്തുള്ള പന്നുകുളം. ഈ കുളത്തിൽ നിന്നും കൃഷിക്ക് ആവശ്യമുള്ള വെള്ളം തോടുകൾ വഴി കൊണ്ടുപോയി നെൽകൃഷി ചെയ്തിരുന്നു. ആവശ്യത്തിന് കുളത്തിൽ ജലം സംഭരിച്ച് നിർത്തിവെക്കുക കഴിയാത്ത അവസ്ഥയിലാണ് കുളം.
വടക്കേവിള	കാട്ടുകുളം ജലസമൃദ്ധിയിലേക്ക് തിരികെ വന്നാൽ, ഇപ്പോൾ മരച്ചീനി, വാഴ തുടങ്ങിയവ കൃഷി ചെയ്യുന്ന നിലങ്ങളിൽ നെൽകൃഷി ചെയ്യുവാൻ കഴിയും.
പൂക്കോട്	കേസിൽ കിടക്കുന്ന ഭൂമി. അത് പിടിച്ചെടുത്ത് അതിനെ ശരിയാക്കുക. കൃഷി ചെയ്യണം.
വെടിവെച്ചാൻകോവിൽ	നെൽപ്പാടങ്ങളിൽ നെൽകൃഷി ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല.
കുറണ്ടിവിള	നെൽപ്പാടങ്ങൾ നെൽകൃഷി ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നില്ല. കാരണം നെൽപാടങ്ങൾ പലതും നികത്തി.
പള്ളിച്ചൽ	വാഴകൃഷിയും മരച്ചീനികൃഷിയും ചെയ്യുന്നു. തരിശ് ഭൂമി ഇല്ല.
മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	
മാവോട്ടുകോണം	വാഴകൃഷി ചെയ്യുന്നു. സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ കൃഷി ഭൂമികൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് തരുന്നില്ല. (മാവോട്ടുകോണം, പുറ്റിയൂർക്കോട്, അന്തിയൂർക്കോണം)
അരുവക്കോട്	ചിറയിൽ കുളത്തിന് സമീപത്തായി കിടക്കുന്ന വെള്ളക്കെട്ടുള്ള

വാർഡ്	നിർദ്ദേശങ്ങൾ
	നിലങ്ങൾ നെൽകൃഷിക്കായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ കഴിയും. ടി കുളത്തിൽ നിന്നുള്ള ജലം എത്തിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു.
മണപ്പുറം	പൊന്നറക്കോണം, കുണ്ടൂർക്കോണം ഏലാ ചെഞ്ചേരിമട ഏലാ

ഉപസംഹാരം

അടിസ്ഥാന വിഭവങ്ങളായ മണ്ണ്, ജലം, സസ്യസന്നാത്ത് എന്നിവയുടെ സാധ്യതകളും പരിമിതികളും മനസ്സിലാക്കി അതാതു പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് അർഹമായ പരിഗണന നൽകി സമഗ്രവും ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥായിയുമായ വിഭവ വികസന പദ്ധതികൾ സൂക്ഷ്മതലത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ യഥാർത്ഥ വികസനം സാധ്യമാകൂ.

വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായ് ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനായി ജലവിഭവ പരിപാലന രേഖ തയ്യാറാക്കി നൽകിയത് സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും, വികസന വകുപ്പുകളെയും ഏകോപിപ്പിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായ വിവരശേഖരണം നടത്തി ഉപഗ്രഹചിത്രങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയാണ് പരിപാലന രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്. പരിപാലന രേഖയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്ന വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായവും വകുപ്പ് നൽകിവരികയാണ്.

വറ്റാത്ത ഉറവയ്ക്കായ് ജലസമൃദ്ധി പദ്ധതിയുടെ ആദ്യ വർഷത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തി, വരുന്ന ഒരു വർഷം ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമായി ഒരു നിശ്ചിത ചോദ്യാവലി തയ്യാറാക്കി ജനപ്രതിനിധികൾക്ക് നൽകി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ചോദ്യാവലിക്ക് പുറമെ ജനപ്രതിനിധികളുമായി നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തരവും ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു. ഇത് കൂടാതെ ഈ ഒരു വർഷം നടത്തിയ ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കണ്ടെത്തിയ വിവരങ്ങളും, താഴെ തട്ടിലെ ജനങ്ങൾ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും, വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഉപദേശങ്ങളും ക്രോഡീകരിച്ചാണ് പ്രവർത്തന രേഖ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

ഈ റിപ്പോർട്ട് കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ ജല സംബന്ധിയായ പ്രശ്നങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ പദ്ധതികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നു. വിഭവ വിവര ശേഖരണത്തിനും പ്രവർത്തന രേഖരൂപീകരണത്തിനുമായി പ്രയത്നിച്ചുവരാനുള്ള കേരള സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡിന്റെ കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡ്